

**ความมั่นคงและการบริหารความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์
กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด**

นางจิรนนท์ วิสัยศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ.2553

**The Security and Risk Management of the Airborne
Division' s Savings Cooperative Limited**

Mrs. Jiranan Wisaisri

Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement for
the Degree of Master of Economics

School of Economics

Sukhothai Thammathirat Open University

2010

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ความมั่นคงและการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์
กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

ชื่อและนามสกุล นางจิรนนท์ วิสัยศรี

แขนงวิชา เศรษฐศาสตร์

สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจน์ กังวานพรศิริ
2. รองศาสตราจารย์ศักดิ์ดา พิศาลบุตร

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2553

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ณรงค์ศักดิ์ ธนวิบูลย์ชัย)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจน์ กังวานพรศิริ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ศักดิ์ดา พิศาลบุตร)

.....ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ความมั่นคงและการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์

กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

ผู้วิจัย นางจิรนนท์ วิสัยศรี รหัสนักศึกษา 2516000227 **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนี กังวานพรศิริ (2) รองศาสตราจารย์ลัดดา

พิศาลบุตร **ปีการศึกษา** 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพัฒนาการของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด 3) ศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด 4) ศึกษาต้นทุนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมต่ำและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่เหมาะสมของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปีบัญชีในรอบ 5 ปีบัญชี 2548 – 2552 โดยยึดหลักการ CAMELS เป็นแนวทางในการวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า 1) สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัดมีพัฒนาการด้านต่างๆดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางด้านการค้าเงิน ธุรกิจ ทุนดำเนินงาน และฐานะทางการเงิน 2) ปัจจัยที่มีผลต่อความมั่นคงของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด คือ ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการทำได้ ปัจจัยการเติบโต และปัจจัยอัตราส่วนทุนสำรองต่อทุนเรือนหุ้น ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานอ้างอิงเฉลี่ยร้อยละ 30, 21, 58 ตามลำดับ 3) สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีการจัดการกับความเสี่ยงโดยการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ลดความเสี่ยง กระจายความเสี่ยง และยอมรับความเสี่ยง 4) ต้นทุนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมต่ำของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด อยู่ที่ร้อยละ 2.267 และเมื่อรวมกับค่ามาตรฐานร้อยละ 4 ที่กรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนด อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่เหมาะสมอยู่ที่ร้อยละ 6.267

คำสำคัญ ความมั่นคง การบริหารความเสี่ยง สหกรณ์ออมทรัพย์

Thesis title: A Study of Airborne Division's Savings Cooperative Limited on Solvency and Risk Management

Researcher: Mrs Jiranan Wisaisri ;**ID: Degree;** Master of Economics; **Thesis advisors :** (1) Dr. Kanjaneer Kangwanpornsir, Associate Professor; (2) Ladda Bhisalbutra, Associate Professor; **Academic year:** 2010

Abstract

The purposes of this study were as follows: 1) to study developed of the Airborne Division's Savings Cooperatives Limited 2) to study the variables that affect Solvency the Airborne Division's Savings Cooperative Limited; 3) to study risk management of the Airborne Division's Cooperatives Limited; and 4) to study the calculation of the debt minimum interest rate and appropriate debt interest rate of the Airborne Division's Cooperatives Limited.

In this study financial ratio data of the Airborne Division's Savings Cooperative Limited, the financial information at September of each year in five year time during BE 2548 – 2552 of accounting year is referred with base on CAMELS as analytical procedure.

From the research, the following results have been discovered. 1) The Airborne Savings Cooperative has respectively developed in business, proceeding capital, and financial status. 2) There are variables that affect the Airborne Division's Savings Cooperative Limited on Solvency as incoming efficiency, growth, and the coordinative ratio of the reserve fund per share capital. Which low Benchmark average percentage 30, 21, 58 respectively. 3) The Airborne Division's Savings Cooperative Limited manages these risks by avoidance, reduction, diversification, and acceptance, 4) The debt minimum interest rate capital for the Airborne Division's Savings Cooperative Limited is percentage 2.267 When the rate is combined with the standard rate at percentage 4 as the Department of the Cooperatives Support required, the appropriate debt interest rate at percentage 6.267

Keywords : Solvency Risk Management Savings Cooperative

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีโดยได้รับความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากบุคคลหลายท่านทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงขอกล่าวแสดงความขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนี กังวานพรศิริ อาจารย์สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ และ รองศาสตราจารย์ลัดดา พิศาลบุตร อาจารย์สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและ สหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งเป็นผู้จุดประกายความหวังในการทำวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ และกรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนเป็นผลสำเร็จอย่างดี

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ณรงค์ศักดิ์ ธนวิบูลย์ชัย ซึ่งเสียสละเวลาอันมีค่ามาร่วมเป็นประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมกับให้คำแนะนำที่มีคุณค่ายิ่ง

ขอขอบพระคุณ พ.ต.ท.รณรงค์ เชื้อนาถ ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการ สนับสนุนทางอากาศ จำกัด ที่ได้กรุณาอนุญาตให้นำข้อมูลของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการ สนับสนุนทางอากาศ จำกัด มาเป็นกรณีศึกษา ตลอดจนคำแนะนำต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณครอบครัวของข้าพเจ้าที่สนับสนุน เข้าใจและเป็นกำลังใจที่สำคัญมา โดยตลอด

ทั้งหมดนี้ประสบผลสำเร็จได้เพราะได้รับการประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้จากอาจารย์ ของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช รวมถึงความช่วยเหลือและการอำนวยความสะดวกจากเจ้าหน้าที่สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ทุกท่าน คุณความดีที่พึงปรากฏในวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ขอมอบให้บิดา มารดา คณาจารย์และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน แต่หากมีข้อผิดพลาด ประการใดข้าพเจ้าขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว และขออภัยไว้ ณ ที่นี้

จิรนนท์ วิสัยศรี

ตุลาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	2
ขอบเขตการศึกษา	2
วิธีการศึกษา	3
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
วิวัฒนาการของสหกรณ์ออมทรัพย์	6
ประวัติสหกรณ์ในประเทศไทย.....	8
ประวัติสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด	11
โครงสร้างสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศจำกัด.....	15
หลักในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์	21
ทุนดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศจำกัด.....	23
การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์.....	27
การบริหารความเสี่ยง.....	32
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวิจัย	53
เครื่องมือที่น่ามาใช้ในการวิจัย.....	53

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
การดำเนินงานของสหกรณ์.....	59
การวัดอัตราส่วนทางการเงิน	78
การบริหารความเสี่ยงสหกรณ์	94
การวิเคราะห์ต้นทุนต่อความเสี่ยง	111
การจัดทำตัวชี้วัดสหกรณ์	116
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	123
สรุปการวิจัย.....	123
อภิปรายผล.....	125
ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป.....	129
บรรณานุกรม.....	131
ภาคผนวก.....	134
ก เกณฑ์อ้างอิงอัตราส่วนทางการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2549.....	135
ข แบบสัมภาษณ์ผู้จัดการสหกรณ์	144
ประวัติผู้วิจัย.....	155

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 จำนวนสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด.....60

ตารางที่ 4.2 สินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ณ วันที่ 30 ก.ย.ของทุกปี.....62

ตารางที่ 4.3 ทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี.....62

ตารางที่ 4.4 ทุนสำรองอื่นๆของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ณ วันที่ 30 ก.ย.ของทุกปี.....63

ตารางที่ 4.5 จำนวนเงินรับฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ณ วันที่ 30 ก.ย.63

ตารางที่ 4.6 จำนวนเงินให้กู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศจำกัด ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี67

ตารางที่ 4.7 การให้สินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี68

ตารางที่ 4.8 จำนวนเงินปล่อยกู้แต่ละประเภทในปีบัญชี 2548 – 2552 -ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด 68

ตารางที่ 4.9 วงเงินกู้แต่ละประเภท จำนวนงวดที่ชำระและ การค้ำประกัน.....70

ตารางที่ 4.10 หลักเกณฑ์ในการปล่อยกู้เงินกู้พิเศษ..... 71

ตารางที่ 4.11 แหล่งที่มาของเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด แยกตามประเภทแหล่งที่มา ปีบัญชี 2548-2552 ณ วันที่ 30 ก.ย.ของทุกปี.....72

ตารางที่ 4.12 กำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศจำกัด ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี.....73

ตารางที่ 4.13 หลักเกณฑ์การจ่ายเงินช่วยเหลือทายาทสมาชิกที่เสียชีวิต.....74

ตารางที่ 4.14 รายได้ ค่าใช้จ่ายและกำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ในปีทางบัญชี 2548-255275

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ 4.15 สินทรัพย์และหนี้สินสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการ
 สนับสนุนทางอากาศ จำกัด ปีบัญชี 2548-2552.....77

ตารางที่ 4.16 เกณฑ์การประเมินการจัดชั้นคุณภาพของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการ
 สนับสนุนทางอากาศ จำกัด.....83

ตารางที่ 4.17 การวัดขนาดสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด..... 87

ตารางที่ 4.18 อัตราส่วนทางการเงินหมวดโครงสร้างทางการเงิน.....88

ตารางที่ 4.19 คุณภาพสินทรัพย์และการป้องกันความเสี่ยง.....90

ตารางที่ 4.20 ประสิทธิภาพการทำรายได้สหกรณ์.....91

ตารางที่ 4.21 สภาพคล่องทางการเงินสหกรณ์.....92

ตารางที่ 4.22 การเติบโตทางการเงินสหกรณ์.....92

ตารางที่ 4.23 การทำ SWOT สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด.....96

ตารางที่ 4.24 ประเภทเงินกู้และอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมของสหกรณ์.....113

ตารางที่ 4.25 หลักเกณฑ์การให้เงินกู้สามัญทั่วไป115

ตารางที่ 4.26 การประเมินมุมมองการเงิน.....118

ตารางที่ 4.27 ผลการดำเนินงานสหกรณ์ ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2548-2552.....118

ตารางที่ 4.28 กำไร ขาดทุนสหกรณ์ ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2548-2552..... 119

ตารางที่ 4.29 การประเมินมุมมองด้านสมาชิก อัตราดอกเบี้ยเงินรับฝาก เงินให้กู้แก่สมาชิก.... 120

ตารางที่ 4.30 การประเมินมุมมองด้านการดำเนินงาน..... 121

ตารางที่ 4.31 การประเมินมุมมองด้านบุคลากรและเทคโนโลยี..... 122

ตารางที่ 5.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินสหกรณ์ภาพรวม..... 124

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างองค์กรของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศจำกัด.. 15

ภาพที่ 2.2 แหล่งเงินทุนดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศจำกัด23

ภาพที่ 2.3 ความสัมพันธ์ของโครงสร้างทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการ
สนับสนุนทางอากาศ จำกัด.....25

ภาพที่ 2.4 โครงสร้างการบริหารความเสี่ยงของ สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการ
สนับสนุนทางอากาศ จำกัด.....35

ภาพที่ 4.1 จำนวนสมาชิกและอัตราเพิ่มลดของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการ
สนับสนุนทางอากาศ จำกัด ปีบัญชี 2548 – 2552.....61

ภาพที่ 4.2 จำนวนทุนเรือนหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด
รอบปีบัญชี 2548- 2552.....64

ภาพที่ 4.3 จำนวนทุนสำรอง สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด
ปีบัญชี 2548 - 2552.....64

ภาพที่ 4.4 จำนวนเงินรับฝาก สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด
รอบปีบัญชี 2548 - 2552.....65

ภาพที่ 4.5 จำนวนเงินรับฝาก และปริมาณเงินให้กู้แก่สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการ
สนับสนุนทางอากาศ จำกัด รอบปีบัญชี 2548 - 2552.....66

ภาพที่ 4.6 ทุนดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการ สนับสนุนทางอากาศ จำกัด
ปีบัญชี 2548 - 2552.....73

ภาพที่ 4.7 รายได้ ค่าใช้จ่าย กำไร สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการ
สนับสนุนทางอากาศ จำกัดในปีบัญชี 2548 – 2552.....76

ภาพที่ 4.8 แผนภูมิขั้นตอนการทำแผนกลยุทธ์สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการ
สนับสนุนทางอากาศ จำกัด..... 103

ภาพที่ 4.9 การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยสหกรณ์ ในปีบัญชี 2548 – 5552.....106

ภาพที่ 4.10 ตัวชี้วัดสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด.....117

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์ออมทรัพย์ (Savings Cooperative) เป็นองค์กรอิสระของบุคคลซึ่งร่วมกันด้วยความสมัครใจ เพื่อสนองความต้องการทางการเงิน และมีจุดหมายร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยการดำเนินธุรกิจที่เป็นเจ้าของร่วมกัน และอยู่บนพื้นฐานค่านิยมของการช่วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความเป็นธรรมและความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคมและความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น สหกรณ์ออมทรัพย์ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับเงินฝากจากสมาชิก และให้สมาชิกกู้ยืมเงินโดยคิดดอกเบี้ย แต่ไม่ได้คำนึงถึงผลกำไร โดยนำกำไรจากการดำเนินงานมาแบ่งปันให้สมาชิกตามมูลค่าหุ้นที่ถือทุก ๆ ปี โดยมีความเชื่อร่วมกันว่าการช่วยตนเอง และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ จะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี ความเป็นธรรม และสันติสุขในสังคม โดยยึดหลัก ธรรมาภิบาล หรือ Good Governance มาใช้ในการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีหลักพื้นฐานที่สำคัญ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม (The Rule of Law) หลักคุณธรรม (Morality) หลักความโปร่งใส (Transparency) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม (Responsibility) หลักความคุ้มค่า (Cost – effectiveness or Economy)

สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์กึ่งบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหน่วยงานที่ผู้วิจัยสังกัดอยู่ และสมาชิกส่วนใหญ่เป็นข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก โดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์ ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยช่วยให้ออมเงินรายได้ส่วนหนึ่งของตนไว้เพื่อความมั่นคงในอนาคต และได้รับประโยชน์ตามสมควรแก่สมาชิก เช่น ทุนเพื่อสาธารณะประโยชน์ เพื่อการกุศล (พ่อ แม่ บุตร ภรรยา ของสมาชิก เสียชีวิต) จ่ายเพื่อส่งเสริมการศึกษา (ทุนก่อสร้าง หรือซ่อมแซม หรือต่อเติมอาคารเรียน ห้องสมุด และค่ายลูกเสือ ทุนจัดซื้ออุปกรณ์การศึกษา ทุนส่งเสริมการศึกษามูลนิธิในแต่ละปี) เพื่อประโยชน์ต่อหน่วยงานและบรรดาสมาชิกสหกรณ์ จึงได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความมั่นคงและ

การบริหารความเสี่ยง สหกรณ์เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน วัเคราะห์ความมั่นคง และการบริหารความเสี่ยง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานในโอกาสต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 วิเคราะห์พัฒนาการของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัดในรอบ 5 ปีบัญชี 2548- 2552
- 2.2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด
- 2.3 ศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด
- 2.4 กำหนดต้นทุนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำและระดับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่เหมาะสมของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้อยู่ภายใต้กรอบแนวคิดทางการเงินการบัญชี งบดุล งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด การวัดอัตราส่วนทางการเงิน การวิเคราะห์ CAMELS การบริหารความเสี่ยง และการกำหนดอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำ / ต้นทุน การจัดทำตัวชี้วัดสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

4. ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ทำการศึกษาได้ใช้ข้อมูลของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ในรอบปีบัญชี 2548 – 2552 ณ 30 กันยายน ของทุกปีบัญชี เป็นกรณีศึกษาผลการดำเนินงาน ความมั่นคง และการบริหารความเสี่ยง

5. วิธีการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ทำการศึกษาได้ใช้ข้อมูลทั้งปฐมภูมิและทุติยภูมิ

5.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการสัมภาษณ์ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ และเข้าสังเกตการณ์ในการประชุมสหกรณ์ออมทรัพย์ที่สหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อศึกษาถึงการบริหารจัดการ เนื่องจาก สหกรณ์จังหวัดเพชรบุรีเป็นสหกรณ์ที่ควบคุมดูแลสหกรณ์ภายในจังหวัด และเข้าประชุมใหญ่สามัญประจำปีสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

5.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาข้อมูลจากตัวเลขทางบัญชีของรายงานผลการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ในช่วงปีทางบัญชี 2548 – 2552 ณ วันที่ 30 กันยายน ของทุกปีบัญชี และรายงานของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เอกสารบทความทางวิชาการต่างๆ

6. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สหกรณ์ หมายถึง คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 โดยให้ หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

สมาชิก หมายถึง สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

คณะกรรมการ หมายถึง คณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

ประธานกรรมการ หมายถึง ประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

กรรมการ หมายถึง กรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

คณะอนุกรรมการ หมายถึง คณะอนุกรรมการ ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจของสหกรณ์โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

ผู้จัดการ หมายถึง ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ
จำกัด

เจ้าหน้าที่การเงิน หมายถึง เจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่
รับผิดชอบในการรับผิดชอบในการรับจ่ายและเก็บรักษาเงินของสหกรณ์

เงินสดในมือ หมายถึง เงินสดที่เป็นธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ ซึ่งสหกรณ์เก็บ
รักษาไว้ที่สำนักงานสหกรณ์ เพื่อใช้จ่ายหมุนเวียนในทางธุรกิจของสหกรณ์

สินทรัพย์รวม หมายถึง สินทรัพย์ทั้งสิ้นของสหกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยสินทรัพย์
หมุนเวียน เงินลงทุนระยะยาว ลูกหนี้ระยะยาว สินทรัพย์ถาวร (ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ)
และสินทรัพย์อื่น

ลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น หมายถึง ลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้นที่ให้สมาชิกกู้และสหกรณ์อื่นกู้

เงินรับฝาก หมายถึง เงินรับฝากจากสมาชิกและเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น

ทุนเรือนหุ้น หมายถึง ส่วนของทุนที่เกิดจากการสะสมของสมาชิกตามระเบียบของ
สหกรณ์ หรือตามความสมัครใจ

เงินกู้ภายนอก หมายถึง เงินกู้ที่สหกรณ์กู้จากแหล่งเงินทุนภายนอกเช่น ธนาคาร
พาณิชย์ สหกรณ์อื่น ๆ

ทุนสำรอง หมายถึง ทุนที่จัดสรรจากกำไรสุทธิตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อความ
มั่นคงของสหกรณ์และจะสามารถนำมาใช้ได้กรณีที่เกิดการขาดทุนเท่านั้น

สินทรัพย์หมุนเวียน หมายถึง เงินสด เงินฝากธนาคาร ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น เงิน
ลงทุนระยะสั้น ตามยอดสินทรัพย์หมุนเวียนในงบดุล

หนี้สินหมุนเวียน หมายถึง หนี้สินที่มีกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี เช่น เงิน
เบิกเกินบัญชี เงินรับฝากออมทรัพย์ ออมทรัพย์พิเศษ เงินกู้ระยะสั้น เงินกู้ระยะยาวที่ครบกำหนด
ชำระคืนใน 1 ปี และหนี้สินหมุนเวียนอื่นตามยอดหนี้สินทรัพย์ในงบดุล

กำไรสุทธิ หมายถึง กำไรที่เกิดขึ้นในปีบัญชีนั้น หักด้วยยอดขาดทุนในปีก่อน
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร หมายถึง ค่าใช้จ่ายทุกประเภทของสหกรณ์ที่ไม่รวมดอกเบี้ยจ่ายทั้งสิ้น

หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (non performing loans) หมายถึง ยอดรวมของลูกหนี้ที่ถูก
จัดชั้นคุณภาพ ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ ลูกหนี้
จัดชั้นสูญ ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้ และการเพื่อหนี้
สงสัยจะสูญ พ.ศ. 2544

สินทรัพย์ถาวร หมายถึง สินทรัพย์ที่มีตัวตนและมีอายุการใช้งานนาน มีไว้เพื่อการดำเนินงานของสหกรณ์ เช่น ที่ดิน อาคาร วัสดุอุปกรณ์ ตามยอดในงบดุล

เงินสวัสดิการ หมายถึง เงินที่สหกรณ์จ่ายเพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่เสียชีวิต

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ผลการศึกษาอาจใช้เป็นแนวทางสำหรับทางราชการในการพิจารณาปรับปรุงและส่งเสริมงานสหกรณ์ออมทรัพย์ในการวางแผนเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานและบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7.2 ผลการศึกษาอาจใช้เป็นแนวทางหรือหลักฐานสำหรับผู้สนใจเรื่องดังกล่าวในการศึกษาต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

อาจกล่าวได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นวิธีการประกอบธุรกิจรูปแบบหนึ่งซึ่งแตกต่างไปจากการประกอบการในแบบทุนนิยมหรือสังคมนิยมโดยทั่วไป กล่าวคือ สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นองค์กรธุรกิจที่จัดตั้งขึ้น และดำเนินงานโดยกลุ่มบุคคลผู้มีปัญหาและความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจอย่างเดียวกัน โดยการดำเนินธุรกิจที่เป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามแนวทางระบอบประชาธิปไตย โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะขจัดความเดือดร้อนของสมาชิกให้หมดไป และมีค่านิยมอยู่บนพื้นฐานของการช่วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรมและความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคมและความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มสหกรณ์

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสหกรณ์รูปแบบหนึ่งที่นิยมจัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีรายได้ประจำเพื่อทำหน้าที่เป็นสถาบันการเงินที่จะระดมทุนจากสมาชิกโดยการส่งเสริมให้สมาชิกรายหนึ่งนำเงินมาออมไว้กับสหกรณ์ และสหกรณ์นำเงินที่สะสมไว้นั้นออกมาให้สมาชิกกู้ยืม เพื่อเป็นการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของสมาชิกในยามที่สมาชิกมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายใช้สอยเงินจำนวนมากหรือในยามที่สมาชิกประสบอุบัติเหตุอันตรายหรือมีเหตุการณ์ฉุกเฉินเฉพาะหน้า และรายได้ที่สมาชิกได้รับอยู่นั้นมีไม่เพียงพอแก่การใช้จ่าย ตามความจำเป็นดังกล่าว แม้ว่าการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ในทุก ๆ ประเทศที่มีสหกรณ์รูปนี้จะดำเนินงานเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน แต่การเรียกชื่อที่แตกต่างกันออกไปตามความนิยมในแต่ละประเทศ เช่น ในประเทศเยอรมันซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของสหกรณ์ด้านธุรกิจ เรียกว่า สมาคมไรไฟไฟ (Raiffei) ในประเทศอินเดียและประเทศที่ใกล้เคียง เรียกว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ (Savings and Credit Cooperative) ในประเทศอื่นๆ เรียกว่า เครดิตยูเนียน (Credit Union) เป็นต้น

วิวัฒนาการของสหกรณ์ออมทรัพย์

ระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 18-19 ได้เกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมขึ้นในยุโรปมีการนำเอาเครื่องจักรมาใช้แทนแรงงานคน ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจคือ เกิดภาวะการว่างงาน และเศรษฐกิจตกต่ำทั่วไป การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้เกิดขึ้นที่ประเทศอังกฤษ ชาวอังกฤษต้อง

ประสบกับปัญหาความเดือดร้อนอย่างมากมาย จากการที่นายทุนใช้เครื่องจักรแทนแรงงาน มีการปลดคนงานออกจากโรงงาน ส่วนผู้ประกอบการรายย่อยต้องเลิกสัมกิจการไป สภาพสังคมทั่วไปมีการแบ่งชนชั้นออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายนายทุน และฝ่ายกรรมกร นายทุนพยายามแสวงหากำไรจากการลงทุนมากที่สุด โดยการเอาเปรียบฝ่ายกรรมกรทุกวิถีทาง

จากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในครั้งนี้ บรรดากรรมกรที่ถูกบีบคั้นทั้งหลายจึงเริ่มแสวงหาหนทางที่จะบรรเทาความทุกข์ยากของพวกตน ประกอบกับเวลานั้นมีนักเศรษฐศาสตร์ที่มีความคิดอยากจะช่วยพยุฐานะของกรรมกรทางสังคมให้ดีขึ้น ได้เสนอแนวทางปรับปรุงสภาพทางเศรษฐกิจให้เหมาะสมแก่กรรมกรในสังคม โดยการร่วมมือระหว่างผู้ที่เดือดร้อนให้รู้จักการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แนวความคิดดังกล่าวได้ก่อให้เกิดระบบสหกรณ์ขึ้นในเวลาต่อมา บุคคลแรกที่สอนให้คนทั่วไปรู้จักคำว่า "สหกรณ์" คือโรเบิร์ต โอเวน (Robert Owen) ชาวอังกฤษ ซึ่งถือว่าเป็นผู้ให้กำเนิดการสหกรณ์ขึ้นในโลก และได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งการสหกรณ์ เดิมโอเวนเป็นคนที่ยากจน แต่ความเฉลียวฉลาด และรู้จักวิธีการทำมาหากินจึงทำให้เขาได้มีโอกาสเป็นผู้จัดการและมีหุ้นส่วนเป็นเจ้าของโรงงาน เขาเป็นนายจ้างที่มีความหวังดีต่อกรรมกรจึงได้ปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ทั่วไปของคนงานให้ดีขึ้น หลังจากนั้น โอเวนได้หาวิธีช่วยเหลือกรรมกรอื่นๆ โดยสอนให้รู้จักการช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อขจัดปัญหาความเดือดร้อนต่างๆ ซึ่งเป็นวิธีการของระบบสหกรณ์ โอเวนให้จัดตั้ง "ชมรมสหกรณ์" (Co-operative Community) ให้ชมรมสหกรณ์นี้ผลิตสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ใช้เอง โดยไม่ใช่เครื่องจักร ทรัพย์สินของชมรมเป็นของส่วนรวม เพื่อมิให้สภาพนายทุนปะปนอยู่ในชมรม การจัดตั้งชมรมสหกรณ์นี้จะต้องใช้เงินทุนและที่ดินเป็นจำนวนมาก และโอเวนก็ได้พยายามเผยแพร่แผนการจัดตั้งชมรมสหกรณ์เพื่อให้คนทั่วไปได้เข้าใจสหกรณ์ในฐานะสมาคมเพื่อเศรษฐกิจ แต่โอเวนยังไม่สามารถจัดตั้งชมรมสหกรณ์ในประเทศอังกฤษได้ เพราะมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพสังคมในสมัยนั้น โอเวนจึงได้เดินทางไปประเทศอเมริกาและทดลองจัดตั้งชมรมสหกรณ์ขึ้นเป็นครั้งแรกที่ นิวฮาโมนีรัฐอินเดียนา สหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ.1825 ให้ชื่อว่า นิวฮาโมนี (New Harmony) แต่ได้ล้มเลิกไปในระยะเวลาต่อมาเนื่องจากไม่ได้คัดเลือกสมาชิกและไม่มิจกกรรมเพียงพอให้คุ้มค่ากับค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการปกครองและศาสนา อย่างไรก็ตามแนวความคิดของโอเวนก็มีอิทธิพลต่อนักปฏิรูปทางเศรษฐกิจ เขาได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับความร่วมมือร่วมใจระหว่างมนุษย์ในอันที่จะช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อยกมาตรฐานความเป็นอยู่ให้สูงขึ้น

อีกท่านหนึ่งคือนายแพทย์วิลเลียม คิง อาศัยอยู่ในเมืองไบรตัน ประเทศอังกฤษ ป็นผู้นิยมในความคิดทางสหกรณ์ของโอเวน แต่เห็นว่าโครงการของโอเวนต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก จึงทำให้เป็นจริงได้ยาก นายแพทย์คิงจึงเริ่มต้นจากการชี้แจงให้คนงานรวมทุนกันคนละเล็กคนละน้อย

ตั้ง "สมาคมการค้า" (Trading Association) ในรูปสหกรณ์ขึ้น เมื่อปี ค.ศ. 1827 เป็นรูปร้านสหกรณ์จำหน่ายสินค้า แต่มีข้อแตกต่างไปจากร้านสหกรณ์ในปัจจุบันคือ กำไรที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจของร้านสหกรณ์นี้จะไม่นำมาแบ่งปันกันแต่จะเก็บสมทบไว้เป็นทุน เพื่อใช้จ่ายงานของร้านสหกรณ์ต่อไป จนสามารถจัดตั้งชมรมสหกรณ์ตามแบบโอเวนได้ ซึ่งจากการกระทำดังกล่าวทำให้ร้านค้าแบบสหกรณ์ในรูปแบบนี้ไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากการเก็บกำไรทั้งหมดไว้ไม่จ่ายคืนแก่สมาชิก ทำให้สมาชิกไม่ศรัทธาสหกรณ์ อย่างไรก็ตามกิจการของนายแพทซิง ก็คล้ายกับร้านสหกรณ์ในปัจจุบัน ฉะนั้นในวงการร้านสหกรณ์สมัยนี้จึงให้เกียรติแก่ท่านมาก

ต่อมาเมื่อมีสมาชิกเพิ่มและธุรกิจการค้าขยายใหญ่ขึ้นก็ได้มีการทำธุรกิจกับบุคคลภายนอกด้วย นักสหกรณ์รอสเดล (Loddel) หรือที่เรียกกันว่า "ผู้นำแห่งรอสเดล" ได้กำหนดหลักปฏิบัติไว้ 10 ประการ ซึ่งมีสาระสำคัญหลายประการที่ถูกยึดถือเป็นหลักสหกรณ์สากลมาจนถึงปัจจุบัน แม้เวลาจะล่วงเลยมาเป็นเวลานาน แต่ร้านสหกรณ์รอสเดลก็ยังคงอยู่และกลายเป็นร้านที่มีขนาดใหญ่ ยิ่งกว่านั้นวิธีการของร้านสหกรณ์สำหรับผู้บริโภคแบบนี้ได้เผยแพร่ออกไปสู่ประชาชนกลุ่มอื่นๆ ปัจจุบันร้านสหกรณ์ที่ถือหลักการสำคัญๆ อย่างเดียวกันนี้มีอยู่ในประเทศต่างๆ เป็นจำนวนมาก ส่วนสหกรณ์ประเภทอื่นๆ เช่น สหกรณ์ที่ช่วยเหลือสมาชิกให้กู้ยืมเงินไปทำทุน หรือสหกรณ์เครดิต หรือสหกรณ์สินเชื่อก็เช่นเดียวกันสหกรณ์เหล่านี้เกิดจากความขัดสน และความเดือดร้อนของเกษตรกรและกรรมกร เนื่องจากหาเงินกู้ยืมมาประกอบการทำมาหากินได้ยากและแม้ว่าจะกู้มาได้ก็ต้องเสียดอกเบี้ยแพงจนไม่สามารถหารายได้มาให้เพียงพอกับการชำระดอกเบี้ยและเงินต้นได้ เป็นเหตุให้มีหนี้สินมากเมื่อปี ค.ศ. 1850 นายเซอร์มัน ชูลซ์ ชาวเยอรมัน ผู้พิพากษาแห่งเมืองเดลดทซ์ ได้คิดจัดตั้งสหกรณ์ประเภทหาทุนขึ้นในหมู่ชาวเมืองผู้เป็นช่างฝีมือและพ่อค้าขนาดเล็ก โดยรวบรวมขึ้นเป็นองค์การเพื่อจัดหาทุนให้สมาชิกกู้ยืม และในปี ค.ศ. 1862 นายฟริดริค วิลเฮล์ม ไรไฟเฟเซน ชาวเยอรมัน ได้จัดตั้งสหกรณ์ หาทุนขึ้นในหมู่ชาวชนบท ซึ่งเป็นเกษตรกร โดยจัดเป็นองค์การ เพื่อจัดหาทุนให้แก่สมาชิกกู้ยืมเช่นเดียวกัน ในเวลาต่อมารวมกันเป็นสหกรณ์เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ของประชาชนก็ได้แพร่หลายไปยังประเทศต่างๆ อันเป็นประโยชน์และเป็นตัวอย่างในการจัดตั้งสหกรณ์แก่ชาวบ้าน และชาวเมืองมาจนถึงปัจจุบัน

ประวัติการสหกรณ์ในประเทศไทย

การสหกรณ์ในประเทศไทย มีมูลเหตุสืบเนื่องมาจาก เมื่อประเทศไทยได้เริ่มมีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ มากขึ้นในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ระบบเศรษฐกิจของชนบทก็ค่อยๆ เปลี่ยนจากระบบเศรษฐกิจแบบเพื่อเลี้ยงตัวเองมาสู่ระบบเศรษฐกิจแบบเพื่อการค้า ความต้องการ

เงินทุนในการขยายการผลิตและการครองชีพจึงมีเพิ่มขึ้น ชาวนาที่ไม่มีทุนรอนของตนเองก็หันไปกู้ยืมเงินจากบุคคลอื่นทำให้ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราสูง และยังถูกเอาเปรียบจากพ่อค้านายทุนทุกวิถีทางอีกด้วย ชาวนาจึงตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบอยู่ตลอดเวลา ทำนาได้ข้าวเท่าใด ก็ต้องขายให้หนี้เกือบหมด นอกจากนี้การทำนายังคงมีผลผลิตที่ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ถ้าปีไหนผลผลิตเสียหายก็จะทำให้หนี้สินพอกพูนมากขึ้นเรื่อยๆจนลูกหนี้บางรายต้องโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่เจ้าหนี้ และกลายเป็นผู้เช่านา หรือเร่ร่อน ไม่มีที่ดินทำกินไปในที่สุด

จากสภาพปัญหาความยากจนของชาวนาในสมัยนั้น ทำให้ทางราชการคิดหาวิธีช่วยเหลือ ด้วยการจัดหาเงินทุน มาให้กู้และคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำความคิดนี้ได้เริ่มขึ้นในปลายรัชการที่ 5 โดยกำหนดวิธีการที่จะช่วยชาวนา ในด้านเงินทุนไว้ 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 จัดตั้งธนาคารเกษตรเพื่อให้เงินกู้แก่ชาวนา แต่จัดข้อในเรื่องเงินทุนและหลักประกันเงินกู้ ความคิดนี้จึงระงับไป

วิธีที่ 2 วิธีการสหกรณ์ประเภทหาทุน วิธีนี้เกิดจากรัฐบาลโดยกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ (ในปัจจุบันคือ กระทรวงการคลัง) ได้เชิญเซอร์เบอร์นาร์ด ฮันเตอร์ หัวหน้าธนาคารแห่งมัตราช ประเทศอินเดียเข้ามาสำรวจหาช่องทางช่วยเหลือชาวนาได้เสนอว่าควรจัดตั้ง "ธนาคารให้กู้ยืมแห่งชาติ" ดำเนินการให้กู้ยืมแก่ราษฎร โดยมีที่ดินและหลักทรัพย์อื่นเป็นหลักประกันเพื่อป้องกันมิให้ชาวนาที่กู้ยืมเงินทอดทิ้งที่นาหลบหนี้สิน ส่วนการควบคุมเงินกู้และการเรียกเก็บเงินกู้ ท่านได้แนะนำให้จัดตั้งเป็นสมาคมที่เรียกว่า "โคออปอเรทีฟ โซไซตี้" (Cooperative Society) โดยมีหลักการร่วมมือกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันซึ่งคำนี้พระราชวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ได้ทรงบัญญัติศัพท์เป็นภาษาไทยว่า "สมาคมสหกรณ์" จึงกล่าวได้ว่า ประเทศไทยเริ่มศึกษาวิธีการสหกรณ์ขึ้นในปี พ.ศ. 2457 แต่ก็ยังมิได้ดำเนินการอย่างไรจนกระทั่งในปี พ.ศ. 2458 ได้มีการเปลี่ยนกรมสถิติพยากรณ์เป็นกรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ ประกอบด้วยส่วนราชการ 3 ส่วน คือ การพาณิชย์ การสถิติพยากรณ์ และการสหกรณ์ การจัดตั้งส่วนราชการสหกรณ์นี้ ก็เพื่อจะมีเจ้าหน้าที่ดำเนินการทดลองจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นและพระราชวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ในฐานะทรงเป็นอธิบดีกรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ ขณะนั้นได้ทรงพิจารณาเลือกแบบอย่างสหกรณ์เครดิตที่จัดกันอยู่ในต่างประเทศหลายแบบ ในที่สุดก็ทรงเลือกแบบไรฟไฟเซนและทรงยืนยันไว้ในรายงานสหกรณ์ฉบับแรกว่า "เมื่อได้พิจารณาละเอียดแล้วได้ตกลงเลือกสหกรณ์ชนิดที่เรียกว่า ไรฟไฟเซน ซึ่งเกิดขึ้นในเยอรมันก่อน และซึ่งมุ่งหมายที่จะอุปถัมภ์คนจน ผู้ประกอบกิจการย่อยๆ และ เห็นว่าเป็นสหกรณ์ชนิดที่เหมาะสม ที่สุดสำหรับประเทศไทย" จากการทำพระองค์ท่านทรงเป็นผู้บุกเบิกริเริ่มงานสหกรณ์ขึ้นในประเทศไทย บุคคลทั้งหลายในขบวนการสหกรณ์จึงถือว่าพระองค์ทรงเป็น "พระบิดาแห่งการสหกรณ์ไทย" สำหรับ รูปแบบของไรฟไฟเซนก็คือ สหกรณ์

เพื่อการกู้ยืมเงินที่มีขนาดเล็ก สมาชิกจะได้มีความรับผิดชอบร่วมกัน ทำให้สะดวกแก่การควบคุม ท้องที่ที่ได้รับการพิจารณาให้จัดตั้งสหกรณ์ คือ จังหวัดพิษณุโลก เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีผู้คนไม่หนาแน่นและราษฎรที่พึ่งอพยพมาจากทางใต้ จึงต้องการช่วยเหลือผู้อพยพซึ่งประกอบอาชีพการเกษตรให้ตั้งตัวได้ รวมทั้งเพื่อเป็นการชักจูงราษฎรในจังหวัดอื่นที่มีผู้คนหนาแน่นให้อพยพมาในจังหวัดนี้ และเข้าทำประโยชน์ในที่ดินอย่างเต็มที่ ต่อมากรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ จึงได้ทดลองจัดตั้งสหกรณ์หาทุนขึ้น ณ ท้องที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกเป็นแห่งแรกใช้ชื่อว่า "สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้" โดยจดทะเบียนเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2459 มีพระราชวรพงศ์เชอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ เป็นนายทะเบียนสหกรณ์พระองค์แรก นับเป็นการเริ่มต้นแห่งการสหกรณ์ในประเทศไทยอย่างสมบูรณ์ ในระยะแรกตั้งสหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้ มีสมาชิกจำนวน 16 คน ทุนดำเนินงาน 3,080 บาท ซึ่งเป็นเงินจากค่าธรรมเนียมแรกเข้า 80 บาท และเงินทุนจำนวน 3,000 บาท ได้อาศัยเงินกู้จากแบงก์สยามกัมมาจล จำกัด (ซึ่งก็คือธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน) โดยมีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติเป็นผู้ค้ำประกัน และเสียดอกเบี้ยให้ธนาคารในอัตราร้อยละ 6 ต่อปี คิดดอกเบี้ยจากสมาชิกในอัตราร้อยละ 12 ต่อปี กำหนดให้สมาชิกส่งคืนเงินต้นในปีแรกจำนวน 1,300 บาท แต่เมื่อครบกำหนดสมาชิกส่งคืนเงินต้นได้ถึง 1,500 บาท ทั้งส่งดอกเบี้ยได้ครบทุกราย แสดงให้เห็นว่าการนำวิธีการสหกรณ์เข้ามาช่วยแก้ไขความเดือดร้อนของชาวนาได้ผล และจากความสำเร็จของสหกรณ์วัดจันทร์ดังกล่าวรัฐบาลจึงได้ขยายกิจการสหกรณ์ไปยังจังหวัดอื่นๆ แต่การจัดตั้งสหกรณ์ในระยะแรกนั้นนอกจากจะมีข้อจำกัดเรื่องเงินทุนแล้วยังมีข้อจำกัดในทางกฎหมายด้วย เพราะพระราชบัญญัติเพิ่มเติมสมาคม พ.ศ. 2459 ทำให้การจัดตั้งสหกรณ์ไม่กว้างขวางพอที่จะขยายสหกรณ์ออกไป หากจะให้การจัดตั้งสหกรณ์เจริญก้าวหน้าและมีความมั่นคงจะต้องออกกฎหมายควบคุมให้มีขอบเขตกว้าง ดังนั้นในเวลาต่อมาทางราชการจึงได้ประกาศยกเลิกพระราชบัญญัติเพิ่มเติมสมาคม พ.ศ. 2459 แล้วประกาศใช้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2471 นับเป็นกฎหมายสหกรณ์ฉบับแรก พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้เปิดโอกาสให้มีการรับจดทะเบียนสหกรณ์ประเภทอื่นๆ จากนั้นได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2471 อีก 3 ครั้ง นับว่าการประกาศใช้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2471 ช่วยให้การจัดตั้งสหกรณ์ได้ขยายออกไปอีกมาก ปี พ.ศ. 2478 มีการริเริ่มจัดตั้งสหกรณ์เข้าซื้อที่ดินที่จังหวัดปทุมธานีและได้จัดตั้งสหกรณ์ประเภทใหม่ๆ ขึ้นอีกหลายประเภท เช่น สหกรณ์บำรุงที่ดินสหกรณ์ค้าขาย สหกรณ์นิคมฝ้าย สหกรณ์หาทุนและบำรุงที่ดินในปี พ.ศ. 2480 ร้านสหกรณ์ได้ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกที่อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชื่อว่าร้านสหกรณ์บ้านเกาะจำกัดสินใช้มีสมาชิกแรกตั้ง 279 คน และได้มีการจัดตั้งร้านสหกรณ์ในลักษณะนี้อีกหลายแห่งเพื่อช่วยเหลือประชาชนเกี่ยวกับปัญหาค่าครองชีพ โดยจัดตั้งขึ้นทั้งในส่วนราชการ

รัฐวิสาหกิจ และส่วนของประชาชน การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่สุดของขบวนการสหกรณ์ในประเทศไทย ก็คือการควบสหกรณ์หาทุนเข้าด้วยกัน โดยทางราชการได้ออกพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เปิดโอกาสให้สหกรณ์หาทุนขนาดเล็กที่ดำเนินธุรกิจเพียงอย่างเดียวความเข้ากันเป็นขนาดใหญ่สามารถขยายการดำเนินธุรกิจเป็นแบบอเนกประสงค์ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่สมาชิกได้มากกว่า ด้วยเหตุนี้สหกรณ์หาทุนจึงแปรสภาพเป็นสหกรณ์การเกษตรมาจนปัจจุบัน และในปี พ.ศ. 2511 สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยได้ถือกำเนิดขึ้นมา เพื่อเป็นสถาบันสำหรับให้การศึกษาแก่สมาชิกสหกรณ์ทั่วประเทศ มีหน้าที่ติดต่อประสานงานกับสถาบันสหกรณ์ต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ และความช่วยเหลือร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์สากลในด้านอื่นๆ ที่มีใช้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ โดยมีสหกรณ์ทุกประเภทเป็นสมาชิก ซึ่งประเทศไทยได้กำหนดประเภทสหกรณ์ไว้ 6 ประเภท ตามประกาศกฎกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2516 ประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม สหกรณ์ประมง สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ร้านค้า และสหกรณ์บริการ ซึ่งนับแต่สหกรณ์ได้ถือกำเนิดขึ้นในประเทศไทยจวบจนปัจจุบัน ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในธุรกิจต่างๆ ได้สร้างความเชื่อถือเป็นที่ไว้วางใจของสมาชิกจนทำให้จำนวนสหกรณ์ จำนวนสมาชิก ปริมาณเงินทุน และผลกำไรของสหกรณ์ เพิ่มขึ้นทุกปี ปัจจุบันมีสหกรณ์ทั่วประเทศ ณ วันที่ 12 กรกฎาคม 2553 จำนวน 6,564 สหกรณ์ การสหกรณ์ในประเทศไทยจึงมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยเฉพาะ ต่อประชาชนที่ยากจน สหกรณ์จะเป็นสถาบันทางเศรษฐกิจและสังคมที่ช่วยแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพ และช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น

ประวัติสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2531 โดย พลตำรวจโท วิภาส วิบูลากร ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ได้สั่งการให้หน่วยงานในสังกัด กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ที่ยังไม่ได้จัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ให้ดำเนินการจัดตั้งให้เสร็จภายในเดือน ธันวาคม 2531 ในส่วนของ กองกำกับการสนับสนุนทางอากาศตำรวจตระเวนชายแดนในขณะนั้น ข้าราชการตำรวจได้เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำกัด จึงได้ดำเนินการตามนโยบายของบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน โดยยื่นหลักฐานต่อนายทะเบียนจังหวัดเพชรบุรี เมื่อ 21 มีนาคม 2531 และได้จดทะเบียนสหกรณ์ เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2531 เลขหมายทะเบียน สหกรณ์ ที่ อ 009231 มีสมาชิกเมื่อเริ่มก่อตั้ง จำนวน 148 คน ทุนเรือนหุ้น จำนวน

3,925 หุ้น เป็นเงิน 39,250 บาท และได้รับโอนสมาชิกจากสหกรณ์ออมทรัพย์กองบัญชาการ
ตำรวจตระเวนชายแดนจำกัดมาเพื่อดำเนินการดังนี้

จำนวนสมาชิก	จำนวน	1,000	คนเศษ
ทุนเรือนหุ้น	จำนวน	19	ล้านบาทเศษ
เงินให้กู้สามัญ	จำนวน	33	ล้านบาทเศษ

สหกรณ์ออมทรัพย์กองกำลังการสนับสนุนทางอากาศ ตำรวจตระเวนชายแดน จำกัด
ได้ประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2532 มีสมาชิกเข้าร่วมประชุม จำนวน
109 คน และมีคณะกรรมการชุดแรกประกอบด้วย

1. พ.ต.อ. ชัยยันต์ มะกล้าทอง	ประธานกรรมการ
2. พ.ต.ท. ณรงค์ ศิริสุนทร	รองประธานกรรมการ
3. พ.ต.ท. สุรเดช แสงประดิษฐ์	รองประธานกรรมการ
4. พ.ต.ท. สุพิชัย สุวรรณเอี่ยม	รองประธานกรรมการ
5. พ.ต.ท. พินิจ สมประสงค์	กรรมการและเลขานุการ
6. พ.ต.ท. อุดม แสนสุขสิริสวัสดิ์	กรรมการ
7. พ.ต.ต. พรชัย พุ่มสอาด	กรรมการ
8. พ.ต.ต. สุเดช ศรีเพชร	กรรมการ
9. พ.ต.ต. ภาสุข ว่องวาจานนท์	กรรมการ
10. พ.ต.ต. ยงยุทธ จันทร์ฉาย	กรรมการ
11. พ.ต.ต. พัฒนศักดิ์ สุนทรสารทูล	กรรมการ
12. พ.ต.ต. นัทที ศรีวิชัย	กรรมการ
13. พ.ต.ต. สำเร็จ เจริญประยูร	กรรมการ
14. ร.ต.อ. พิษณุ จันทรา	กรรมการ
15. ร.ต.อ. สนั่น ใจทั้ง	กรรมการ
16. ร.ต.ท. ชลอ รักษาสัง	กรรมการและเหรัญญิก
เจ้าหน้าที่ชุดแรกประกอบด้วย	
1. ค.ต. ณรงค์ วงศ์ผา	เจ้าหน้าที่รับจ่ายเงิน
2. จ.ส.ต. จรัสพงษ์ เสริมศักดิ์ศิริธร	เจ้าหน้าที่ธุรการ
3. จ.ส.ต.หญิง อาภาณัฐ มีเนตรทิพย์	เจ้าหน้าที่บัญชี — ทะเบียน
4. ส.ต.อ.หญิง ลำควน กลิ่นจันทร์	เจ้าหน้าที่บัญชี — ทะเบียน
5. พลฯ หญิง มยุรี แก้วหนองแสง	เจ้าหน้าที่บัญชี — ทะเบียน

ผู้จัดการคนแรก

- พ.ต.ท. พินิจ สมประสงค์

การปล่อยกู้ครั้งแรกหลักเกณฑ์การกู้เงินสามัญในการก่อตั้งครั้งแรก วงเงินกู้สามัญสูงสุด จำนวน 80,000 บาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 15 บาทต่อปี ชำระไม่เกิน 54 งวด

เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2532 ได้เปิดดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์กองกำกับการสนับสนุนทางอากาศตำรวจตระเวนชายแดน จำกัด ณ อาคารกองกำกับการสนับสนุนทางอากาศตำรวจตระเวนชายแดน อ.หัวหิน จว.ประจวบคีรีขันธ์ โดยได้รับเงินทุนสาธารณประโยชน์จากสหกรณ์ออมทรัพย์กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำกัด จำนวน 200,000 บาท เพื่อใช้ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน

ต่อมาเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2549 ได้เปลี่ยนชื่อสหกรณ์ออมทรัพย์กองกำกับการสนับสนุนทางอากาศตำรวจตระเวนชายแดน จำกัด เป็น สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำกัด เนื่องจากมีการปรับโครงสร้างหน่วยงานใหญ่ขึ้นตามโครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและป้องกันความสับสนของบุคคลอื่นเกี่ยวกับชื่อหน่วยงานและชื่อสหกรณ์ซึ่งอยู่ในที่ตั้งเดียวกันและบุคลากรที่บริหารและปฏิบัติเป็นบุคคลเดียวกัน

เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2551 ได้เปลี่ยนชื่อสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จำกัด เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด เนื่องจากคณะกรรมการมีความเห็นร่วมกันว่าชื่อสหกรณ์ยาวเกินไปจึงมีมติให้มีการเปลี่ยนชื่อสหกรณ์อีกครั้งหนึ่ง

ปัจจุบัน ณ วันที่ 30 ก.ย. 2553 สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีคณะกรรมการดำเนินงานประกอบด้วย

1. พล.ต.ต.เทพ อมรโสภิต	ประธานกรรมการ
2. พ.ต.อ.พงสัทธ์ เจริญผลารักษ์	รองประธานกรรมการ
3. พ.ต.อ. อำนวย พวกสนิท	รองประธานกรรมการ
4. พ.ต.อ.ปรีชา บุญสุข	รองประธานกรรมการ
5. พ.ต.อ. ประเสริฐ ภูทิศน์	กรรมการ
6. พ.ต.ท.พฐ วุฒวิภาค	กรรมการ/เลขานุการ
7. พ.ต.ท.เดชฤทธิ์ สะถิตโชติ	กรรมการ
8. พ.ต.ท.ประสาน ปาณะวงศ์	กรรมการ
9. พ.ต.ท.ชวัน หอยสง	กรรมการ

10 พ.ต.ท.สุชาติ มากำเนิด	กรรมการ
11. ร.ต.อ.พลวัฒน์ พลอยพิมล	กรรมการ
12.ร.ต.ท.หญิงนิออล หงส์โยธี	กรรมการ/เหรียญก
13. ร.ต.ท.อำนาจ ตะเถาทอง	กรรมการ
14. ค.ต.วัลลภ มีใหม่	กรรมการ

ผู้จัดการคนปัจจุบัน

พ.ต.ท. รณรงค์ เชื้อนาค

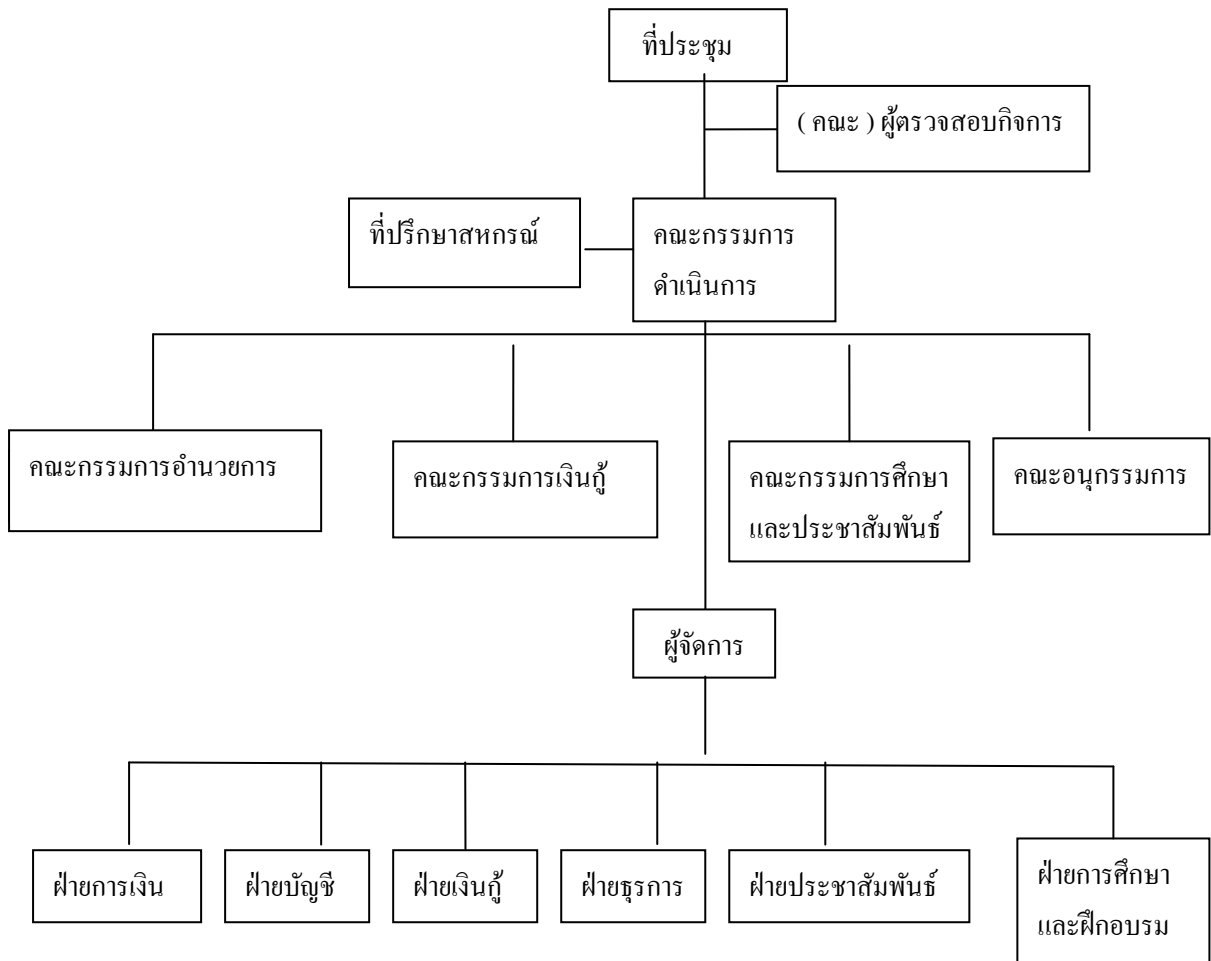
ผู้ตรวจสอบกิจการ

- 1.พ.ต.ท. สมศักดิ์ สุนทรมัจจะ
2. ร.ต.ท.สุพัตร หมั่นคิด
3. ร.ต.ต.วิชิต สุทธิจ้านง

เจ้าหน้าที่ประกอบด้วย

- 1.ค.ต.วิโรจน์ จำรูญ
2. ค.ต.หญิงดวงจันทร์ ศรีทอง
3. จ.ส.ต.หญิงชีวี โพธิ์ขาว
4. ส.ต.อ.ดวงกมล คุณศักดิ์
- 5.นางกรกนก บุตรโพธิ์
6. นางนงนุช คล้าคล้าย

โครงสร้างสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างองค์กรของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

จากภาพที่ 2.1 จะพบว่าโครงสร้างของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีคณะกรรมการ อยู่ 5 คณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่แตกต่างกันดังนี้

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการดำเนินงาน

คณะกรรมการดำเนินงานมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการทั้งปวงของสหกรณ์ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์กับทางที่จะทำให้เกิดความเจริญแก่สหกรณ์ ซึ่งรวมถึงข้อต่อไปนี้

1. พิจารณาเรื่องการรับสมาชิกและสมาชิกออกจากสหกรณ์ ตลอดจนดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามกฎต่างๆ ตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์

2. พิจารณาในเรื่องรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ และการฝากหรือการลงทุนเงินของสหกรณ์
3. กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ และเสนอบคูลกับรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ต่อที่ประชุมใหญ่
4. เสนอแนะการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่
5. เสนอแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่
6. พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง หรือจ้าง และกำหนดค่าตอบแทนของผู้จัดการตลอดจนควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้จัดการให้เป็นการถูกต้อง
7. พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง และกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้ตรวจสอบภายใน
8. กำหนดระเบียบต่างๆของสหกรณ์
9. กำหนดเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก และค่าเบี้ยประชุมของกรรมการ ดำเนินการ คณะกรรมการอื่นๆ ที่ปรึกษาและที่ปรึกษากิตติมศักดิ์
10. จัดให้มีและดูแลความเรียบร้อยซึ่ง บรรดาทะเบียน สมุดบัญชี เอกสารต่างๆ และบรรดาอุปกรณ์ดำเนินงานของสหกรณ์
11. พิจารณาให้สหกรณ์สมัครเข้าเป็นสมาชิกและออกจากชุมนุมสหกรณ์และองค์กรอื่น
12. พิจารณาดำเนินการแต่งตั้งและถอดถอนคณะกรรมการอื่น หรือคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์
13. วิเคราะห์และปฏิบัติตามหนังสือของนายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย
14. พิจารณาให้ความเที่ยงธรรมแก่สมาชิก เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ตลอดจนสอดส่องดูแลโดยทั่วไป เพื่อให้กิจการของสหกรณ์ดำเนินไปด้วยดี
15. พิจารณารายงานของคณะกรรมการอื่น ผู้ตรวจสอบกิจการความเห็นของผู้จัดการและสมาชิกเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์
16. เชิญสมาชิก หรือบุคคลภายนอกที่เห็นสมควร เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ ดำเนินการ ตลอดจนกำหนดค่าตอบแทนให้ตามที่เห็นสมควร
17. ฟ้อง ต่อสู้ หรือดำเนินคดีเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์หรือประนีประนอมยอมความ หรือมอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการพิจารณาชี้ขาด

18. พิจารณาคำเนิการต่างๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินดังระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของ สหกรณ์

19. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้แทนสหกรณ์ เพื่อเข้าร่วมประชุมใหญ่และ ออกเสียงในการประชุมใหญ่ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์และองค์กรอื่น ซึ่งสหกรณ์นี้เป็นสมาชิก ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่ข้อบังคับของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์และองค์กรนั้นกำหนดไว้

20. พิจารณามอบหมายอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานให้แก่ ประธานกรรมการ รอง ประธานกรรมการ เลขานุการ เภรัณญิก ผู้จัดการ และบุคคลที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการอำนวยการ

ให้คณะกรรมการอำนวยการเป็นผู้ดำเนินการกิจการแทนคณะกรรมการดำเนินการ ตามที่ได้รับมอบหมาย และตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ซึ่งรวมทั้ง ในข้อต่อไปนี้

1. ควบคุมในเรื่องการรับเงิน การจ่ายเงิน การสะสมเงิน การฝากเงินหรือการเก็บ รักษาเงินให้เป็นไปตามข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์

2. ควบคุมการจัดทำบัญชี และทะเบียนต่างๆ ของสหกรณ์ให้ถูกต้องครบถ้วนและ เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

3. ควบคุม ดูแล เก็บรักษาเอกสารหลักฐานต่างๆ ตลอดจนทรัพย์สินของสหกรณ์ให้ อยู่ในสภาพอันดี และปลอดภัย และพร้อมที่จะให้ผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบได้ทันที

4. เสนอคณะกรรมการดำเนินการในการปรับปรุงหรือแก้ไขการบริหารงานของ สหกรณ์

5. ควบคุมดูแลการจัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน และรายงานประจำปีแสดงผลการ ดำเนินงานของสหกรณ์เสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา เพื่อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ พิจารณานุมัติ

6. พิจารณาการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ เสนอต่อคณะกรรมการ ดำเนินการพิจารณาเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณานุมัติ

7. พิจารณาแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสหกรณ์ เสนอต่อ คณะกรรมการดำเนินการ พิจารณาและเสนอให้ที่ประชุมใหญ่นุมัติ

8. ทำนิติกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ตามที่คณะกรรมการ ดำเนินการมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเงินกู้

ให้คณะกรรมการเงินกู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัย อนุมัติการให้กู้แก่สมาชิกตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

1. ตรวจสอบการให้เงินกู้ของสมาชิก ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ให้เงินกู้
2. ตรวจสอบการควบคุมให้เงินกู้แก่สมาชิกมีหลักประกันตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสหกรณ์และเมื่อเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้อาจเกิดบกพร่อง ก็ต้องกำหนดให้ผู้ผู้จัดการแก้ไขให้คืนสภาพในระยะเวลาที่กำหนด
3. ดูแลและติดตามการชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในสัญญา
4. สอบสวนเบื้องต้นให้ได้ข้อความจริง ในกรณีสมาชิกผู้กู้ขอผ่อนเวลาการส่งเงินงวดชำระหนี้เงินกู้ หรือผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ เพื่อเสนอความเห็นให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาผ่อนผัน หรือเรียกคืนเงินกู้ หรือสอบสวนลงโทษให้สมาชิกออกจากสหกรณ์

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์

ให้คณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

1. ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก โดยให้การศึกษาและอบรมแก่สมาชิก และผู้ที่สนใจให้ทราบถึงเจตนารมณ์ หลักวิธีการ และการบริหารงานของสหกรณ์
2. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับลักษณะประโยชน์ รวมทั้งผลงานของสหกรณ์ให้สมาชิก และบุคคลภายนอกได้รับทราบ
3. ดำเนินการในการหาผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก
4. ให้การศึกษาอบรมและเผยแพร่แก่สมาชิก ถึงวิธีการออมทรัพย์และการใช้จ่ายเงินอย่างรอบคอบ ตลอดจนวิธีการต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ
5. ศึกษาและติดตามข่าวความเคลื่อนไหวด้านการดำเนินงานของสหกรณ์อื่น ทั้งในและนอกประเทศ เพื่อนำตัวอย่างที่ดีมาเสนอ คณะกรรมการดำเนินการพิจารณานำมาบริการแก่สมาชิกตามความเหมาะสม

คณะอนุกรรมการ ในกรณีจำเป็นแก่การดำเนินการ คณะกรรมการดำเนินการอาจมีคำสั่งแต่งตั้งอนุกรรมการต่างๆ เพื่อมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจของสหกรณ์ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายสำคัญของสหกรณ์ คือ ช่วยแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของสมาชิกโดยการให้สมาชิกรู้จักช่วยเหลือตนเองด้วยการประหยัดและการออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ และให้สมาชิกรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยการนำเงินออมของผู้ไม่เดือดร้อนไปให้กู้ยืมแก่สมาชิกซึ่งเดือดร้อนทางการเงิน ดังนั้นจึงแบ่งวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้ 4 ประการ คือ

1. ส่งเสริมการออมทรัพย์แก่สมาชิก ซึ่งนอกจากจะมีข้อกำหนดให้สมาชิกทำการออมเงินรายได้ที่ได้รับ ไว้กับสหกรณ์เป็นประจำและสม่ำเสมอในรูปแบบเงินปันผลแล้ว ยังส่งเสริมให้สมาชิกทำการออมทรัพย์โดยสมัครใจโดยการฝากเงินไว้กับสหกรณ์อีกด้วย
2. ให้เงินกู้แก่สมาชิกเพื่อการใช้จ่ายในการครองชีพตามความจำเป็น หรือเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน หรือเพื่อการลงทุนที่มีประโยชน์นอกเลย
3. ให้บริการแก่สมาชิกในลักษณะการรับฝากเงิน
4. จัดบริการอย่างอื่นเพื่อประโยชน์แก่สมาชิก เช่น จัดหาที่ดินหรืออาคารให้สมาชิกได้เช่าซื้อในราคาต่ำ เป็นต้น

นอกจากวัตถุประสงค์ดังกล่าวแล้ว สหกรณ์อาจจัดบริการช่วยเหลือสมาชิกในด้านอื่นๆ อีก เช่น จัดทุนสงเคราะห์การฌาปนกิจ หรือจัดบริการเกี่ยวกับสวัสดิการอื่น ๆ แก่สมาชิกเพิ่มขึ้นตามกำลังความสามารถ และฐานะทางการเงินของสหกรณ์อีกด้วย

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ต้องถือว่าวัตถุประสงค์สำคัญอันดับแรก คือ การส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ ส่วนการให้เงินกู้ขึ้นถือว่ามีสำคัญอันดับรองลงไป ดังจะเห็นได้จากการที่ข้อบังคับของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้กำหนดให้สมาชิกต้องออมเงินไว้กับสหกรณ์ โดยการส่งค่าหุ้นเป็นประจำทุกเดือน รวมถึงการส่งเสริมการออมของสมาชิกโดยการรับฝากเงินกับสหกรณ์ ส่วนการให้กู้ยืมนั้นสหกรณ์ จะให้กู้ในกรณีที่เป็นจริง ๆ เท่านั้น เพราะสหกรณ์ออมทรัพย์มุ่งส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักประหยัดและออมทรัพย์ไว้ ดังนั้นในข้อบังคับของสหกรณ์ออมทรัพย์จึงมักกำหนดขึ้นสูงแห่งเงินกู้ไว้ และยังได้กำหนดอย่างรอบคอบในเรื่องหลักประกันและการส่งเงินงวดชำระหนี้ไว้ด้วย

ค่านิยมสหกรณ์ (Cooperative Values)

สหกรณ์อยู่บนพื้นฐานแห่งค่านิยมของการช่วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความมีเอกราช สมาชิกสหกรณ์

เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคมและความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มการสหกรณ์ โดยยึดถือคำนิยาม 10 ข้อ

1. การช่วยตนเอง (Self – Help)
2. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (Self – Responsibility)
3. ประชาธิปไตย (Democracy)
4. ความเสมอภาค (Equality)
5. ความเที่ยงธรรม (Equity)
6. ความเป็นเอกภาพ (Solidarity)
7. ความซื่อสัตย์ (Honesty)
8. ความเปิดเผย (Openness)
9. ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility)
10. ความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น (Caring for Others)

อุดมการณ์สหกรณ์ (Cooperative Ideology)

อุดมการณ์สหกรณ์ คือ ความเชื่อร่วมกันที่ว่า การช่วยตนเอง และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์จะนำไปสู่การกินดีอยู่ดี มีความเป็นธรรม และสันติสุขในสังคม การช่วยตนเอง คือ การพึ่งพาตนเอง ก่อให้เกิดอาชีพ ก่อให้เกิดรายได้ โดยวิธี

- ขยัน (ไม่เกียจคร้าน อดทน อดกลั้น)
- ประหยัด (ไม่สุรุ่ยสุร่าย ไม่ฟุ่มเฟือย แต่ค้อมมรรยาต์)
- พัฒนาตน (ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมเสมอ ทั้งเรื่องวิชาชีพและอื่น ๆ)
- หลีกพ้นอบายมุข (การประพฤติตนให้ห่างไกลอบายมุขทั้งหลาย ที่เป็นบ่อเกิดแห่ง

ความสุรุ่ยสุร่าย)

- การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน คือ การร่วมมือกัน การช่วยเหลือกัน การแบ่งปันกัน โดยวิธี การเสียสละเพื่อส่วนรวม (ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาตัวรอดคนเดียว ชอบความเป็นธรรม)

- ร่วมมือกันพัฒนา (เห็นความทุกข์ยากของเพื่อนบ้านเป็นสิ่งที่ต้องช่วยเหลือร่วมกัน ทำงานเป็นกลุ่ม)

- ซื่อตรงต่อกติกา (มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย รักษากติกาที่ตั้งไว้)
- มีเมตตารักใคร่กัน (ให้ภัยกัน รักใคร่กัน ใ้วางใจกัน เพื่อนช่วยเพื่อน)

หลักในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์

หลักการสหกรณ์เป็นแนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้ค่านิยมของสหกรณ์เกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญรวม 7 ประการกล่าวคือ

หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกโดยการเปิดใจกว้างตามความสมัครใจ (Voluntary and Open Membership) สหกรณ์เป็นองค์กรแห่งความสมัครใจที่เปิดรับบุคคลทั้งหลายที่สามารถใช้บริการของสหกรณ์และเต็มใจรับผิดชอบในฐานะสมาชิก ซึ่งเป็นสมาชิกโดยปราศจากการกีดกันทางเพศ สังคม เชื้อชาติ การเมืองหรือศาสนา

หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (Democratic member Control) สหกรณ์เป็นองค์กรประชาธิปไตยที่ควบคุมโดยมวลสมาชิก ผู้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ บุรุษและสตรีที่ได้รับเลือกให้เป็นผู้แทนสมาชิก ต้องรับผิดชอบต่อมวลสมาชิก ในสหกรณ์ชั้นปฐมสมาชิกมีสิทธิในการออกเสียงเท่าเทียมกัน (สมาชิก 1 คน 1 เสียง) สำหรับสหกรณ์อื่น ๆ ให้ดำเนินไปตามแนวทางประชาธิปไตยด้วยเช่นกัน

หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิก (Member Economic Participation) สมาชิกสหกรณ์พึงมีความเที่ยงธรรมใน “ การให้ ” และการควบคุม “ การใช้ ” เงินทุนในสหกรณ์ ตามแนวทางประชาธิปไตย ทุนของสหกรณ์อย่างน้อยส่วนหนึ่ง ต้องเป็นสินทรัพย์ร่วมของสหกรณ์ สมาชิกจะได้รับผลตอบแทนสำหรับทุน ตามเงื่อนไขแห่งสมาชิกภาพ ในอัตราที่จำกัด (ถ้ามี) มวลสมาชิกเป็นผู้จัดสรรผลประโยชน์ส่วนเกิน เพื่อจุดมุ่งหมายประการใดประการหนึ่ง หรือทั้งหมดมาแบ่งปันกันเพื่อประโยชน์แก่สมาชิกตามส่วนของปริมาณธุรกิจที่ทำกับสหกรณ์และเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอื่นใดที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ (Autonomy and Independence) สหกรณ์เป็นองค์กรพึ่งพาและปกครองตนเองโดยการควบคุมของสมาชิก ในกรณีที่สหกรณ์จำเป็นต้องมีข้อตกลงหรือผูกพันกับองค์กรของรัฐหรือต้องแสวงหาทุนจากแหล่งภายนอกสหกรณ์ ต้องกระทำภายใต้เงื่อนไขอันเป็นที่มั่นใจได้ว่ามวลสมาชิกจะยังคงไว้ซึ่งอำนาจในการควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตย และยังคงความเป็นอิสระของสหกรณ์

หลักการที่ 5 การศึกษาฝึกอบรมและสารสนเทศ (Education ,training and Information) สหกรณ์พึงให้การศึกษาคืออบรมแก่มวลสมาชิก ผู้แทนจากเลือกตั้ง ผู้จัดการและพนักงาน เพื่อบุคคลเหล่านั้น สามารถมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาสหกรณ์ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถให้ข่าวสารข้อมูลแก่ประชาชนชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่เยาวชนและบรรดาผู้นำทางความคิดในเรื่อง “ คุณลักษณะและคุณประโยชน์ ” ของสหกรณ์ได้

หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Cooperation Among Cooperatives)
สหกรณ์สามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่
ขบวนการสหกรณ์ได้ โดยการประสานความร่วมมือกันในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค
และระดับนานาชาติ

หลักการที่ 7 การเอื้ออาทรต่อชุมชน (Concern for Community) การเอื้ออาทรต่อ
ชุมชน สหกรณ์พึงดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนตามนโยบายที่มวลสมาชิก
เห็นชอบ

วิธีการสหกรณ์ (Cooperative Practices)

วิธีการสหกรณ์ หมายถึง การนำหลักการสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจ
เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม ของมวลสมาชิกและชุมชน ตามหลักการธุรกิจที่ดี

จากการที่สหกรณ์เป็นการรวมคนที่มีอุดมคติคิดช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและ
กันมารวมกลุ่มกันโดยยึดถือกติกาของกลุ่มตามหลักการสหกรณ์ 7 ประการดังได้กล่าวมาแล้ว ใน
การดำเนินการแบบสหกรณ์ หรือที่เรียกว่า วิธีการสหกรณ์นั้นแตกต่างไปจากการรวมกันในรูปแบบอื่น
วิธีการสหกรณ์ คือการรวมกันทำมิใช่ต่างคนต่างทำ เช่น รวมกันกู้เงิน รวมกันซื้อปุ๋ย ยา ข้าว
รวมกันขายพืชผลที่ผลิตได้ เป็นต้น การรวมกันจำเป็นต้องนำหลักการสหกรณ์มาปรับใช้ให้
เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

ปัจจัยพื้นฐานสำคัญของวิธีการสหกรณ์สู่ความสำเร็จ

ความสำเร็จของการร่วมกันทำงาน ทำธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ ต้องมี
ส่วนประกอบที่เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญ 2 ประการ คือ (1) ร่วมแรง (2) ร่วมใจ

1. ร่วมแรง ประกอบด้วย

แรงกาย คือ คนที่มาร่วมกันทำงานในสหกรณ์ ก็คือ สมาชิกนั่นเอง

แรงทรัพย์ คือ เงินที่เอามารวมกันเป็นทุนในการทำงานนั้น ๆ ในสหกรณ์ก็คือเงินทุน
อันเกิดมาจาก หุ้น ทุนสำรอง เงินฝาก และเงินอื่น ๆ

แรงความคิด คือ ความรู้ สติปัญญา ประสบการณ์ที่เอามาร่วมกันทำงานนั้นให้
ประสบความสำเร็จในสหกรณ์ ก็คือความรู้และประสบการณ์ในการมาทำธุรกิจสหกรณ์

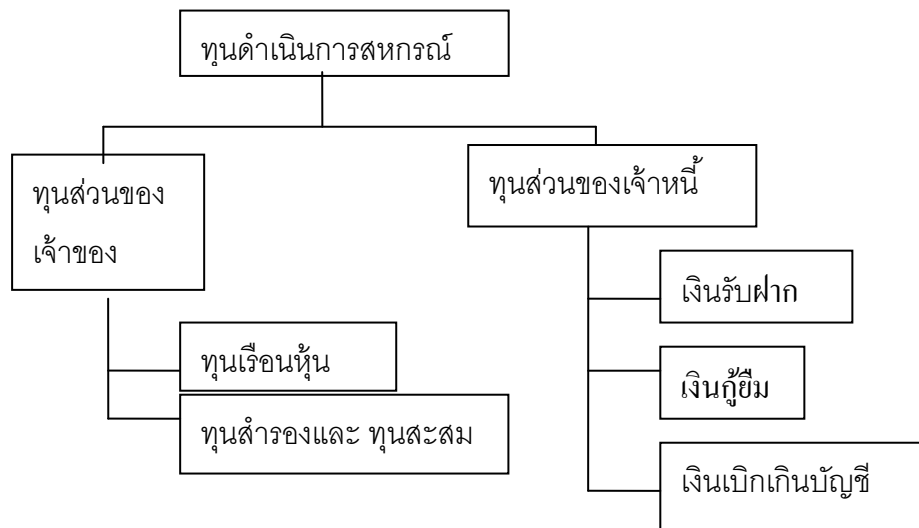
การร่วมแรงนี้เป็นปัจจัยภายนอกซึ่งอาจจะทำให้งานนั้นสำเร็จหรือไม่สำเร็จก็ได้จึงต้อง
มีสิ่งที่เป็นสิ่งยึดโยง เหนี่ยวรั้งให้งานที่ทำร่วมกันนั้นบรรลุผล สิ่งนั้นก็คือการร่วมใจ

2. ร่วมใจ การร่วมใจในสหกรณ์ คือ สิ่งที่เป็นเครื่องยึดโยง เหนี่ยวรั้ง ให้งานที่ทำร่วมกันนั้นบรรลุผล ประกอบด้วย

- ซื่อสัตย์ ต่อตนเองและหมู่คณะ
- เสียสละ เพื่อส่วนรวม
- สามัคคี มีความพร้อมเพรียงกัน รวมตัวกันด้วยความตั้งใจเพื่อผลที่ดีงาม
- มีวินัย คือ การอยู่ในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และกติกาที่กำหนดไว้

ทุนดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

เงินทุนมีความสำคัญมากต่อสหกรณ์ เพราะเป็นตัวหลักสำคัญในการกำหนดการลงทุน เป็นที่มาแห่งผลกำไร ก่อผลต่อเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกเป็นพื้นฐานของเงินบริการ รวมทั้งโครงสร้างทางสวัสดิการของสหกรณ์ที่จัดให้แก่สมาชิกจากความสำเร็จดังกล่าวจึงกล่าวได้ว่า การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์จะมีประสิทธิภาพหรือไม่ ขึ้นกับการมีเงินทุนและใช้เงินทุนและบริหารทุนอย่างชาญฉลาด แหล่งที่มาแห่งเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ประกอบด้วยทุนดำเนินการต่าง ๆ ดังภาพ

ภาพที่ 2.2 แหล่งเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

จากแผนภาพจะเห็นว่าทุนดำเนินการสหกรณ์ประกอบด้วยทุนในส่วนของเจ้าของและทุนในส่วนของ และทุนในส่วนของเจ้าหน้าที่ ซึ่งประกอบด้วย

1. ทุนเรือนหุ้น ทุนส่วนนี้ได้จากขายหุ้นให้สมาชิก มูลค่าหุ้นมักกำหนดไว้ตายตัว ตามกฎหมายหรือข้อบังคับของแต่ละสหกรณ์ โดยมากมักกำหนดจำนวนหุ้นขั้นต่ำที่สมาชิกแต่ละคนถือและจำกัดไว้ไม่เกินอัตราที่กำหนด เช่น ไม่เกินหนึ่งใน ห้าหรือไม่เกินร้อยละ 10 ของหุ้นทั้งหมด ทุนเรือนหุ้นถือเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างเงินทุนเพื่อการประกอบการของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นทุนถาวรอันแสดงถึงฐานะความมั่นคงทางการเงิน สร้างความเชื่อมั่นแก่สมาชิก องค์กรที่สหกรณ์ติดต่อประสานงานหรือทำธุรกิจด้วยประการสำคัญกว่านี้คือ ทุนเรือนหุ้นเป็นสิ่งแสดงถึงความร่วมมือ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันของบรรดาสมาชิกใน ขบวนการสหกรณ์

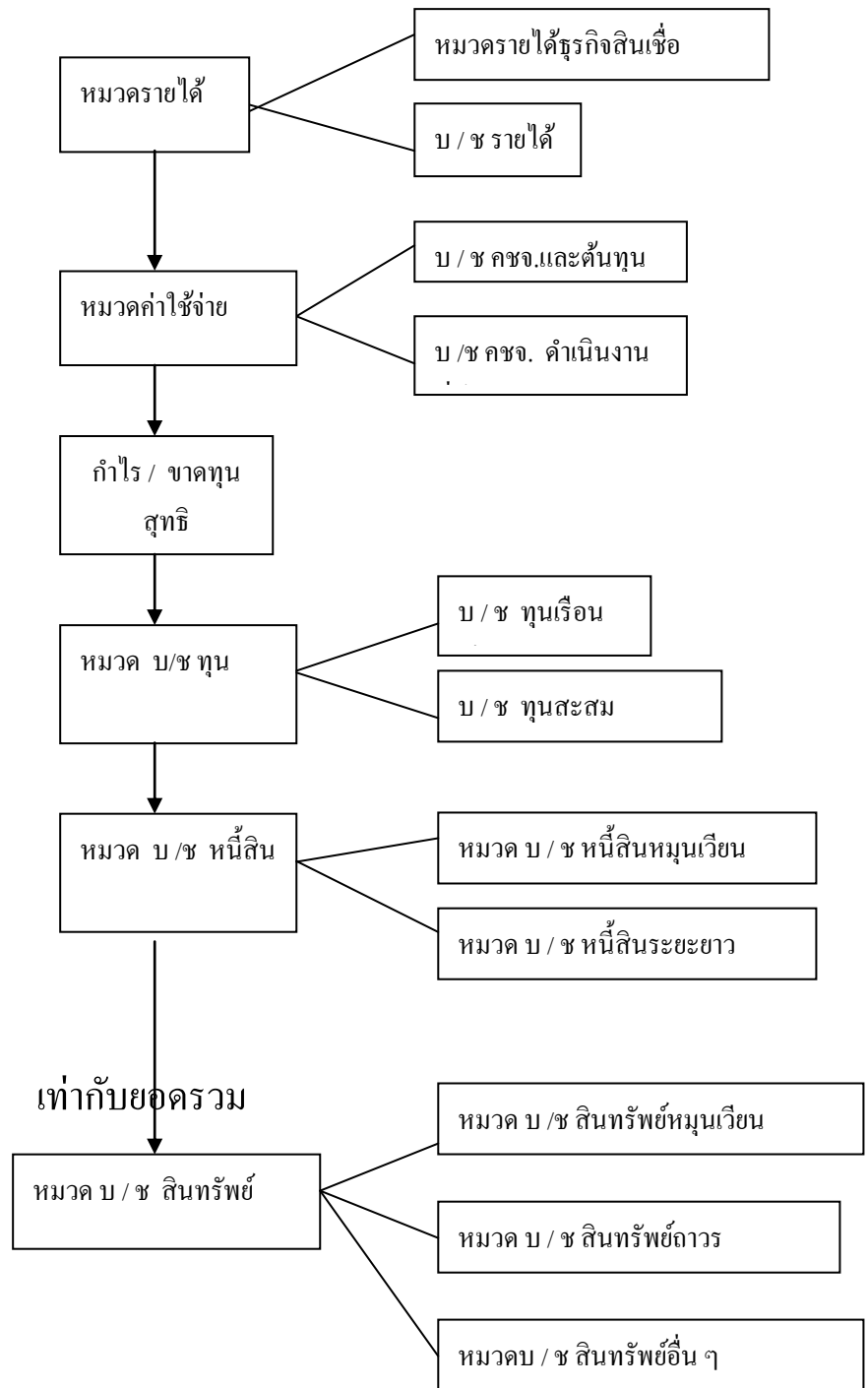
2. ทุนสำรองและทุนสะสม ตามข้อบังคับเป็นทุนสำรองตามข้อบังคับที่หักจากกำไร สุทธิได้น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี ส่วนนี้จะสะสมเป็นส่วนหนึ่งของผู้ถือหุ้นที่ทวีความสำคัญ หากมากขึ้นทุกปี และไม่มีกรถอนออกใช้ ยกเว้นกรณีเกิดการขาดทุนซึ่งไม่ค่อยปรากฏ และเป็นเงินทุนที่ไม่มีต้นทุนในการได้มาซึ่งเงินทุนส่วนนี้ ทุนสำรองมีบทบาทในการรักษาเสถียรภาพทางการเงิน เพื่อขยายกิจการ เพิ่มสัดส่วนทุนสำรองของเจ้าของเพิ่มอำนาจการกู้ยืมและเป็นกันชนสำหรับ ป้องกันความรับผิดชอบเพื่อหนี้สินของสมาชิก สำหรับเงินทุนสะสมนั้น ประกอบด้วยทุน สาธารณะประโยชน์ ทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผล และทุนเพื่อสมาชิก

3. เงินรับฝาก จากสมาชิก การรับฝากเงินเป็นจุดมุ่งหมายและกิจการที่สำคัญของ สหกรณ์ออมทรัพย์ ทั้งยังเป็นแหล่งเงินทุนที่ได้จากแหล่งภายในที่ไม่ต้องมีหลักประกัน และเสีย ดอกเบี้ยในอัตราต่ำเมื่อเทียบกับการกู้เงินจากแหล่งภายนอกอื่นๆ

4. เงินกู้ยืม การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ก็องบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด นอกจากใช้เงินทุนของตนเองแล้ว ยังต้องอาศัยเครดิตทางการเงินจากแหล่งเงินทุนต่างๆ ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการเงินกู้ของสมาชิก ซึ่งมีมากขึ้น แหล่งเงินกู้ยืมที่สำคัญ ได้แก่ เงินกู้และ เงินเบิกเกินบัญชีจากธนาคารพาณิชย์ เงินกู้ยืมจากชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย เงินกู้ ระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์ และจากแหล่งอื่นๆ

5. เงินเบิกเกินบัญชี สหกรณ์ออมทรัพย์ก็องบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ได้ จัดทำบัญชีเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉินกับธนาคารกรุงไทย ซึ่งสหกรณ์ได้อนุมัติไว้ที่ประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี 2552 และนายทะเบียนได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ในวงเงิน 20 ล้านบาท

โครงสร้างทางการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

ภาพที่ 2.3 ความสัมพันธ์ของโครงสร้างทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

จากการศึกษาโครงสร้างทางการเงินจากภาพที่ 2.3 ทำให้รู้ว่าการดำเนินการทางการเงินของสหกรณ์ต้องอาศัยข้อมูลต่างๆ ดังนี้

1. การเงินการบัญชี เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าเศรษฐกิจของไทยเราในปัจจุบันนี้เป็นเศรษฐกิจที่ใช้เงินเป็นสื่อกลางสำคัญในการให้ได้มาซึ่งปัจจัยการผลิต คือ ที่ดิน แรงงาน ทุน และผู้ประกอบการ และยังเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเพื่อให้มนุษย์ได้มาซึ่งสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการ สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นองค์กรธุรกิจอย่างหนึ่งซึ่งต้องอาศัยเงินเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดหาทรัพยากรการผลิตต่างๆ มาผลิตสินค้าและบริการ เพราะไม่ว่าจะเป็นสหกรณ์หรือองค์กรธุรกิจใด ๆ แม้มีโครงการที่ดีเลิศ มีผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถหากขาดซึ่งกำลังเงินแล้วสหกรณ์หรือองค์กรธุรกิจนั้นๆ ก็จะไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกหรือผู้บริโภคได้ (วาริ, 2516) ฉะนั้นเงินจึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งในจำนวนปัจจัยทั้งหลายและการจะใช้ทรัพยากรเงินซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความจำกัดตามสภาพทางการเงินและความสามารถในการหากำไรของธุรกิจให้ออกดอกออกผลหรือให้เกิดประโยชน์มากที่สุดนั้นต้องทำอย่างไร จึงเป็นเรื่องที่สหกรณ์ออมทรัพย์จำเป็นต้องทำความเข้าใจและศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การศึกษาโครงสร้างทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์มีทั้งรายรับและรายจ่ายการบริหารการเงินจึงมีความสำคัญต่อสหกรณ์และสมาชิกเป็นอย่างมาก เพราะการรับและการจ่ายเงินที่จะให้มีประสิทธิภาพได้จะต้องมีการบริหารการเงินที่ดี นักบริหารธุรกิจใด ๆ มักต้องมีการตัดสินใจเพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบาย แผนงาน / โครงการ และแนวการปฏิบัติต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย และข้อมูลสำคัญที่จะทำให้การตัดสินใจของนักบริหารมีคุณภาพยิ่งขึ้นก็คือ ข้อมูลทางบัญชีจากงบการเงิน โดยที่ ข้อมูลทางบัญชี เป็นรายงานสรุปข้อมูลทางการเงินของกิจการ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินธุรกิจของกิจการในรอบระยะเวลาหนึ่งว่า ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา นั้นมีกำไรหรือขาดทุน ยอดรายได้ ต้นทุน รวมทั้งค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มีจำนวนมากน้อย และแสดงให้เห็นถึงฐานะทางการเงินของกิจการในวันสิ้นระยะเวลาการดำเนินงานว่ากิจการมีฐานะการเงินอย่างไรบ้าง สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ลงทุนมีจำนวนเท่าใด ซึ่งสามารถบ่งชี้ให้เห็นถึงความมั่นคงของกิจการอันเป็นการแสดงผลรวมทั้งหมดของกิจการด้วยลักษณะของงบการเงินดังต่อไปนี้ (จินดา, 2516)

งบดุล (balance sheet) เป็นรายงานที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงฐานะการเงินของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่งว่า กิจการมีสินทรัพย์และหนี้สินประเภทอะไร เป็นมูลค่าเท่าใด และมีเงินทุนเท่าใด งบดุลประกอบด้วยสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ลงทุน (ทุน) ซึ่งมีความสัมพันธ์ดังนี้

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ทุน}$$

การใช้เงินทุนในสินทรัพย์ = ที่มาของเงินทุนสำหรับนำไปใช้ในสินทรัพย์

งบกำไรขาดทุน (income statement หรือ profit and loss statement) เป็นรายงานที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาในหนึ่งงวดบัญชี หรือในระหว่างงวดบัญชีที่เจ้าของกิจการต้องการจะทราบ งบกำไรขาดทุนประกอบด้วย หมาดบัญชีรายได้ และหมาดบัญชีค่าใช้จ่าย ซึ่งมีความสัมพันธ์ดังนี้ กำไรสุทธิ = รายได้ - ค่าใช้จ่าย

งบกระแสเงินสด (cash flow statement) เป็นงบที่ได้มาและใช้ไปของเงินสด และรายการเทียบเท่าเงินสดของกิจการระหว่างงวดเวลาหนึ่ง และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำงบกระแสเงินสดและทำให้ฐานะการเงินเปลี่ยนแปลงจากสาระสำคัญของการรายงานทางการเงินโดยงบการเงินข้างต้นจึงเห็นว่า ข้อมูลทางบัญชีจากงบการเงินเปรียบเสมือนกระจกเงาบานใหญ่ที่สามารถสะท้อนถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานได้อย่างแท้จริง (กิตติ, 2537)

2. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์

การวิเคราะห์งบการเงิน โดยวิธีวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์นั้นผู้วิเคราะห์มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในอดีตที่ผ่านมา และเพื่อเป็นข้อมูลที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในการลงทุน ซึ่งผลการวิเคราะห์งบการเงิน เป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความเสี่ยงบางประการ นอกจากนี้ยังทำให้ทราบสถานการณ์ปัจจุบันของสหกรณ์ออมทรัพย์ว่าเป็นอย่างไร เพราะหากเกิดวิกฤติการณ์ขึ้น สหกรณ์ออมทรัพย์เองก็สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากผลการวิเคราะห์ได้ โดยอัตราส่วนทางการเงิน (Financial ratio) ที่แสดงลักษณะสำคัญของฐานะทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์นั้นมี 5 ด้าน คือ

2.1. หมวดโครงสร้างทางการเงิน

2.1.1 อัตราส่วนเงินกู้ทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์รวม

สินทรัพย์รวม หมายถึง สินทรัพย์ทั้งสิ้นของสหกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยสินทรัพย์หมุนเวียน เงินลงทุนระยะยาว ลูกหนี้ระยะยาว สินทรัพย์ถาวร (ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ) และสินทรัพย์อื่นๆ

ลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น หมายถึง ลูกหนี้เงินกู้ทั้งที่ให้สมาชิกกู้และสหกรณ์อื่นกู้ อัตราส่วนนี้จะอธิบายว่า สหกรณ์ได้ให้เงินกู้แก่สมาชิกและสหกรณ์อื่นเป็นร้อยละเท่าไรของสินทรัพย์ทั้งหมด

ในกรณีที่ลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นการให้กู้แก่สมาชิก หากอัตราส่วนนี้สูงเกินกว่าเกณฑ์อ้างอิงที่กำหนดไว้ อาจแสดงว่าเงินให้กู้แก่สมาชิกต่อรายสูงเกินไป ซึ่งจะมีผลต่อสหกรณ์ในการส่งคืนเงินกู้ของสมาชิกซึ่งก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อสหกรณ์ออมทรัพย์ในด้านสภาพคล่องได้

ในทางกลับกัน หากอัตราส่วนนี้ต่ำกว่าเกณฑ์อ้างอิงที่กำหนดไว้ อาจแสดงว่าเงินให้กู้แก่สมาชิกต่อรายต่ำเกินไป ซึ่งจะทำให้สหกรณ์มีรายได้จากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้้น้อยและเงินอาจเหลืออยู่ในระบบมากทำให้เป็นภาระในการหาเงินมาจ่ายดอกเบี้ย

2.1.2 อัตราส่วนเงินรับฝากต่อสินทรัพย์รวม

เงินรับฝาก หมายถึง เงินรับฝากจากสมาชิกและเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น อัตราส่วนนี้จะอธิบายว่าสหกรณ์มีเงินรับฝากมากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์ทั้งหมด หากอัตราส่วนนี้สูงเกินกว่าเกณฑ์อ้างอิงที่กำหนดไว้ อาจทำให้สหกรณ์มีภาระในการบริหารสภาพคล่องส่วนเกินเพื่อให้ได้ผลตอบแทนเพียงพอแก่การรับภาระดอกเบี้ยและสหกรณ์ควรดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องไว้ในปริมาณที่เพียงพอ

ในทางกลับกัน หากสหกรณ์มีอัตราส่วนนี้ต่ำกว่าเกณฑ์อ้างอิงที่กำหนดไว้ อาจทำให้การขยายตัวของสหกรณ์เป็นไปได้ช้า เงินทุนอาจไม่เพียงพอในการให้กู้ยืมจำเป็นต้องหาเงินทุนมาจากภายนอกซึ่งมีต้นทุนมากกว่าเงินรับฝาก และเป็นภาระแก่สหกรณ์ในการหารายได้มาจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้้นั้นด้วย

2.1.3 อัตราส่วนทุนเรือนหุ้นต่อสินทรัพย์รวม

ทุนเรือนหุ้น หมายถึง ส่วนของทุนที่เกิดจากการสะสมของสมาชิกตามระเบียบสหกรณ์ หรือ ตามความสมัครใจของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์

อัตราส่วนทุนเรือนหุ้นต่อสินทรัพย์รวมจะอธิบายว่า สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นมากน้อยเพียงใดเมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์ทั้งหมด หากอัตราส่วนนี้สูงเกินกว่าเกณฑ์อ้างอิงที่กำหนดไว้ แม้จะแสดงว่าสหกรณ์มีความมั่นคงสูง แต่ทำให้การขยายตัวเป็นไปได้ช้า และอาจทำให้ผู้บริหารมีภาระในการหารายได้ให้เพียงพอแก่การจ่ายเงินปันผลตามที่สมาชิกคาดหวัง

ในทางกลับกัน หากอัตราส่วนนี้ต่ำกว่าเกณฑ์อ้างอิงที่กำหนดไว้ก็อาจทำให้สหกรณ์มีความมั่นคงต่ำ

2.1.4 อัตราส่วนเงินกู้ภายนอกต่อสินทรัพย์รวม

เงินกู้ภายนอก หมายถึง เงินกู้ที่สหกรณ์กู้จากแหล่งเงินทุนภายนอก เช่น ธนาคารพาณิชย์ สหกรณ์ออมทรัพย์อื่น ธกส. ฯลฯ

อัตราส่วนนี้จะอธิบายว่าสหกรณ์มีการกู้ยืมจากภายนอกมากน้อยเพียงใดเมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์ทั้งหมด

หากอัตราส่วนนี้สูงเกินกว่าค่าอ้างอิงที่กำหนดไว้ อาจแสดงว่าสหกรณ์มีทุนของสหกรณ์และเงินฝากเป็นจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับสินทรัพย์ทั้งสิ้น ซึ่งจะทำให้สหกรณ์อาจมีภาวะในการส่งคืนเงินต้น และดอกเบี้ยในปริมาณที่สูง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของสหกรณ์

หากอัตราส่วนนี้ต่ำกว่าค่าอ้างอิงที่กำหนดไว้แสดงว่าสหกรณ์มีทุนของสหกรณ์และเงินรับฝากเป็นจำนวนมากเมื่อเทียบกับสินทรัพย์ทั้งสิ้น ซึ่งทำให้สหกรณ์มีความมั่นคงและสภาพคล่องสูง

2.1.5 อัตราส่วนทุนสำรองต่อทุนเรือนหุ้น

ทุนสำรอง หมายถึง ทุนที่จัดสรรกำไรสุทธิตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อความมั่นคงของสหกรณ์และจะสามารถนำมาใช้ได้ในกรณีที่สหกรณ์เกิดการขาดทุนเท่านั้น

อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงมากเพียงใด ย่อมแสดงถึงสมาชิกผู้เป็นเจ้าของทุนเรือนหุ้นจะได้รับความคุ้มครองมากขึ้นเท่านั้น หากสหกรณ์ประสบกับภาวะขาดทุน

ในทางกลับกัน หากอัตราส่วนนี้มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์อ้างอิงที่กำหนดไว้ อาจแสดงว่าสมาชิกผู้เป็นเจ้าของทุนเรือนหุ้นจะได้รับความคุ้มครองน้อยลง หากเกิดภาวะขาดทุน

2.2. สภาพคล่องหรือความคล่องตัวทางการเงิน (Liquidity) เป็นอัตราส่วนซึ่งใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ของธุรกิจ โดยการเปรียบเทียบระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน

2.2.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (current ratio) เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียนเพื่อทำให้ทราบถึงฐานะการเงินระยะสั้นของสหกรณ์ถ้าอัตราส่วนสูงแสดงให้เห็นว่ามีความคล่องตัวของสหกรณ์มาก ถ้าอัตราส่วนนี้ต่ำแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีสภาพคล่องน้อย

2.2.2 อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินรับฝาก เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่องกับยอดเงินฝาก เป็นการวิเคราะห์ความสามารถในการรับการถอนเงินฝากได้สูงกว่าโดยที่ไม่เรียกเงินให้กู้คืน

2.2.3 อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก เป็นอัตราส่วนที่วิเคราะห์ว่าสหกรณ์ยอมใช้เงินฝากในการให้กู้เต็มหรือไม่ หากอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่ามีการใช้เงินฝากในการกู้ยืมเกือบทั้งหมด และเกิดความเสียวกับสหกรณ์ออมทรัพย์เอง ในกรณีที่ผู้ฝากต้องการถอนเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ต้องมีการกู้ยืมมาจ่ายให้กับสมาชิก แต่หากฝากมากกว่าเงินให้กู้ สหกรณ์ก็ย่อมต้องจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากมาก รายได้ของสหกรณ์ย่อมลดน้อยลง

2.2.4 อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินกู้ยืมและเบิกเกินบัญชี เพื่อวิเคราะห์ว่าสหกรณ์ไปกู้ยืม หรือเบิกเกินบัญชีมาใช้ในการให้สมาชิกกู้ยืมมากเกินไปหรือไม่

2.3 หมวดประสิทธิภาพการทำรายได้

2.3.1 อัตราส่วนกำไรต่อทุนเรือนหุ้น

กำไรสุทธิ หมายถึง กำไรที่เกิดขึ้นในบัญชีนั้น หักด้วยยอดขาดทุนในปีก่อน อัตราส่วนนี้จะอธิบายว่าสหกรณ์มีความสามารถในการหาผลตอบแทนให้กับสมาชิกผู้ถือหุ้นมากน้อยเพียงใด

หากอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าประสิทธิภาพการทำกำไรของสหกรณ์อัตรายิ่งสูงเมื่อเทียบกับทุนเรือนหุ้น ในทางกลับกันหากอัตราส่วนนี้มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์อ้างอิงที่กำหนดไว้ แสดงว่ามีประสิทธิภาพการทำกำไรของสหกรณ์ต่ำเมื่อเทียบกับทุนเรือนหุ้น ทั้งนี้อาจเกิดจากความสามารถในการหารายได้ต่ำหรือมีค่าใช้จ่ายสูงหรืออาจเกิดจากสัดส่วนของแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนสูงเป็นต้น

2.3.2 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อสินทรัพย์รวม

ค่าใช้จ่ายการบริหาร หมายถึง ค่าใช้จ่ายทุกประเภทของสหกรณ์ที่ไม่รวมดอกเบี้ยจ่ายทั้งสิ้น

อัตราส่วนนี้จะอธิบายว่า สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่ไม่รวมดอกเบี้ยจ่ายมากน้อยเพียงใดเมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวม หากอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าประสิทธิภาพในการบริหารงานต่ำ ในทางกลับกัน หากอัตราส่วนนี้ต่ำแสดงว่าประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านค่าใช้จ่ายของสหกรณ์มีประสิทธิภาพดี แต่อย่างไรก็ตามหากอัตราส่วนนี้ต่ำเกินไปอาจส่งผลกระทบต่อการให้บริการและการทำธุรกรรมของสหกรณ์เป็นไปได้ไม่คล่องตัว

2.4 หมวดคุณภาพสินทรัพย์และการป้องกันความเสี่ยง

2.4.1 อัตราส่วนหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น

หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (non performing loans) หมายถึง ยอดรวมของลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นคุณภาพ ลูกหนี้จัดชั้นคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ ลูกหนี้จัดชั้นคุณภาพสูญ ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ การจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้และการเผื่อนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ. 2544

อัตราส่วนนี้จะอธิบายว่าการบริหารจัดการลูกหนี้ของสหกรณ์มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดหากอัตราส่วนนี้สูงกว่าเกณฑ์อ้างอิงที่กำหนด อาจแสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการ

บริหารจัดการสินทรัพย์ประเภทลูกหนี้ของสหกรณ์ต่ำ ในทางกลับกัน หากอัตราส่วนต่ำกว่าค่าอ้างอิงที่กำหนด อาจแสดงว่าสหกรณ์มีการบริหารจัดการสินทรัพย์ประเภทลูกหนี้ได้ดี

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ยของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย มีค่าไม่เกิน 1 % จากการเก็บรวบรวมสถิติข้อมูลของกองสหกรณ์พาณิชย์และธนกิจ กรมส่งเสริมสหกรณ์ พ.ศ. 2544

2.4.2 อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อทุนสำรอง

สินทรัพย์ถาวร หมายถึง สินทรัพย์ที่มีตัวตนและอายุการใช้งานนาน มีไว้เพื่อการดำเนินงานของสหกรณ์ เช่น ที่ดิน อาคาร วัสดุอุปกรณ์ ตามยอดในงบดุล อัตราส่วนนี้จะอธิบายว่า สหกรณ์มีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับทุนสำรอง หากอัตราส่วนนี้สูงเกินกว่าเกณฑ์อ้างอิงที่กำหนดไว้และสินทรัพย์ถาวรนั้นเป็นสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อาจแสดงว่าสหกรณ์ได้นำเงินมาลงทุนในสินทรัพย์ถาวรมากเกินไปซึ่งอาจมีผลกระทบต่อสหกรณ์ในรูปค่าใช้จ่ายและค่าเสื่อมราคา หากอัตราส่วนนี้ต่ำกว่าเกณฑ์อ้างอิงที่กำหนดไว้แสดงว่าสหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้น้อยซึ่งทำให้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาและเสียค่าเสื่อมราคาในสินทรัพย์ถาวร

2.4.3 อัตราส่วนเงินให้สมาชิกกู้ต่อทุนเรือนหุ้น และทุนสำรอง

อัตราส่วนนี้จะอธิบายถึงความสัมพันธ์ในเรื่องของระยะเวลาระหว่างแหล่งเงินทุนของสหกรณ์กับทางใช้เงินทุนในรูปเงินให้สมาชิกกู้ ซึ่งโดยปกติสมาชิกผู้กู้ได้ชำระหนี้ไประยะเวลาหนึ่งแล้วก็จะทำการกู้วนซ้ำ (Rollover) อย่างต่อเนื่อง จึงอาจเรียกได้ว่าเงินให้กู้แก่สมาชิกเป็นเงินกู้ระยะยาว ซึ่งควรจะสัมพันธ์กับแหล่งเงินทุนที่มีระยะยาวเช่นกัน ซึ่งได้แก่ทุนเรือนหุ้นและทุนสำรอง อัตราส่วนนี้หากสูงเกินกว่าเกณฑ์อ้างอิง ที่กำหนดไว้ก็จะทำให้เกิดความไม่สอดคล้องกันในโครงสร้างของเงินทุน (Matching Fund)

2.5. หมวดการเจริญเติบโต

2.5.1 อัตราการเติบโตของทุนเรือนหุ้น

อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (เติบโต) หรือลดลง (ถดถอย) ของทุนเรือนหุ้นจากปีก่อน ยิ่งอัตราส่วนนี้สูงเท่าใด ก็แสดงว่าการเติบโตของทุนเรือนหุ้นมีมากขึ้น สหกรณ์มีความมั่นคงสูง

2.5.2 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง

อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (เติบโต) ของทุนสำรองจากปีก่อน ยิ่งอัตราส่วนนี้สูงเท่าใด ก็แสดงว่าการเติบโตของทุนสำรองมีมากขึ้นสหกรณ์มีความมั่นคงสูง

3. การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

ปัจจุบันแทบทุกวงการทั้งภาครัฐกิจเอกชนและภาครัฐ มีการพูดถึงเรื่องความเสี่ยง ซึ่งส่วนใหญ่จะหมายถึง ความสูญเสีย หรือความเสียหาย หรือจะเป็นการกล่าวถึงความเสี่ยงในทางอ้อมโดยอ้างอิงถึงเหตุหรือปัจจัยต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหาย หรือสิ่งที่จะนำมาซึ่งความสูญเสีย นอกจากนั้นแล้วเรื่องของความเสี่ยงยังได้แฝงอยู่ในงานภายในองค์กรเกือบทุกอย่าง แม้กระทั่งในเรื่องของการวางกลยุทธ์ การดำเนินการทั่วไป ถ้ามองในภาพรวมแล้วจะบอกได้ว่า ในปัจจุบันความสนใจในเรื่องของการบริหารความเสี่ยงจะเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำอย่างไรถึงจะสามารถระบุความเสี่ยง และบริหารความเสี่ยงได้ทั่วทั้งองค์กร ไม่ใช่แค่ทางการเงินเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ดังนั้นการทำงานหรือดำเนินธุรกิจโดยทั่วไป จึงจำเป็นต้องประเมินความเสี่ยง หรือวัดความเสี่ยงออกมาในรูปแบบที่จับต้องได้ หรือแปลงค่าจากลักษณะที่เป็นนามธรรมให้เป็นลักษณะที่เป็นรูปธรรมโดยคิดออกมาเป็นตัวเงินหรือตัวเลขได้ เช่น มูลค่าเสี่ยง (Value at Risk) ความเสี่ยงของกระแสเงิน (Cash flows at Risk) และความเสี่ยงในการขาดทุนกำไร (Earning at Risk) การประเมินความเสี่ยง จึงเป็นวิธีการประมาณหรือวัดค่าความเสี่ยงในเชิงปริมาณ (Quantitative Risks) เพื่อให้ทราบถึงความรุนแรง และสามารถเตรียมความพร้อมต่ออันตราย หรือสร้างโอกาสในการขยายธุรกิจ การบริหารพอร์ตการลงทุน พอร์ตการค้า หรือจะเป็นความเสี่ยงในการดำเนินงานทั่วไป (Operational Risk) ได้อย่างเหมาะสม การบริหารความเสี่ยงจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับองค์กรทุกแห่ง ถ้ามองดีๆ รอบคอบจัดกระบวนการรอบข้าง หรือหาทางป้องกันไว้ก่อนที่จะเกิดปัญหาขึ้นหรือการคิดล่วงหน้าในสถานการณ์ที่อาจไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ การจะดำเนินการใดๆ ก็ตาม โดยเฉพาะการเริ่มดำเนินการในสิ่งใหม่ๆ ที่องค์กรยังไม่เคยทำการสร้างหรือทำความเข้าใจกับทุกคนทุกระดับในองค์กรที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งสำคัญ การบริหารความเสี่ยงก็เช่นเดียวกัน ควรเริ่มต้นจากการที่กรรมการและผู้บริหาร ตลอดจนฝ่ายจัดการและเจ้าหน้าที่ในองค์กรได้ทำความเข้าใจตรงกัน ต่อคำนิยามหรือความหมายของ “ ความเสี่ยง ” เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสได้สามารถบ่งชี้ความเสี่ยงและโอกาสได้ในทิศทางเดียวกัน

ความเสี่ยง (Risk)

ความเสี่ยง คือ เหตุการณ์ การกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่งผลกระทบ หรือสร้างความเสียหาย หรือความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่บรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ ทั้งในระดับองค์กร ระดับหน่วยงาน และระดับบุคคลได้

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

การบริหารความเสี่ยง คือ การบริหารปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ โดยลดมูลเหตุแต่ละโอกาส ที่องค์กรจะเกิดความเสียหายเพื่อให้ระดับและขนาดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ประเมินได้ ควบคุมและตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ

ความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง

การสร้างมูลค่าองค์กรให้สูงสุดภายใต้สภาวะการที่ไม่แน่นอนในการดำเนินธุรกิจหรือองค์กร ผู้บริหารส่วนใหญ่ในปัจจุบันยอมรับว่า เหตุผลเบื้องต้นที่สนับสนุนให้มีการบริหารความเสี่ยงในองค์กรคือ การที่องค์กรต้องพยายามสร้างเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีพันธะผูกพันเกี่ยวข้องกับองค์กรนั้น แม้ว่าจะมีความไม่แน่นอนหลายประการที่อาจกระทบต่อการดำเนินธุรกิจและองค์กร มูลค่าขององค์กรเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้เพียงใด ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการตัดสินใจ การกำหนดกลยุทธ์ การบริหารงานประจำในองค์กร

ความไม่แน่นอนในทางธุรกิจนี้เป็นเสมือนดาบสองคมที่อาจจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ในทางบวก ซึ่งก็เป็นการให้โอกาสกับองค์กร และอาจจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ในทางลบซึ่งก็ถือได้ว่าเป็นความเสี่ยงขององค์กร ดังนั้นจึงเป็นเส้นทางที่ท้าทายสำหรับผู้บริหารให้สามารถใช้ประโยชน์ในการกำหนดกลยุทธ์องค์กรหรือกำหนดค่าความเสี่ยงที่เหมาะสมที่องค์กรสามารถยอมรับได้

การบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management หรือ ERM) เป็นกระบวนการดำเนินการที่มีระบบสามารถนำไปใช้ได้กับทุกองค์กรและทุกธุรกิจเพื่อบ่งชี้เหตุการณ์ ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง จัดลำดับความสำคัญ และการจัดการกับความเสี่ยง โดยการบริหารความเสี่ยงขององค์กรจะช่วยให้เกิดผล คือ

- สนับสนุนให้องค์กรสามารถพิจารณาระดับความเสี่ยง ที่องค์กรสามารถยอมรับได้ หรือต้องการที่จะยอมรับเพื่อสร้างมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นหรืองานนั้น ๆ
- กำหนดกรอบดำเนินงานให้แก่องค์กร เพื่อให้สามารถบริหารความไม่แน่นอน ความเสี่ยง และ โอกาสของกระบวนการทำงาน และธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารความเสี่ยงควรเริ่มจากการที่กรรมการและผู้บริหารตลอดจนพนักงานในองค์กร ได้ให้ความสนใจให้ตรงกันต่อคำนิยามของความเสี่ยง เพื่อให้ทุกคนสามารถชี้บ่งความเสี่ยงและโอกาสได้ในทิศทางเดียวกัน ในการดำเนินธุรกิจผู้บริหารมักประสบกับเหตุการณ์ความไม่แน่นอนได้ จึงทำให้การบริหารธุรกิจต้องมีความเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือไม่เป็นไปตามที่

คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าเสมอ ดังนั้นการบริหารธุรกิจในปัจจุบัน จึงต้องมีการบริหารความเสี่ยงด้วยความไม่แน่นอนนั้นอาจมีสาเหตุจากสิ่งต่างๆ มากมาย ดังเช่น

1. เกิดการพัฒนาและความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ทำให้เกิดสินค้าบริการและสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ ซึ่งรวมทั้งการปรับปรุงสินค้าเดิมแต่มีความทันสมัยมากขึ้น เช่น รถยนต์ วิทยุโทรทัศน์ และโทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่เป็นต้น ในเมื่อการผลิตและการบริโภคที่มีการส่งเสริมเทคโนโลยีใหม่ ย่อมต้องมีความเสี่ยงชนิดใหม่เกิดโดยที่เราคาดไม่ถึงได้เช่นกัน เช่น การใช้โทรศัพท์มือถือขณะฝนตกและยื่นใกล้สื่อไฟฟ้าแรงสูงอาจสามารถทำให้ฟ้าผ่าลงตรงจุดที่ผู้ใช้โทรศัพท์ได้ การใช้อินเทอร์เน็ตทำรายการกับธนาคารอาจยังไม่มีความปลอดภัยพอในการเก็บรักษาทรัพย์สินไว้ได้

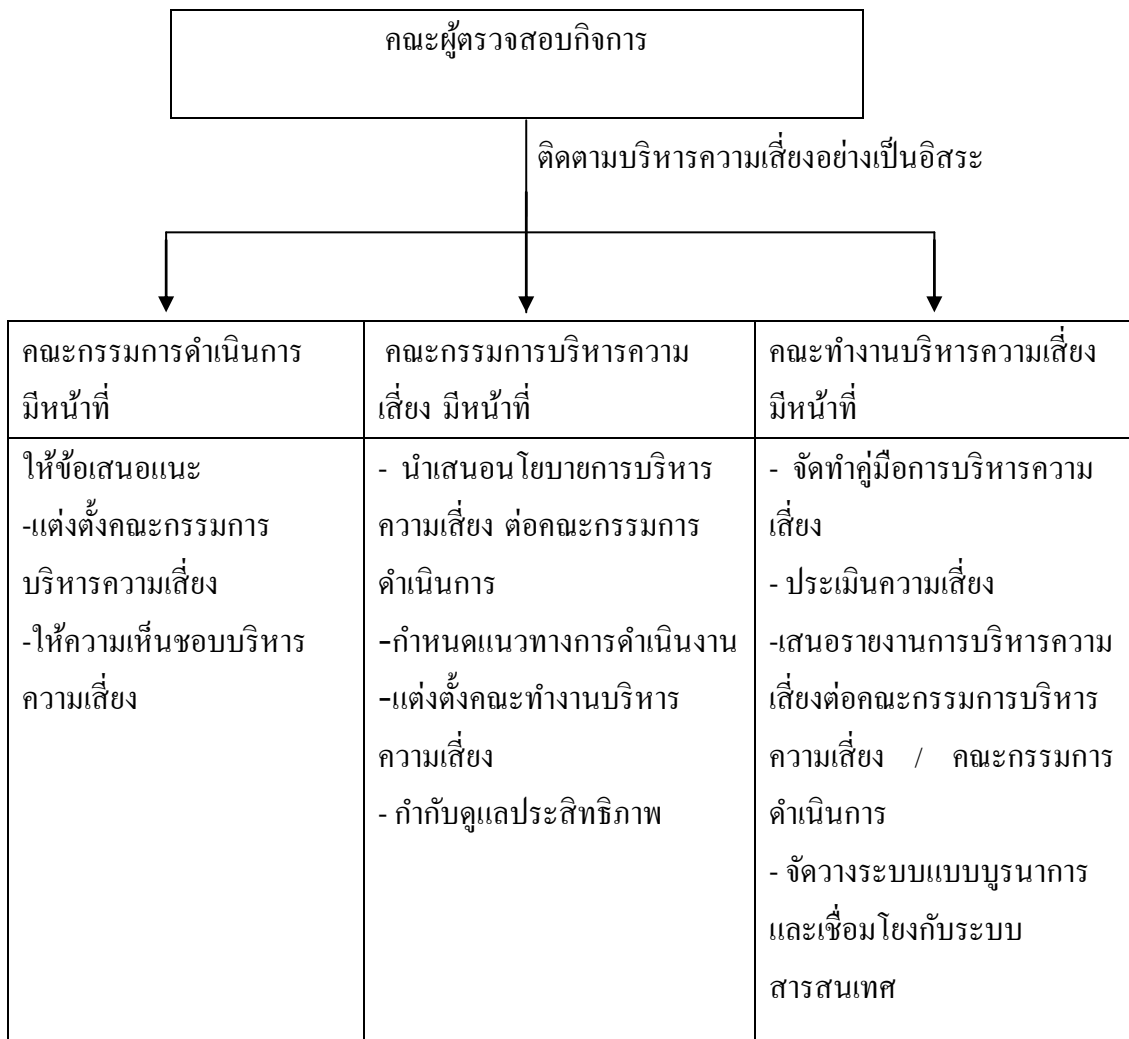
2. การพัฒนาที่ทำให้เกิดความรวดเร็วเพิ่มขึ้น เช่น รถยนต์และถนนที่ดีและสะดวกขึ้น ทำให้การเดินทางได้รวดเร็วขึ้นมากกว่าในอดีตมาก ทำให้บางครั้งอาจทำให้เราเกิดอุบัติเหตุได้ง่ายขึ้น หรือควบคุมรถยนต์ไว้ไม่ได้จึงอาจทำให้มีโอกาสทำให้เกิดความสูญเสียได้ง่ายขึ้น และมากขึ้น ด้วยทั้งนี้เนื่องการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันมีการแข่งขันที่ดุเดือดขึ้นบริษัทใดหรือองค์กรใดสามารถพัฒนาสินค้าใหม่ให้เข้าสู่ตลาดได้เร็วกว่าย่อมได้เปรียบคู่แข่ง

3. สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก เช่น ธุรกิจที่เกิดจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งอยู่ในรูปของ virtual organization ผู้ถือหุ้นต้องการให้ผู้บริหารบริษัททำกำไรให้คุ้มกับเงินลงทุนที่เขาลงไป องค์กรที่กำกับดูแล และควบคุมการทำธุรกิจ เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท) กับธนาคารพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์ (กสท.) กับบริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทจัดการกองทุนรวม ได้เพิ่มความเข้มข้นและกฎระเบียบมากขึ้น การวางกลยุทธ์ที่ผิดพลาดอาจทำให้องค์กรเสียหายถึงขั้นล้มละลายได้ เกิดการฉ้อฉล หรือข้อโกงภายในบ่อยครั้งมากขึ้น การขยายตัวที่รวดเร็วในหลายธุรกิจจำเป็นต้องเปลี่ยนจากการรวมศูนย์อำนาจการในการบริหารเป็นการกระจายอำนาจโดยให้ผลตอบแทนในรูปของการเป็นหุ้นส่วนมากขึ้น กิจกรรมหลายอย่างสามารถทำได้ 24 ชั่วโมง โดยใช้คอมพิวเตอร์สิ่งเหล่านี้เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้เกิดความเสี่ยงต่างๆ ได้

4. ธุรกิจปัจจุบันจำเป็นต้องมีผลิตภัณฑ์และบริการที่ซับซ้อนขึ้นตามความต้องการของลูกค้าเป็นสำคัญ เนื่องจากมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมากขึ้นและรวดเร็ว ผลกระทบจากโลกาภิวัตน์ ช่องทางการจำหน่ายสินค้ามีมากขึ้นและทำได้หลายทางเกิดการรวมตัวหรือควบรวม (Mergers and Acquisitions) เพื่อเพิ่มจุดแข็งแกร่งทางธุรกิจมากขึ้น มีการลดขนาดขององค์กร (Downsizing) องค์กรกำกับดูแลมีการปรับตัวมากขึ้น มีการจ้างหน่วยงานภายนอกช่วยในด้านการผลิตและให้บริการ (Outsourcing) แทนที่จะทำทุกอย่างด้วยตัวเองทั้งหมด และจำเป็นต้องหาระบบงานแบบรวมทุกระบบ (integrated solution) เพื่อความรวดเร็วและเพิ่มประสิทธิภาพใน

การทำงานโดยเฉพาะต้องมีการประเมินความเสี่ยงแบบบูรณาการณั้ได้ทันการ ในการตัดสินใจเกี่ยวกับความเสี่ยงได้ล่วงหน้า

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

ภาพที่ 2.4 โครงสร้างการบริหารความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศจำกัด

ความเสี่ยงเป็นเรื่องที่บริหารได้

ยุคนี้เป็นยุคของการจัดการ และความเสี่ยงที่สามารถจัดการได้ การจัดการไม่ได้ หมายถึง การจัดการความเสี่ยงออกไป แต่เป็นการดูแลพินิจพิเคราะห์ด้วยความเอาใจใส่จับความเสี่ยงให้เข้ามาอยู่ในสายตาไม่ปล่อยให้เป็นอิสระและก่อให้เกิดความสูญเสียกับการทำงานได้ ถ้าเรามีสติรู้ทันความเสี่ยง ความเสี่ยงก็จะไม่เป็นอันตรายเราสามารถป้องกันไม่ให้สูญเสียได้ เราสามารถเปลี่ยนความเสี่ยงมาเป็นโอกาสใหม่ๆ ของหน่วยงานได้ ความหมายขององค์กรอย่างกว้าง คือวิธีการบริหารจัดการที่เป็นไปเพื่อการคาดการณ์และผลเสียของความไม่แน่นอน ที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร ทั้งนี้เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้โดยมีประสิทธิภาพมากขึ้น การบริหารความเสี่ยงถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการบริหารจัดการทั่วไป การบริหารจัดการองค์กร อาจแบ่งออกได้เป็น สามส่วนใหญ่ ๆ คือ การจัดการทางกลยุทธ์ การจัดการทางการดำเนินงาน และการจัดการด้านความเสี่ยง

การจัดการด้านความเสี่ยงเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ลดความไม่แน่นอน ขั้นตอนการทำงานและการวางแผนต่าง ๆ ขององค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายและพันธกิจได้อย่างแน่นอนมากขึ้น ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าทั้งสามส่วนที่กล่าวมาข้างต้นต้องทำงานร่วมกัน กล่าวคือการวางแผนกลยุทธ์ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่มีอยู่ขององค์กร หรือความเสี่ยงที่อาจจะเพิ่มขึ้นกับองค์กรภายใต้แผนกลยุทธ์ การจัดการด้านความเสี่ยงอาจต้องอาศัยการปรับเปลี่ยนขั้นตอนในการดำเนินงาน เพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กร

ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงช่วยให้ธุรกิจและองค์กรบรรลุถึงเป้าหมาย ในขณะที่ลดอุปสรรคหรือสิ่งที่ไม่คาดหวังที่อาจเกิดขึ้น ทั้งในด้านผลกำไรและการปฏิบัติงานป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กร และสร้างความมั่นใจในรายงานและปฏิบัติตามกฎระเบียบการบริหารความเสี่ยงจึงมีประโยชน์หลายประการดังนี้

1. การบริหารความเสี่ยงเป็นการสร้างฐานข้อมูลความรู้ที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร ส่องภาพให้มองเห็นความสอดคล้องระหว่างความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และกลยุทธ์ขององค์กร ความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ เป็นความไม่แน่นอนโดยรวมที่องค์กรสามารถยอมรับได้ โดยที่องค์กรยังมีขีดความสามารถในการขับเคลื่อนให้ธุรกิจหรือองค์กรสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย การบริหารความเสี่ยงจึงเป็นแหล่งข้อมูล

สำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ เนื่องจากการบริหารความเสี่ยง เป็นการดำเนินการซึ่งตั้งอยู่บน สมมติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร ในความเสี่ยงที่ยอมรับได้ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญ ดังนั้นในการประเมินทางเลือกในการดำเนินกลยุทธ์ การบริหารความเสี่ยงจึงช่วยให้ผู้บริหารพิจารณาความเสี่ยงที่ยอมรับได้ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์กร

2. การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงาน เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือ ที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างการเจริญเติบโตของความเสี่ยงและผลตอบแทนของธุรกิจและองค์กร รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ การบริหารความเสี่ยงจึงมีส่วนสนับสนุนให้ธุรกิจและองค์กรสามารถบ่งชี้เหตุการณ์ ประเมินความเสี่ยงและจัดการกับความเสี่ยงให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ด้านการเจริญเติบโต และผลตอบแทนของธุรกิจ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร

3. การบริหารความเสี่ยง ในระบบการจัดการความเสี่ยง ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกันเนื่องจากผลที่ได้ การบริหารความเสี่ยงครอบคลุมถึงเหตุการณ์ทั้งหมดที่อาจเกิดขึ้นได้ การบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบ การตัดสินใจในการปฏิบัติขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน โดยไม่จำกัดอยู่เพียงแต่สิ่งที่เป็นความเสียหาย จึงช่วยให้ผู้บริหารสามารถบ่งชี้ และใช้ประโยชน์จากเหตุการณ์ในเชิงบวกได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

4. การบริหารความเสี่ยงคือ การที่องค์กรสามารถดำเนินการลดความเสี่ยงและ สิ่งที่ไม่คาดหวังในการดำเนินงานของธุรกิจและองค์กร การบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้องค์กรตระหนักถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในทางเสียหาย ประเมินความเสี่ยงและกำหนดวิธีที่เหมาะสม ดำเนินการจัดการดังนั้นจึงลดสิ่งที่ไม่คาดหวังและการสูญเสียต่อธุรกิจและองค์กร

5. การบริหารความเสี่ยงโดยรวมทั่วทั้งองค์กร จะช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่าง ๆ ที่สำคัญทั้งหมด องค์กรทุกแห่งต้องประสบกับความเสี่ยงมากมายซึ่งผลต่อหน่วยงานและการปฏิบัติงานต่าง ๆ การบริหารความเสี่ยงจะทำให้พนักงานภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน และการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้การบริหารงานสามารถมองเห็นความเสี่ยงที่มีอยู่ และสร้างความเชื่อมโยงกัน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงที่มีเหตุทั้งจากปัจจัยภายใน

องค์กรและจากปัจจัยภายนอกองค์กรดังนั้นการจัดการความเสี่ยงทั้งหมด จึงควรมองเห็นในภาพรวมขององค์กร

6. การบริหารความเสี่ยงเป็นการสร้างโอกาสให้กับองค์กร การพิจารณาเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นกับธุรกิจและองค์กร โดยไม่จำกัดเฉพาะส่วนที่เป็นความเสี่ยงที่เป็นความเสียหายหรือความเสี่ยงในเชิงลบ จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถบ่งชี้และใช้ประโยชน์จากเหตุการณ์ในเชิงบวก ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

7. การบริหารความเสี่ยงช่วยให้การพัฒนางค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกันการบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบ การตัดสินใจในการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจ โดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

8. การบริหารความเสี่ยงช่วยให้เกิดการพัฒนากิจการด้านการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสมโดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมและการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยง

ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยง (Components of Risk)

ปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสและความรุนแรงของการเกิดความเสี่ยงในองค์กรสามารถสรุปแนวทางได้ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยภายในองค์กร

1.1 ขนาดขององค์กร

องค์กรที่มีขนาดใหญ่ซึ่งมีบุคลากรจำนวนมาก มีงบประมาณมาก รายรับ – รายจ่ายมาก มีผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการมาก ย่อมมีความเสี่ยงต่อความเสียหายสูงกว่าองค์กรที่มีขนาดเล็ก

1.2 ความสลับซับซ้อนในการบริหารกิจการ

การบริหารกิจการงานที่มีความละเอียดอ่อนสูง มีความยุ่งยากหรือมีความสลับซับซ้อน ย่อมมีโอกาสเกิดความเสี่ยง ได้มากกว่าการบริหารกิจการงานที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน โดยเฉพาะในเรื่องระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่องระบบการควบคุม การกำกับดูแลสาขาหรือเครือข่าย

1.3 คุณภาพของระบบควบคุมภายใน

ระบบควบคุมภายในที่มีคุณภาพ ย่อมลดโอกาสและระดับความรุนแรงของความเสียหายลงได้ แต่ถ้ายังมีกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับให้องค์กรปฏิบัติ หรือกำหนดให้ต้องมีระบบควบคุมภายใน ที่เข้มงวด เพื่อเป็นหลักประกัน หรือความมีธรรมาภิบาล (Good Governance) มากเกินไป โอกาสที่จะเกิดความเสียหายในเรื่องคุณภาพของระบบควบคุมภายในก็จะยังมีมากขึ้นได้ ด้วยเช่นกัน

1.4 อัตราความเจริญเติบโตขององค์กร

องค์กรที่มีอัตราการเจริญเติบโต หรือขยายตัวอย่างรวดเร็ว หรือมีอัตราการเจริญก้าวหน้าแบบก้าวกระโดดนั้นย่อมนำมาซึ่งกระบวนการตัดสินใจที่ต้องแข่งกับเวลา โอกาสที่จะเสี่ยงต่อความผิดพลาดก็มีได้สูงเช่นกัน

1.5 จิตความสามารถของฝ่ายจัดการ

กิจกรรมใดมีผู้บริหารที่หย่อนความสามารถหรือด้อยความสามารถโอกาสที่จะเกิดความเสียหายในการบริการงานก็จะมีความได้

1.6 การทุจริตทางการบริหาร (Management Fraud)

การทุจริตทางการบริหาร เป็นความเสี่ยงที่จัดได้ว่ามีอันตรายอย่างยิ่งเพราะเกิดขึ้นได้ก็จากการกระทำของผู้บริหารที่ไม่มีความซื่อตรงต่อหน้าที่ และความรับผิดชอบของตน การตรวจพบจะทำให้ยากกว่าปกติ มูลค่าความเสียหายจึงมักจะสูงจะส่งผลกระทบต่อความอยู่รอดขององค์กรโดยตรง

1.7 การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมการควบคุม

องค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ที่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดความเสี่ยงที่สำคัญต่อองค์กร เช่น การเปลี่ยนแปลงระบบงาน การเปลี่ยนตัวผู้บริหารทำให้นโยบาย ปรัชญาการทำงาน เปลี่ยนไปการเปลี่ยนตัวพนักงานที่สำคัญ การเปลี่ยนสถานที่ทำงานก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นที่มีผลกระทบต่อองค์กร

1.8 พนักงานในองค์กรศีลธรรมเสื่อม (Low Morale)

การรับพนักงานที่มีความไม่ซื่อตรง ศีลธรรมเสื่อม ไว้ในองค์กร มีความเสี่ยงต่อความขัดแย้ง แยกแยกความสามัคคี มีการแบ่งพวก แบ่งกลุ่ม สูญเสียการควบคุมนำมาซึ่งความเสียหายให้องค์กร

2. ปัจจัยภายนอกองค์กร

- 2.1 ความเสี่ยงจากภาครัฐ เช่น เสถียรภาพของรัฐบาล การออกกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงาน
- 2.2 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
- 2.3 ความเสี่ยงจากลูกค้า หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก
- 2.4 ความเสี่ยงจากสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น สงคราม แผ่นดินไหว อุทกภัย ไฟไหม้สภาวะการณ์ต่าง ๆ ของการแข่งขัน ตลาดเงินตลาดทุน ฯลฯ

วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง

1. เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต
2. เพื่อให้การบริหารงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
3. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานของฝ่ายจัดการ

การระบุความเสี่ยง (Risk identification)

เป็นการค้นหาว่ามีความเสี่ยงใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการขององค์กร โดยดูจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก โดยปกติการระบุความเสี่ยงจะดูจากประวัติการเกิดเหตุการณ์ในอดีตที่ผ่านมาหรือการคาดเดาเหตุการณ์ที่อาจมีผลกระทบในอนาคต แต่เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ยังไม่มีการเก็บข้อมูลหรือสถิติ แต่เพื่อให้สามารถมีการบริหารเริ่มต้นการบริหารความเสี่ยงได้ ในส่วนของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ได้จำแนกประเภทของความเสี่ยงตามประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในเบื้องต้นเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (หมายเหตุ หลังจากสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะทำงานแล้ว อาจมีการพิจารณาทบทวนและระบุความเสี่ยงใหม่ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ได้)

1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)

ความเสี่ยงด้านดุลยภาพหรือโครงสร้าง คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ถูกบังคับโดยกฎหมายสหกรณ์ เนื่องจาก พรบ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 50 กำหนดให้คณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบ 1 ปี นับแต่วันเลือกตั้งให้คณะกรรมการ

ดำเนินงานสหกรณ์ออกจากตำแหน่งเป็นจำนวนกึ่งหนึ่งของกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ทั้งหมด และสามารถดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน ซึ่งจากกฎหมายดังกล่าวส่งผลให้การดำเนินกิจการของสหกรณ์ขาดความต่อเนื่องในการบริหาร และแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์และการเปลี่ยนคณะกรรมการดำเนินการ อาจทำให้ได้บุคคลที่ไม่มีศักยภาพในการบริหารงาน และ/หรือไม่มีอุดมการณ์ และ / หรือ ไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตเข้ามาเป็นคณะกรรมการดำเนินการ ทำหน้าที่บริหารและกำกับดูแลกิจการของสหกรณ์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจและความน่าเชื่อถือของสหกรณ์

ความเสี่ยงด้านแผนกลยุทธ์ (strategic plan) คือแผนที่แสดงทิศทางดำเนินงานและสะท้อนวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของสหกรณ์ โดยทั่วไปจะมีระยะเวลา 3 ถึง 5 ปี ซึ่งแผนกลยุทธ์ที่ดีจะต้องมีความชัดเจนสอดคล้องกับเป้าหมาย ยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้

แผนดำเนินงาน (business plan) คือ แผนที่กำหนดกรอบการดำเนินงานโดยรวมของสหกรณ์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามแผนกลยุทธ์ และเป็นแนวทางให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ในการกำหนดแผนปฏิบัติการ (action plan) โดยทั่วไปจะเป็นแผนระยะสั้น ระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี ประกอบด้วย เป้าหมาย ผลกำไร หน้าที่ความรับผิดชอบ ปริมาณทรัพยากรที่ใช้ กรอบเวลาการดำเนินงานและเกณฑ์ในการติดตามผลการปฏิบัติงาน ซึ่งควรสอดคล้องกับงบประมาณขององค์กรด้วย

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงานและการนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในสภาพแวดล้อมภายนอก อันส่งผลกระทบต่อรายได้ หรือการดำรงอยู่ของกิจการ ดังนั้น คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ และผู้บริหารระดับสูงต้องวางแผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงานอย่างรอบคอบ ส่งเสริมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลพร้อมทั้งจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานภายในที่เหมาะสมสำหรับการนำไปปฏิบัติ เช่น การจัดองค์การ บุคลากร งบประมาณ ระบบข้อมูลสารสนเทศ ระบบการติดตามและควบคุมการปฏิบัติงาน เป็นต้น

2. ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit / Default Risk)

ความเสี่ยงด้านเครดิต คือ โอกาสหรือความน่าจะเป็นที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระที่ตกลงไว้ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ลูกหนี้หรือคู่ค้าอื่นของสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ กอปรกับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาทำให้สหกรณ์ออมทรัพย์ฯ กอปรกับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ไม่ได้รับการชำระหนี้ตามจำนวนและช่วงเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งทำ

ให้เกิดหนี้ค้างชำระเกินกำหนดเวลาหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือหนี้สูญ รวมทั้งส่งผลกระทบต่อกระแสเงินสดและรายได้ของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ความเสี่ยงด้านเครดิตเป็นความเสี่ยงที่มีความสำคัญมาก เพราะเกี่ยวข้องกับเงินให้สินเชื่อที่เป็นธุรกรรมหลักของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

3. ความเสี่ยงด้านการตลาด (Market Risk)

ความเสี่ยงด้านการตลาดหมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และราคาตราสารในตลาดทุน ที่มีผลกระทบในทางลบต่อรายได้ของสหกรณ์ ดังนั้น ความเสี่ยงด้านตลาดสำหรับสหกรณ์ จึงแบ่งออกได้เพียง 2 ประเภท คือ

3.1 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk)

เป็นความเสี่ยงที่รายได้จะได้รับผลกระทบในทางลบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยของรายการ สินทรัพย์ หนี้สิน และรายการนอกงบดุลทั้งหมดที่มีความอ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Ratesensitive items) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ ดอกเบี้ย มูลค่าตลาดของรายการสินทรัพย์เพื่อการค้า(trading account) นอกจากนี้แล้วยังรวมถึงความเสี่ยงจากการลงทุนและการเสียโอกาสในการลงทุนเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่ดีกว่า

3.2 ความเสี่ยงจากราคา (Price Risk)

เป็นความเสี่ยงที่รายได้ที่ได้รับผลกระทบในทางลบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตราสารหนี้และตราสารทุน ทำให้มูลค่าของพอร์ตเงินลงทุนเพื่อค้าและเพื่อขาย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการทำกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ลดลง

4. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk)

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่องค์กร ไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ หรือไม่สามารถจัดหาทุนได้เพียงพอ หรือสามารถจัดหาเงินทุนได้แต่ต้นทุนที่สูงเกินกว่าระดับที่ยอมรับได้ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ขององค์กรทั้งในปัจจุบันและอนาคต เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีปัญหาด้านคุณภาพของสินทรัพย์และการบริหารจัดการขาดประสิทธิภาพ ทำให้เงินฝากลดลงอย่างมาก ความเสี่ยงจากแหล่งที่มาของเงินทุน สถานการณ์เหล่านี้ทำให้สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีความเสี่ยงต่อการขาดสภาพคล่องได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อความ

ต้องการใช้เงินทุนมีปริมาณสูงกว่าสภาพคล่องที่มีอยู่เป็นจำนวนมากอาจทำให้ สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ล้มได้

นอกจากนี้ สัญญาเดิมถึงปัญหาของสภาพคล่องยังอาจรวมถึงต้นทุนเงินทุนที่เพิ่มสูงขึ้น การถูกเรียกหลักประกันในการกู้ยืมในขณะที่ผ่านมาไม่ต้องใช้หลักประกันใด ๆ การถูกลดอันดับความน่าเชื่อถือในตลาด การลดลงของวงเงินในการกู้ยืมหรือการลดลงของแหล่งเงินทุนระยะยาวที่จะสามารถใช้ได้รวมทั้งการถูกระงับการให้การสนับสนุนจากสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องกัน และอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ

5. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ คือ ความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากการขาดการกำกับดูแลกิจการที่ดีหรือขาดธรรมาภิบาลในองค์กรและการขาดการควบคุมที่ดี โดยอาจเกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิบัติการภายใน คน ระบบงาน หรือเหตุการณ์ ภายนอกและส่งผลกระทบต่อรายได้ ทั้งนี้ ไม่นับรวมความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาด และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ซึ่งความไม่เพียงพอหรือความล้มเหลวที่เกิดขึ้นจากปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยข้างต้นเป็นสาเหตุก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านปฏิบัติการขึ้นได้ เช่น การทุจริต ความไม่เพียงพอหรือความไม่ถูกต้องของข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ การหยุดชะงักหรือการขัดข้องของระบบคอมพิวเตอร์การก่อวินาศภัยหรือภัยธรรมชาติ เป็นต้น และอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อองค์กรได้ ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ จำแนกออกได้ดังนี้

5.1 ความเสี่ยงจากการทุจริต

5.1.1 ความเสี่ยงจากการทุจริตจากภายใน เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการทุจริตของบุคคลภายในองค์กร เพื่อให้ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการทุจริตดังกล่าวตกแก่พวกพ้องของตนเอง เช่น การปลอมเช็ค การปลอมแปลงเอกสาร การยักยอก หรือ การรับสินบน เป็นต้น ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีการป้องกันโดยมีการแบ่งแยกหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการอย่างชัดเจน และมีรหัสใช้ปฏิบัติงานสำหรับบุคคลแต่ละคนเป็นการส่วนตัว แลไม่ให้เจ้าหน้าที่นำงานที่ปฏิบัติไม่แล้วเสร็จกลับไปทำที่บ้าน และมีการสรุปยอดการปฏิบัติงานในแต่ละวันให้ผู้จัดการตรวจสอบทุกวันก่อนที่เจ้าหน้าที่จะกลับบ้าน เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

5.1.2 ความเสี่ยงจากการทุจริตจากภายนอก เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการทุจริตของบุคคลภายนอกองค์กร แต่ก่อให้เกิดความเสียหายโดยตรงต่อสหกรณ์ออมทรัพย์ กอง

บังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด เช่นการปลอมแปลงเช็ค การปลอมแปลงเอกสารทางการเงิน การฉ้อโกง เป็นต้น

5.2 ความเสี่ยงด้านบุคคลากร เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจ้างงานที่ไม่เหมาะสมกับการจ่ายค่าตอบแทน หรือการปฏิบัติต่อพนักงานอย่างไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจก่อให้เกิดการฟ้องร้อง การลาออก การหยุดงานประท้วง หรือการทำงานเฉื่อยช้าล่าช้าได้ และการสรรหาบุคคลากร ซึ่งอาจมีความรู้ ความสามารถ หรือคุณสมบัติไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ยังรวมถึงความปลอดภัยในสถานที่ ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเนื่องจากการกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติงานและการควบคุมสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ไม่เพียงพอ จนส่งผลกระทบต่อสุขภาพของพนักงาน อันเนื่องมาจากโรคร้ายหรือได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุอันเนื่องมาจากการปฏิบัติงานได้

5.3 ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของทรัพย์สิน เป็นความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินขององค์กร อันเนื่องมาจากอุบัติเหตุต่างๆ เช่น อุบัติเหตุ อัคคีภัย ภัยธรรมชาติ การทำลายทรัพย์สิน การจลาจล การก่อความไม่สงบทางการเมือง การก่อวินาศภัย เป็นต้น

5.4 ความเสี่ยงจากการขัดข้องและหยุดชะงักของระบบงานและระบบคอมพิวเตอร์ เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากระบบงานที่ผิดพลาด หรือการหยุดทำงานของระบบงานด้านต่างๆ เช่น ความไม่สอดคล้องกัน หรือความแตกต่างของระบบงานที่เกิดจากการควบกิจการ ความบกพร่องของระบบงานคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายรวมถึงการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม ล้าสมัย และไม่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

5.5 ความเสี่ยงจากความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ (Information Security Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากข้อมูลสำคัญสูญหาย ถูกขโมย หรือการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่มีอำนาจ (hacker) ลักลอบเข้าสู่ระบบข้อมูลคอมพิวเตอร์ อันอาจทำให้ข้อมูลขึ้นความลับหรือข้อมูลทางธุรกิจของ องค์กร เสียหายได้

5.6 ความเสี่ยงจากกระบวนการทำงาน เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากความผิดพลาดในวิธีปฏิบัติงาน (methodology) ความผิดพลาดของระบบการปฏิบัติงาน หรือความผิดพลาดจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และพนักงานจากการจ้างงานภายนอก เช่น การนำเข้าข้อมูลผิดพลาด การประเมินมูลค่าหลักประกันไม่ถูกต้อง การไม่ปฏิบัติงาน และการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของพนักงานการปรับปรุงกระบวนการทำงานที่ไม่เหมาะสม รวมถึงการจัดทำนิติกรรมสัญญาและเอกสารทางกฎหมายที่ไม่สมบูรณ์ทำให้ไม่สามารถใช้บังคับได้ตามกฎหมาย เป็นต้น

5.7 ความเสี่ยงจากลูกค้า และวิธีปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากวิธีปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจการเข้าถึงข้อมูลลูกค้าที่ไม่เหมาะสมไม่เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับที่ทางการกำหนด เช่น การทำธุรกรรมที่ละเมิดกฎหมายการดำเนินธุรกรรมที่ไม่ได้รับอนุญาต และการที่องค์กรนำข้อมูลความลับของลูกค้าไปหาผลประโยชน์ เป็นต้น

3. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ประกอบด้วย การวิเคราะห์ประเมินและจัดลำดับความเสี่ยง

3.1 การวิเคราะห์ เป็นการวิเคราะห์ถึงสาเหตุและผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นต่อองค์กร โดยมีวิธีที่ประเด็นที่ต้องวิเคราะห์ดังนี้

3.1.1 ประเด็นหรือสาระความเสี่ยง

มีลักษณะเป็นประโยชน์ที่พรรณนาถึงความเสี่ยงอย่างสั้นๆแต่ได้ใจความชัดเจนว่ากำลังพิจารณาหรือกล่าวถึงความเสี่ยงในเรื่องอะไรภายใต้แต่ละด้านของกลุ่มความเสี่ยง เช่น ความเสี่ยงที่ไม่ใช่ทางการเงิน มีประเด็นหรือสาระความเสี่ยง เช่น

- ความเสี่ยงในการวางแผนและงบประมาณ
- ความเสี่ยงจากความพึงพอใจของลูกค้า
- ความเสี่ยงจากระบบคอมพิวเตอร์
- ความเสี่ยงจากความผิดพลาดของการรับ Order
- ความเสี่ยงจากการผิดสัญญา ข้อตกลง
- ฯลฯ

3.1.2 **ปัจจัยเสี่ยง** หมายถึง สิ่งใด ๆ ก็ตามที่เป็นเหตุทั้งที่มาจากภายในหรือภายนอกที่กระทบกระเทือนต่อสถานภาพของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ถือเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงในการพิจารณาต้องทำ Scenario หรือสมมติฐานต่างๆ ที่คำนึงเป็นการล่วงหน้าในการชี้บ่งอันตราย อาจเลือกใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่ง หรือหลายวิธีที่เหมาะสมตามลักษณะการประเมินกิจการ หรือลักษณะความเสี่ยงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ในการตั้งสมมติฐานที่สมบูรณ์ควร ต้องมีองค์ประกอบของการอธิบายสมมติฐานดังนี้

3.1.3 ผลกระทบหรือปัญหาที่คาดว่าจะเกิดตามมา

หมายถึง ผลที่เกิดจากสมมติฐานของเหตุการณ์ที่คาดการณ์ไว้เป็นการล่วงหน้าของแต่ละสมมติฐานควรอธิบายไว้อย่างชัดเจนว่าได้เกิดอะไรขึ้นมีอะไรที่เป็นความเสียหายระบุขนาดและปริมาณความเสียหาย โดยใช้ข้อมูลจาก

- เหตุการณ์ลักษณะนี้ที่เข้ามาแล้วมีการบันทึกไว้

- การแก้ปัญหาหรือจากการตัดสินใจ (ประสบการณ์)
- ฯลฯ

ในการพิจารณาผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดตามมา จะต้องพิจารณาให้ครอบคลุมทุกด้านดังต่อไปนี้ คือ

1. ด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด หมายถึง ผลกระทบด้านการเงินกระทบต่อรายได้หลักของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด
 2. ด้านบุคคลหมายถึง เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานนั้น ๆ
 3. ด้านทรัพย์สิน หมายถึง ผลกระทบต่อทรัพย์สินที่สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด เป็นเจ้าของ โดยคำนวณเป็นตัวเงิน เพื่อหาระดับความรุนแรง
 4. ด้านสมาชิกและผู้ให้บริการ หมายถึง ความเสียหายต่อทรัพย์สินของสหกรณ์สมาชิก และผู้ให้บริการต่าง ๆ ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด
 5. ด้านภาพลักษณ์ หมายถึง ความน่าเชื่อถือ การลงทุน ฯลฯ
- ประโยชน์ของคำอธิบายและข้อมูลประกอบเพิ่มเติม
- การประเมินความรุนแรงอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่มี
 - สามารถวางแผนรับมือได้ตรงประเด็น
 - คุณภาพของรายงานดี

การจัดการความเสี่ยง (Risk Treatment)

สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด พิจารณาเลือกวิธีการที่ควรกระทำ ตามผลประเมินความเสี่ยง ซึ่งพิจารณาจากความน่าจะเป็นและผลกระทบ โดยเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงที่เกิดกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และความคุ้มค่าในการที่จะบริหารความเสี่ยงที่เหลืออยู่ (Residual Risk) นั้น วิธีการตอบสนองความเสี่ยงที่ใช้สรุปได้ ดังนี้

1. **การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance)** หมายถึง การเลิก หรือหลีกเลี่ยงการกระทำ หรือลดการกระทำ หรือเปลี่ยนวัตถุประสงค์ เป็นต้น
2. **การลดความเสี่ยง (Risk Reduction)** หมายถึง การลดโอกาสความน่าจะเป็นหรือลดความเสียหายโดยการจัดระบบการควบคุมเพื่อป้องกันการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการ รวมทั้งการกำหนดแผนสำรองในเหตุฉุกเฉิน (Contingency Planning)

3. การกระจายความเสี่ยง (Risk Diversification) หมายถึง การลดโอกาสความน่าจะเป็นหรือลดความเสียหายโดยการแบ่งโอนการหาผู้รับผิดชอบในความเสี่ยงการจ้างบุคคลภายนอกเป็นผู้ดำเนินการแทน การจัดประกันภัย เป็นต้น

4. การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) หมายถึง การไม่กระทำการใดๆ เพิ่มเติมกรณีนี้ใช้กับความเสี่ยงที่มีน้อย ความน่าจะเป็นเกิดน้อย หรือเห็นว่ามีความเสี่ยงสูงโดยขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านพัฒนาการและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์

ไพเราะ ไพโรจน์ (2535) ได้กล่าวถึงสหกรณ์ออมทรัพย์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคตว่าในอดีตที่ผ่านมาของขบวนการสหกรณ์ในประเทศไทย สหกรณ์ออมทรัพย์มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและมั่นคงน่าสนใจการเจริญเติบโตมีลักษณะการเติบโตโดยธรรมชาติ คือให้มีการออมทรัพย์ในรูปค่าหุ้นหักจากเงินเดือนที่สะสมไว้และให้บริการแก่สมาชิกสหกรณ์ของตนเองแต่ละแห่งซึ่งการดำเนินงานในอดีตเป็นการบริหารหุ้นเป็นหลัก ทำให้ประสบปัญหาขาดแคลนเงินทุนที่จะให้สมาชิกกู้ยืมและขาดเงินทุนหมุนเวียนที่จะใช้ปรับปรุงสวัสดิการ และความจำเป็นของสมาชิกที่ต้องการความช่วยเหลือจากสหกรณ์และกล่าวถึงสหกรณ์ในปัจจุบันในขณะนั้นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ได้แปลงรูปแบบการบริหารการเงินเป็นการบริหารหุ้นและเงินกู้โดยมีจุดประสงค์เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนเงินทุน โดยเริ่มเข้าสู่ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงด้วยการเร่งระดมเงินทุนจากเงินรับฝากในปี 2535 เพื่อเป็นการพึ่งตนเองและขยายบริการแก่สมาชิกให้กว้างขวางขึ้นในลักษณะถาวรซึ่งผลทำให้เงินฝากแสดงบทบาทสนับสนุนกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์มากขึ้น นอกจากนี้การเร่งระดมเงินฝากดังกล่าวแล้วปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อการเพิ่มขึ้นของเงินฝาก คือ ภาวะการเงินของประเทศ โดยเฉพาะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ที่ลดลงมาโดยตลอด นับได้ว่าส่งผลให้การระดมเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์มีมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งส่วนใหญ่จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากระยะเวลา 1 ปี สูงกว่าธนาคารพาณิชย์จึงจูงใจให้สมาชิกหันมาใช้บริการเงินฝากของสหกรณ์ดังกล่าวทำให้สหกรณ์สามารถสนองความต้องการกู้เงินของสมาชิกได้อย่างเพียงพอและสามารถขยายวงเงินกู้ยืมประเภทต่างๆ ได้มากขึ้นดังนั้นในระยะหลังรูปแบบในการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์หลายแห่ง จึงเปลี่ยนแปลงจากการบริหารหุ้นไปเป็นการบริหารเงินกู้และเงินฝากซึ่งรูปแบบการเงินในอนาคตที่อาจเป็นไปได้คือการบริหารเงินให้กู้ยืมโดยอนาคตของสหกรณ์ออมทรัพย์จะมีความสดใส เจริญเติบโตรวดเร็วน่าอย่างแน่นอนถ้าสหกรณ์จะ

สนใจระดมเงินฝากในสหกรณ์ของตนให้เพียงพอแก่ความต้องการเงินกู้ของสมาชิกซึ่งเชื่อว่าความเจริญเติบโตของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งในด้านการบริหารการเงินสวัสดิการที่ให้แก่มหาชิกจะประสบความสำเร็จและทำให้สหกรณ์ออมทรัพย์ในอนาคตเป็นแบบอย่างที่ดีและสามารถให้ความช่วยเหลือทางการเงินและการบริหารอันเป็นประโยชน์ต่อขบวนการสหกรณ์ในประเทศไทย

สุดา เจริญพงศ์ไพบูลย์ (2536) ได้ทำการศึกษาพัฒนาการ และผลดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยผลการศึกษาพัฒนาการสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ปรากฏภาพรวมว่าในช่วงที่ผ่านมาสหกรณ์ออมทรัพย์เร่งระดมทุนเรือนหุ้นและรับฝากเงินมากขึ้น และพึ่งพาเงินทุนจากแหล่งภายนอกมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการกู้ยืมเงิน สิ่งที่เกิดขึ้นนี้ชี้ให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ต่างๆ ควรเริ่มเตรียมหาแนวทางในการบริหารเงินที่แตกต่างไปจากเดิมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นกล่าวคือสหกรณ์ออมทรัพย์ต้องเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารหนี้สินและเร่งแสวงหาเงินทุนจากภายนอกเพิ่มขึ้น ทั้งจากการกู้ยืมและการรับฝากเงินจากสมาชิก ซึ่งการบริหารเงินรับฝากนี้มีความสำคัญมีความละเอียดอ่อนซับซ้อนมากกว่าการบริหารหุ้นและต้องสามารถปรับตัวให้ทันกับสภาพเงินของประเทศนอกจากนี้จะต้องมีการเตรียมพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงระบบการทำงาน การให้บริการและเตรียมบุคลากรไว้รองรับด้วย

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านความมั่นคงและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของสถาบันการเงิน

ภาณุพงศ์ นิธิประภา และอัญญา วัฒนานุกิจ (2530) กล่าวว่า ความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์นั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการชำระหนี้สินของธนาคาร ซึ่งเกี่ยวข้องกับขนาดของเงินกองทุนไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงทางด้านความปลอดภัยให้กู้ หรือจากการกู้ยืม ความมั่นคงของธนาคารนั้นก็มิมีน้อยลง การศึกษาได้เปรียบเทียบขนาดของธนาคารพาณิชย์โดยพิจารณาเงินกองทุนเป็นสำคัญ จากนั้นจึงเชื่อมโยงไปถึงกลยุทธ์ในการดำเนินงานของแต่ละธนาคารในด้านการให้สินเชื่อ และขอบเขตของการสร้างเงินฝาก นอกจากนี้ยังกล่าวว่าธนาคารพาณิชย์มีลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งคือ มีสัดส่วนของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์ต่ำ ความมั่นใจของประชาชนที่มีต่อธนาคารจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับการอยู่รอดของธนาคาร ในกรณีที่ขนาดเงินกองทุนมีน้อย สินเชื่อขยายตัวเร็วกว่าเงินกองทุนและอัตราหนี้สูงสุด ถือว่าธนาคารแห่งนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ นั่นคือมีความมั่นคงต่ำ ดังนั้นถ้ามีความผิดพลาดในการตัดสินใจให้สินเชื่อเพียงเล็กน้อยก็สามารถนำไปสู่ความเสียหายใหญ่หลวงได้ และในตอนท้ายได้กล่าวว่าแหล่งที่มาของเงินกู้ และการใช้ไปของเงินทุนก็เป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดความเสี่ยงและมีผลต่อความมั่นคงของธนาคารด้วยเช่นกัน สำหรับการวิเคราะห์ความมั่นคงของสถาบันการเงินนั้น ผู้วิจัยได้นำวิธีการทางสถิติที่

เรียกว่า Discriminant analysis มาใช้ในการวิเคราะห์โดยตัวแปรที่แสดงถึงลักษณะสำคัญทางการเงินที่เกิดจากการประกอบธุรกิจของธนาคาร 3 ประเภท คือ สภาพคล่อง (Liquidity) ความเพียงพอของเงินกองทุน (Solvency) และความสามารถในการทำกำไร (Profitability) ผลการศึกษาพบว่าในช่วงปี 2521 - 2523 ระบบธนาคารพาณิชย์มีฐานะสภาพคล่องส่วนเกินโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง มีความสามารถในการทำกำไรต่ำลงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งธนาคารขนาดกลาง และขนาดเล็ก ทั้งความเพียงพอของเงินกองทุนในระบบธนาคารพาณิชย์มีได้แสดงแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าเสถียรภาพของธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มเปลี่ยนไปในทิศทางที่เสื่อมถอยลง

บัณฑิต นิจถาวร และมาตี วีระกิจพานิช (2530) ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับปัจจัยที่อาจมีผลต่อปัญหาความมั่นคงของสถาบันการเงินว่า มีปัจจัยสี่ประการคือ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ พฤติกรรมของสถาบันการเงิน พฤติกรรมของภาพเศรษฐกิจที่ใช้ภาคการเงินและพฤติกรรมการเงินซึ่งแต่ละปัจจัยสรุปประเด็นสั้น ๆ ได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ความแปรปรวน และความตกต่ำทางเศรษฐกิจก่อให้เกิดความไม่มั่นคงของสถาบันการเงิน โดยผ่านความเสี่ยงในการให้กู้ยืม โดยผ่านความเสี่ยงในการให้กู้ยืมโดยผ่านการทำกำไรของธนาคาร กล่าวคือเมื่อเกิดภาวะดังกล่าวรายได้และรายจ่ายของระบบธนาคารพาณิชย์จะลดลงแต่รายได้ลดลงมากกว่ารายจ่ายกำไร จึงลดลงและการที่ธนาคารพาณิชย์ไทยมีความสัมพันธ์กับตลาดการเงินของโลกมากขึ้นได้ เช่น เมื่อเกิดความไม่เชื่อมั่นในสถาบันการเงินแห่งหนึ่งก็อาจส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงินอื่นที่เกี่ยวข้องกัน หรืออาจเป็นกรณีที่มีอาจปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตลาดการเงินที่เกี่ยวข้องอยู่นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นว่านโยบายของรัฐทั้งในด้านการเงิน การคลัง อาจก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อความมั่นคงของสถาบันการเงินได้ เช่น กรณีที่รัฐดำเนินนโยบาย ขาดดุลมาตลอดทำให้รัฐต้องมาแข่งขันในการระดมเงินออมกับภาคเอกชน ทำให้สถาบันการเงินมีการเติบโตช้า และต้นทุนในการระดมทุนสูงขึ้น

2. ปัจจัยด้านพฤติกรรมของสถาบันการเงิน พฤติกรรมและโครงสร้างของสถาบันการเงินมีความเกี่ยวข้องกับความมั่นคงได้ เนื่องจากการที่การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ (Banking practice) ของไทยพึ่งรายได้จากการให้กู้ยืมเป็นหลักโดยการให้กู้ยืมนั้นอาศัยฐานเงินฝากเป็นแหล่งที่มาสำคัญ และอาจกู้ยืมจากแหล่งภายนอกด้วย ผลทำให้ธนาคารต้องรับความเสี่ยงจากความเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย (Interest risk) นอกจากนั้นธนาคารไทยมีแนวโน้มที่จะแข่งขันในด้านที่มีไร้ราคา (Non-price competition) มากขึ้น ซึ่งเป็นการใช้ทรัพยากรที่ไม่ถูกต้องตามหลักเศรษฐศาสตร์และเพิ่มต้นทุนของธนาคารด้วย นอกจากนี้พบว่าสถาบันการเงินในไทยมี

แนวโน้มให้ความสำคัญในการระดมเงินออมน้อยกว่าการให้กู้ยืม ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาความมั่นคงได้ และผู้บริหารสถาบันการเงินมีส่วนทำให้เกิดความไม่มั่นคงได้ เนื่องจากกิจการของสถาบันการเงินมีแรงงานเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ หากมีปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารไม่มีความสามารถ น้อยลง ขาดความตั้งใจ เนื่องจากมีงานรับผิดชอบหลายด้าน หรือผู้บริหารบางคนมุ่งเน้นด้านการขยายตัวของสินทรัพย์มากกว่าด้านคุณภาพก็ย่อมมีผลต่อความมั่นคงของสถาบันการเงิน นอกจากนี้โครงสร้างทางการเงินของสถาบันทางการเงินก็มีบทบาทต่อความมั่นคงด้วยเช่นกันซึ่งปรากฏว่าสถาบันเน้นทรัพย์สินทางการเงิน แต่อัตราการเพิ่มของหลักทรัพย์ส่วนทุน (Equity Securities) มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง และมีสัดส่วนของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์ทางการเงินในอัตราต่ำมาก ทำให้ต้องพึ่งเงินกู้และ / หรือเงินรับฝากมากขึ้น ซึ่งการเพิ่มดังกล่าวทำให้มีความเสี่ยงมากขึ้น นั่นคือ มีความมั่นคงลดลง

3. ปัจจัยด้านพฤติกรรมของภาคเศรษฐกิจที่มีใช้ภาคการเงิน งานวิจัยนี้ได้แบ่งภาคเศรษฐกิจที่แท้จริง (Real sectors) เป็นภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจที่มีใช้ภาคการเงินและภาครัฐ ผลการศึกษาระบุว่าภาคต่าง ๆ พึ่งพาภาคการเงินมากขึ้น ผลทำให้ภาคต่าง ๆ มีความเสี่ยงสูง และอาจก่อให้เกิดปัญหาให้แก่สถาบันการเงินซึ่งเป็นเจ้าหนี้ได้

4. ปัจจัยด้านพฤติกรรมของทางการมีการดำเนินมาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐมีผลต่อความมั่นคงของสถาบันการเงิน ซึ่งส่วนมากมีลักษณะมุ่งแก้ปัญหามากกว่าจะป้องกันมิให้เกิดปัญหา ทั้งยังมีความล่าช้าในการตรวจสอบ นอกจากนี้การตัดสินใจวิเคราะห์ข้อมูล และการดำเนินมาตรการบางครั้งมีอิทธิพลทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ไม่อาจป้องกันปัญหาความมั่นคงของสถาบันการเงินได้ทันทั่วถึง

สถาพร ชินะจิต (2531) ได้ชี้ให้เห็นถึงความมั่นคงของสถาบันการเงินไม่ได้ขึ้นกับความใหญ่โต และอัตราการเติบโตบ่อยครั้งที่สถาบันการเงินที่เติบโตอย่างรวดเร็วต้องประสบปัญหาความมั่นคงที่เกิดขึ้นตามมาเพราะเป็นการเติบโตที่ไม่มีคุณภาพ กล่าวคือ ขาดพื้นฐานในด้านความมั่นคงอย่างเพียงพอ และสิ่งที่เป็นพื้นฐาน ในด้านความมั่นคงนี้เป็นเรื่องที่ประชาชนทั่วไปจะพบเห็นได้ยาก ทั้งไม่มีหน่วยงานใดที่พร้อมจะให้ข้อมูลในด้านฐานะความมั่นคงของธนาคาร และสถาบันการเงินอื่น ๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นตัวเลขหรือการแสดงให้เห็นทราบพื้นฐานความมั่นคงในวิธีการอื่นใด ในความเป็นจริงความมั่นคงต้องพิจารณาปัจจัยหลายด้านทั้งที่วัดได้ในเชิงปริมาณ และคุณภาพ ความใหญ่โตของสถาบันการเงิน และภาพพจน์ที่ปรากฏจากการโฆษณา มีความสัมพันธ์กับความมั่นคงที่แท้จริงน้อยมาก และแสดงความคิดเห็นว่าส่วนมากนักศึกษาหรือนักวิชาการที่อิงกับหลักการที่เรียนมามากถือว่าเงินทุนที่เป็นของผู้ถือหุ้นเทียบกับหนี้สินหรือขนาดของกิจการเป็นเครื่องวัดความมั่นคงของกิจการเป็นเครื่องวัดความมั่นคงของกิจการซึ่งในโลกของ

ความเป็นจริงที่ซ้มาแล้ว หรือส่วนของผู้ถือหุ้นที่ปรากฏในบัญชีมักยึดถือเอาเป็นแก่นสารเสมอไปไม่ได้ ทั้งนี้เพราะส่วนของผู้ถือหุ้นดังกล่าวอาจไม่มีการนำเงินเข้ามาลงทุนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ธนาคารหรือสถาบันการเงินอาจมีหนี้สินหรือสินทรัพย์ที่เสียหายอยู่โดยยังไม่ได้กันสำรองไว้อย่างเพียงพอ หรือตัดหนี้เสียเหล่านี้ทิ้งไปให้เหลือแต่สินทรัพย์ที่มีค่าจริง ๆ แล้วทรัพย์สินส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นที่แท้จริงอาจต่ำไปกว่าตัวเลขที่แสดงไว้ในบัญชีได้มาก ผู้เขียนได้อธิบายต่อไปว่า อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะสามารถประเมินมูลค่าของสินทรัพย์ที่มีค่าแท้จริงซึ่งแสดงถึงความสามารถที่จะชำระหนี้ได้ก็ตามในกรณีเช่นนี้ส่วนของผู้ถือหุ้นที่ประเมินได้ว่ามีอยู่อย่างแท้จริงก็เพียงวัดความสามารถที่จะชำระหนี้ได้ หากมีการนำสินทรัพย์ทั้งหมดที่มีอยู่ออกชำระหนี้และเป็นการวัดความมั่นคง ณ ขณะใดขณะหนึ่งเท่านั้น แต่ในสภาพที่เป็นจริงสถาบันการเงินเป็นองค์กรธุรกิจที่มีความสลับเนื่อง หนี้เก่าและก่อหนี้ใหม่ขึ้นมากับให้กู้ยืมหมุนเวียนออกไปเรื่อย ๆ ฉะนั้นความมั่นคงย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา สภาพธุรกิจภายในและภายนอกจะส่งผลกระทบต่อสินทรัพย์ที่เหลืออยู่ ตอนที่ผู้เขียนได้แสดงทัศนคติว่า การวัดความมั่นคงด้วยตัวเลขแม้จะมีการประเมินอย่างแหลมคมเพียงใดก็ยังไม่เพียงพอจำเป็นต้องพิจารณาพื้นฐานแห่งความมั่นคงอื่นที่จะทำให้สถาบันการเงินมีชีวิตแห่งความมั่นคงสืบต่อไปได้ดีในอนาคต ซึ่งพื้นฐานสำคัญดังกล่าวคือ

1. คุณภาพสินทรัพย์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อ ต้องเป็นสินเชื่อที่มีคุณภาพและสามารถสร้างรายได้ให้แก่ธนาคารได้คุ้มค่างับต้นทุนของเงินและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ
2. คุณภาพของการจัดการซึ่งแท้จริงอาจถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะรักษาความมั่นคงหรือทำให้สถาบันการเงินมีความเจริญก้าวหน้าดีขึ้น การจัดการที่ไม่ดี การขาดความรู้ความเข้าใจ ความหย่อนในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตของผู้บริหาร ทำให้กิจการไม่สามารถเจริญก้าวหน้าแล้วยังนำไปสู่ปัญหาการทุจริตในองค์กร การใช้วิจรรณญาณที่ไม่เหมาะสมและกระทบถึงความมั่นคงในที่สุด

ผลงานที่เกี่ยวข้องในด้านการประเมินความสำเร็จของสหกรณ์ออมทรัพย์

สุดา สุขเจริญพงษ์ไพบูลย์ (2536) ได้ทำการศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์โดยการศึกษาเฉพาะส่วนประกอบของสภาพคล่อง แบ่งเป็นหัวข้อดังนี้

1. จากการศึกษาพบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องในรูปเงินสดและเงินฝากธนาคารเป็นส่วนใหญ่ มีส่วนน้อยที่ดำรงในรูปเงินทุนชั่วคราว จากความสำคัญของเงินลงทุนชั่วคราวที่มีต่อการดำรงสภาพคล่อง และต่อการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์และจากผลการศึกษาที่พบว่าในปัจจุบันสหกรณ์ออมทรัพย์ต่าง ๆ ได้ให้ความสนใจและดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องในรูปเงินลงทุนชั่วคราวกันมากขึ้น

2. สหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่มีสภาพคล่องสูงโดยดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องในรูปของเงินสด และเงินฝากธนาคารเกือบทั้งหมด และปรากฏรายการเงินลงทุนชั่วคราวมากขึ้น ทั้งนี้ อาจทำโดยถือตัวสัญญาใช้เงินของชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทยจำกัด หลักทรัพย์ระยะสั้นของสถาบันการเงินอื่น ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์เนื่องจากเป็นสินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนสภาพเป็นเงินสดได้ง่าย และให้ผลตอบแทนในระดับหนึ่ง

3. การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์นั้น ให้ความสำคัญกับความเหมาะสมตามปริมาณธุรกิจของแต่ละสหกรณ์ และตามความต้องการกู้ยืมเงินของสมาชิกมากเป็นอันดับแรก สำหรับการคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยหรือการให้ความคุ้มครองแก่สมาชิกซึ่งเป็นทั้งเจ้าของและลูกค้ำเงินฝากและการให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหน้าที่ภายนอกมีความสำคัญรองลงมา

จากการศึกษาดังกล่าวพบว่าสหกรณ์ส่วนใหญ่ได้พยายามรักษาสภาพคล่องด้านการตอบสนองความต้องการกู้ยืมเงินของสมาชิก ด้วยการเร่งระดมเงินออมโดยรับฝากเงินและโดยเฉพาะการกู้ยืมแบบเบิกเกินบัญชีจากธนาคารพาณิชย์เพื่อเสริมสภาพคล่องให้สูง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัย

1.1 สถานภาพทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

1.2 ข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์สนับสนุนทางอากาศ จำกัด โดยใช้ข้อมูลทางบัญชีปี 2548 - 2552 ณ วันที่ 30 กันยายนของทุกปี นำมาใช้ศึกษาความมั่นคงทางการเงิน สภาพคล่อง ผลการดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง

1.3 แนวทางการบริหารจัดการสหกรณ์ การได้มาซึ่งเงินทุน และ แนวทางการปล่อยสินเชื่อ โดยศึกษาจากรายงานทางบัญชี คู่มือการดำเนินงานจากบุคคล งบประมาณรายชด และรายงานประกอบงบการเงิน 5 ปีบัญชี (2548 – 2552) ณ วันที่ 30 กันยายนของทุกปี และบทสัมภาษณ์ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นการวิจัยโดยการวัดอัตราส่วนทางการเงิน โดยใช้ข้อมูลทางการเงินการบัญชี ของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ครอบคลุมระยะเวลา 5 ปีบัญชี ตั้งแต่ ปี 2548 - 2552 ณ วันที่ 30 กันยายนของทุกปี เพื่อทราบผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงิน ระดับความมั่นคง ความมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และการมีสภาพคล่อง รวมถึงสรุปผลการวิเคราะห์ประเมินประสิทธิภาพในการบริหารการเงิน โดยประยุกต์ใช้ CAMELS ANALYSIS ประกอบด้วยการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ ซึ่งได้แก่

1. C = Capital strength : ความเข้มแข็งของเงินทุนหรือความเพียงพอของเงินทุน
2. A = Asset quality : คุณภาพของสินทรัพย์
3. M = Management ability : ชีตความสามารถในการบริหาร
4. E = Earning sufficiency : การทำกำไร
5. L = Liquidity : สภาพคล่อง
6. S = sensitivity : ผลกระทบของธุรกิจ

ซึ่งทำการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของรายการต่าง ๆ โดยใช้ค่ารวม (Total) และร้อยละ (Percentage) ของค่ารวม และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) เพื่อสรุปผลการดำเนินการของสหกรณ์ออมทรัพย์สนับสนุนทางอากาศ จำกัด ดูความมั่นคง สภาพคล่อง การเจริญเติบโต และผลกระทบต่อสหกรณ์ออมทรัพย์ การวัดอัตราส่วนทางการเงิน ตลอดจนการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ 5 ด้าน คือ

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)
2. ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit / Default Risk)
3. ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk)
 - ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk)
4. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk)
5. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิ และ ทุตติภูมิ

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการสัมภาษณ์ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ ได้เข้าสังเกตการณ์ประชุมสหกรณ์ออมทรัพย์ที่สหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากเป็นสหกรณ์ที่ควบคุมดูแลสหกรณ์ภายในจังหวัด เพื่อสังเกตการบริหารจัดการในภาพรวม และเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี ของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้ใช้การ วิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ในช่วงปีทางบัญชี 2548 – 2552 ณ วันที่ 30 กันยายนของทุกปี ศึกษาจากเอกสารของ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และบทความต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ได้นำข้อมูลที่รวบรวมมาวิเคราะห์ในเชิงปริมาณโดยใช้เครื่องมือทางการเงิน คือ

1. การวัดอัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วยการวิเคราะห์ 5 ด้านได้แก่

1.1 หมวดโครงสร้างทางการเงิน

1.1.1 อัตราส่วนเงินกู้ทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์รวม

$$\frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100$$

1.1.2 อัตราส่วนเงินรับฝากต่อสินทรัพย์รวม

$$\frac{\text{เงินฝาก}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100$$

1.1.3 อัตราส่วนทุนเรือนหุ้นต่อสินทรัพย์รวม

$$\frac{\text{ทุนเรือนหุ้น}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100$$

1.1.4 อัตราส่วนเงินกู้ภายนอกต่อสินทรัพย์รวม

$$\frac{\text{เงินกู้ภายนอก}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100$$

1.1.5 อัตราส่วนทุนสำรองต่อทุนเรือนหุ้น

$$\frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{ทุนเรือนหุ้น}} \times 100$$

1.2 สภาพคล่องหรือความคล่องตัวทางการเงิน (Liquidity) เป็นอัตราส่วน ซึ่งใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ของธุรกิจ โดยการเปรียบเทียบระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียน กับหนี้สินหมุนเวียน

$$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

1.3. หมวดประสิทธิภาพการทำรายได้

1.3.1 อัตราส่วนกำไรต่อทุนเรือนหุ้น กำไรสุทธิ

$$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ทุนเรือนหุ้น}} \times 100$$

1.3.2 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อสินทรัพย์รวม

$$\frac{\text{ค่าใช้จ่ายในการบริหาร}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100$$

1.4 หมวดคุณภาพสินทรัพย์และการป้องกันความเสี่ยง

1.4.1 อัตราส่วนหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น

$$\frac{\text{หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้}}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น}} \times 100$$

1.4.2 อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อทุนสำรอง

$$\frac{\text{สินทรัพย์ถาวร}}{\text{ทุนสำรอง}}$$

1.4.3 อัตราส่วนเงินให้สมาชิกต่อทุนเรือนหุ้น และทุนสำรอง

$$\frac{\text{เงินให้สมาชิก}}{\text{ทุนเรือนหุ้นและทุนสำรอง}}$$

1.5 หมวดการเจริญเติบโต

1.5.1 อัตราการเติบโตของทุนเรือนหุ้น

(จำนวนทุนเรือนหุ้นปัจจุบัน - จำนวนทุนเรือนหุ้นปีที่แล้ว)

$$\frac{\text{จำนวนทุนเรือนหุ้นปัจจุบัน - จำนวนทุนเรือนหุ้นปีที่แล้ว}}{\text{จำนวนทุนเรือนหุ้นปีที่แล้ว}} \times 100$$

1.5.2 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง

(จำนวนทุนสำรองปัจจุบัน - จำนวนทุนสำรองปีที่แล้ว)

$$\frac{\text{จำนวนทุนสำรองปัจจุบัน - จำนวนทุนสำรองปีที่แล้ว}}{\text{จำนวนทุนสำรองปีที่แล้ว}} \times 100$$

2. การวิเคราะห์ความเสี่ยง ซึ่งแนวทางในการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ สนับสนุนทางอากาศ จำกัด ซึ่งแบ่งความเสี่ยงออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)
2. ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit / Default Risk)
3. ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk)
 - ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk)

4. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk)

5. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)

การบริหารความเสี่ยงเป็นพื้นฐานสำคัญของฐานะทางการเงินที่ดี และการบริหารความเสี่ยงถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการกำหนดกลยุทธ์โดยรวมของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

3. การวิเคราะห์อัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำสำหรับสหกรณ์ (Minimum Cooperative Rate : MCR) โดยการคำนวณหาต้นทุนขั้นต่ำเพื่อใช้ในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมสำหรับสหกรณ์ซึ่งคำนวณได้จาก

1. ต้นทุนเงินรับฝากจากสมาชิก ประกอบด้วย เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ และเงินฝากประจำ ที่สหกรณ์ต้องจ่ายดอกเบี้ยเป็นค่าตอบแทนแก่สมาชิกผู้ฝากเงินแต่ละประเภทในอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกัน และมีจำนวนเงินฝากที่แตกต่างกัน ต้องคำนวณอัตราดอกเบี้ยโดยการถ่วงน้ำหนัก

2. ต้นทุนเงินทุนเรือนหุ้น คือ อัตราเงินปันผลที่สหกรณ์มีมติที่ประชุมใหญ่ให้จัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปีจ่ายให้แก่สมาชิกผู้ถือหุ้นในปีที่ผ่านมา

3. อัตราค่าใช้จ่ายในการบริหารสินเชื่อ ซึ่งคำนวณจากรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์

4. อัตราส่วนเหลือของธุรกิจสินเชื่อ กรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนดให้มีค่าคงที่

4. การจัดทำตัวชี้วัด สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ทั้ง 4 ด้านได้แก่

4.1 มุมมองด้านการเงินเพื่อวัดการดำเนินงานของสหกรณ์โดยวัดจากกำไรที่เพิ่มขึ้น รายได้ที่เพิ่มขึ้นและค่าใช้จ่ายลดลง

4.2 มุมมองด้านสมาชิกสหกรณ์วัดความพึงพอใจของสมาชิกจากการเพิ่มขึ้นของสมาชิกและยอดเงินกู้เพิ่มขึ้น และการจัดทรัพย์สินของสหกรณ์

4.3 มุมมองด้านการดำเนินงานวัดการมีระบบการบริการที่ดี มีบริการวิชาการและการจัดสวัสดิการที่ดี

4.4 มุมมองบุคลากรและเทคโนโลยี เพื่อวัดความมีศักยภาพของบุคลากรโดยวัดจากการฝึกอบรมและการมีระบบเทคโนโลยีที่สมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในบทนี้เป็นการศึกษาพัฒนาการ และการเจริญเติบโตของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด โดยทำการศึกษาในช่วงเวลาดังต่อไปนี้ ปีบัญชี 2548 - 2552 ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี ซึ่งผลจากการศึกษานี้ทำให้ทราบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์สนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อย่างไร และช่วยให้มองเห็นภาพความมั่นคง การเติบโต การบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์อย่างคร่าว ๆ อันเป็นแนวทางในการศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานในช่วงระยะเวลาดังกล่าว รวมถึงการศึกษาในบทต่อไป

1. ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

การพิจารณาผลการดำเนินงานเพื่อศึกษาพัฒนาการสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด โดยใช้ข้อมูลทางบัญชี ในช่วงเวลาดังต่อไปนี้ ปีบัญชี 2548 – 2552 รวมทั้งสิ้น 5 ปี ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี โดยการศึกษาได้พิจารณาต่าง ๆ ของสหกรณ์ ได้แก่ จำนวนสมาชิก การดำเนินธุรกิจ เงินทุน กำไรขาดทุน ความแตกต่างระหว่างดอกเบี้ยเงินกู้และดอกเบี้ยเงินฝาก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน แหล่งเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ ตลอดจนการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ได้ดังนี้

1.1 ด้านสมาชิก

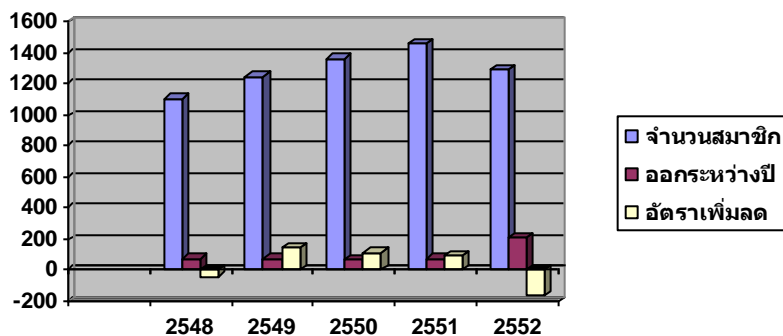
จากการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ตลอดระยะเวลา 5 ปีบัญชี 2548 – 2552 พบว่าสมาชิกมีการเปลี่ยนแปลงดังตาราง ที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด
ปี 2548 - 2552 ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี

ปี	จำนวนสมาชิก (คน)	ออกระหว่างปี	อัตราเพิ่มลด (คน)	สมาชิกไม่ได้กู้
2548	1,105	76	-39	156
2549	1,250	75	+ 145	278
2550	1,365	69	+ 115	248
2551	1,459	74	+94	231
2552	1,296	213	- 163	308

จากตารางที่ 4.1 จำนวนสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ณ วันสิ้นปีทางบัญชี 2548 มีทั้งสิ้น 1,105 ราย ในระหว่างการดำเนินงานตลอดระยะเวลา 5 ปีบัญชีนั้น มีทั้งการเพิ่มขึ้นและลดลงของสมาชิกแตกต่างกันไป โดยเพิ่มขึ้นจากการสมัครใหม่ของข้าราชการตำรวจและสมาชิกสมทบซึ่งรับจากบุตรหลานของข้าราชการในสังกัดกองบังคับการสนับสนุนทางอากาศกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และลดลงเนื่องจากการลาออก เสียชีวิต โอนไปสหกรณ์อื่นรวมถึงให้ออกจากทะเบียนสมาชิก ซึ่งสามารถแจกแจงได้ดังนี้ ในปี 2548-2549 จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น 145 ราย ปี 2549-2550 เพิ่มขึ้น 115 ราย ปี 2550-2551 เพิ่มขึ้น 94 ราย ปี 2551 - 2552 ลดลง 163 ราย ซึ่งการเพิ่มขึ้นของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด เป็นไปตามลักษณะการทำงานและการส่งเสริมการออมทรัพย์ตามนโยบายของผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายสมัครมาเป็นสมาชิกอย่างต่อเนื่องและประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีจนกระทั่งปี 2552 สมาชิกสหกรณ์ลดลงมากกว่าอัตราที่เพิ่มขึ้น ซึ่งสาเหตุที่ลาออกส่วนใหญ่เกิดจากการได้ขอสินเชื่อจากแหล่งเงินกู้แห่งใหม่ เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน ซึ่งให้เงินกู้ในปริมาณมากกว่าโดยมีเงื่อนไขให้นำเงินที่กู้ยืมมาปิดหนี้ส่วนอื่นให้หมด จึงทำให้สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ลาออกเพิ่มขึ้นมากกว่าปกติ เพื่อนำหุ้นไปจ่ายคืนเงินกู้

ถึงแม้ว่าในระหว่างปีที่ผ่านมาจะมีสมาชิกออกอย่างต่อเนื่อง แต่สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ก็ยังรณรงค์ให้กลุ่มเป้าหมายออมทรัพย์อย่างต่อเนื่อง และมีนโยบายสร้างความเชื่อมั่นและความพึงพอใจให้แก่สมาชิกเดิม เพื่อให้สมาชิกเดิมคงสภาพการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ตลอดไป ทั้งนี้เพื่อให้เห็นภาพการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนมากขึ้น โดยสร้างภาพการเปลี่ยนแปลงดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 จำนวนสมาชิก และอัตราเพิ่มลดของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการ
สนับสนุนทางอากาศ จำกัด ปีทางบัญชี 2548 - 2552

การเพิ่มขึ้นของสมาชิกและการคงสภาพการเป็นสมาชิกตลอดไปจะเกิดผลดีต่อ
สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ในด้านต่าง ๆ คือ

1.1 ทำให้มีการเพิ่มทุน เมื่อมีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ทุนเรือนหุ้นและเงิน
รับฝากเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการเพิ่มขึ้นของทั้งสองปัจจัยนี้จะมีผลทำให้สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับ
การ สนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีเงินทุนในการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

1.2 ช่วยลดต้นทุน และเพิ่มกำไร เมื่อมีการระดมทุนได้มากกว่าการใช้ไปของเงินทุน
ทำให้มีเงินทุนเหลือ และสหกรณ์สามารถอยู่ได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องไปกู้ยืมเงินจากสถาบัน
การเงินอื่น ช่วยลดค่าใช้จ่ายในส่วนของการเก็บเงินกู้ยืม เพราะโดยปกติอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจะมี
ต้นทุนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝาก และเงินปันผล ให้กำไรสุทธิของสหกรณ์เพิ่มขึ้นด้วย

1.3 ทำให้เกิดการลงทุนเพิ่ม เมื่อมีส่วนต่างระหว่างทุนดำเนินงานที่ได้จากการระดม
หุ้นกับการใช้ไปของเงินทุนสำหรับดำเนินธุรกิจในด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์แล้ว สหกรณ์ออมทรัพย์
สามารถนำทุนส่วนต่างที่เหลือนั้นไปลงทุนเพิ่มได้ นอกจากนั้นการเพิ่มขึ้นของผลตอบแทนจาก
การลงทุน และการลดลงของค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ ย่อมส่งผลต่อกำไรสุทธิของสหกรณ์ที่เพิ่มขึ้น
อย่างต่อเนื่อง ทำให้ปริมาณเงินที่จัดสรรจากกำไรสุทธิไปยังส่วนต่าง ๆ มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น เช่น
เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน ทุนสำรอง ทุนสะสม โบนัสกรรมการและเจ้าหน้าที่ซึ่งในส่วน of ทุน
สำรอง และทุนสะสมนั้นเมื่อมีจำนวนเงินมากขึ้นก็สามารถนำไปลงทุนเพิ่มในปีต่อ ๆ ไปได้อีกด้วย

1.2 ด้านการดำเนินงานธุรกิจ

จากการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ตลอดระยะเวลา 5 ปีบัญชี 2548 –2552 พบว่าสินทรัพย์มีการเปลี่ยนแปลงดังตารางที่ 4.2- 4.5

ตารางที่ 4.2 สินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ณ วันที่ 30 ก.ย.ของทุกปี

ปี	สินทรัพย์รวม (บาท)	สินทรัพย์เพิ่ม / ลด (บาท)	อัตราเพิ่ม / ลด (ร้อยละ)
2548	163,090,069.77	+ 17,444,745.31	+ 10.69
2549	170,050,949.51	+ 6,960,879.74	+ 4.09
2550	192,100,002.48	+ 22,049,052.97	+ 11.47
2551	205,593,797.70	+ 13,493,795.22	+ 6.56
2552	224,542,703.70	+ 18,948,906.00	+ 8.43

ตารางที่ 4.3 ทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี

ปี	ทุนเรือนหุ้น (บาท)	อัตราเพิ่ม/ลด (บาท)	อัตราเพิ่ม /ลด (ร้อยละ)
2548	119,632,160.00	+ 5,385,160.00	+ 4.50
2549	129,510,780.00	+9,878,620.00	+ 7.62
2550	144,514,270.00	+15,003,490.00	+ 10.38
2551	156,868,560.00	+12,354,290	+ 7.87
2552	166,336,640.00	+9,468,080.00	+ 5.69

ตารางที่ 4.4 ทุนสำรองอื่นๆของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด
ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี

ปี	ทุนสำรอง (บาท)	อัตราเพิ่ม /ลด (บาท)	อัตราเพิ่ม /ลด (ร้อยละ)
2548	11,617,983.91	+ 971,881.98	+ 8.36
2549	12,699,729.77	+ 1,081,745.09	+ 8.51
2550	13,717,754.03	+ 1,018,025.03	+ 7.42
2551	14,693,000.00	+ 975,245.97	+ 6.63
2552	15,854,427.11	+ 1,161,427.11	+ 7.36

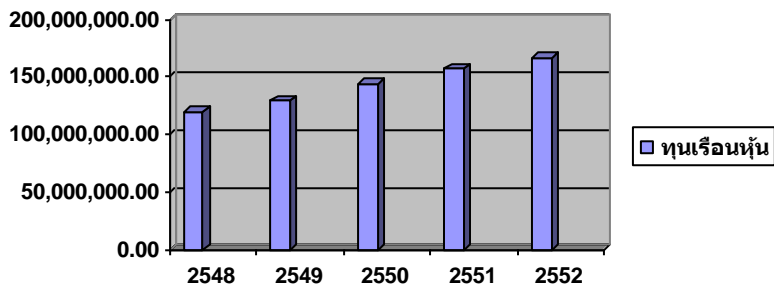
ตารางที่ 4.5 จำนวนเงินรับฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด
ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี

ปี	เงินรับฝากออมทรัพย์ / ดอกเบี้ย (บาท)	เงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ / ดอกเบี้ย (บาท)	เงินฝากประจำ 12 เดือน / ดอกเบี้ย (บาท)
2548	19,106,186.20 / 2.50	214,948.38 / 2.50	2,323,273.00 / 3.50
2549	11,842,025.80 / 2.50	902,179.76 / 3.50	2,524,587.56 / 3.50
2550	11,930,684.51 / 2.50	5,560,325.38 / 3.50	2,094,023.95 / 3.50
2551	12,065,699.60 / 2.50	7,257,654.27 / 3.50	2,331,291.28 / 3.50
2552	9,489,021.65 / 2.00	9,489,021.65 / 2.50	2,463,886.48 / 3.50

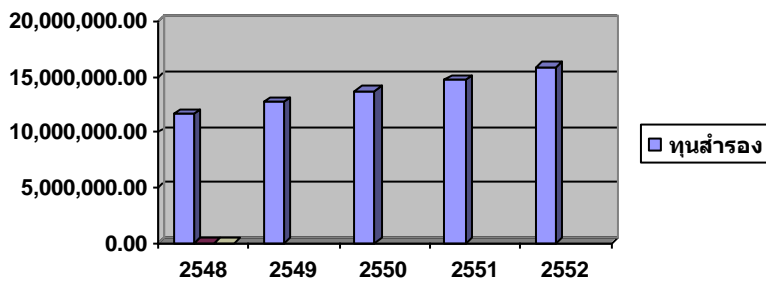
จากตารางที่ 4.2 – 4.5 แสดงข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด พบว่าสหกรณ์ได้ดำเนินงานเพื่อส่งเสริมฐานะความมั่นคงทางเศรษฐกิจของสมาชิกซึ่งนับเป็นวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์ทั่วไป ในด้านการส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์รวมทั้งช่วยขจัดปัญหาความเดือดร้อนทางการเงินของสมาชิกด้วย สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ได้ดำเนินธุรกิจด้านการส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยจัดให้มีการกู้ยืมเงินแก่สมาชิกและสำหรับด้านส่งเสริมการออมทรัพย์นั้น สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด กำหนดให้สมาชิกทุกคนต้องส่งเงินชำระค่าหุ้นเป็นรายเดือนแก่สหกรณ์ และจัดบริการรับฝากเงินประเภทต่างๆ จากผลการศึกษา

สามารถแสดงการดำเนินธุรกิจด้านต่างๆ ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ได้ดังนี้

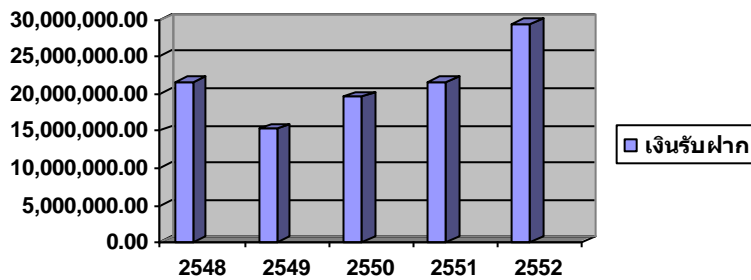
1.2.1 ด้านส่งเสริมการออมทรัพย์ จากตารางที่ 4.3 – 4.5 การสะสมทุนในรูปแบบทุนเรือนหุ้น ณ วันสิ้นปี 2548 - 2552 สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว เป็นร้อยละของทุนดำเนินการเป็น 73.35, 76.15, 75.22, 76.30, 74.30 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าทุนที่ดำเนินการส่วนใหญ่เป็นทุนภายใน มาจากการระดมเงินฝากในรูปแบบทุนเรือนหุ้น และเงินรับฝาก จะเห็นได้ว่าทุนเรือนหุ้นตลอดระยะเวลา 5 ปี เพิ่มขึ้นทุกปีดังภาพ

ภาพที่ 4.2 จำนวนทุนเรือนหุ้น สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด รอบปีบัญชี 2548 – 2550

ภาพที่ 4.3 จำนวนทุนสำรอง สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด รอบปีบัญชี 2548 - 2552

ภาพที่ 4.4 จำนวนเงินรับฝาก สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด รอบปีบัญชี 2548 – 2552

การศึกษาด้านส่งเสริมการออมทรัพย์ โดยการรับฝากเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ได้มีการรับฝากเงินจากสมาชิก อันเป็นการส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยความสมัครใจ ซึ่งการรับฝากเงินของสหกรณ์ เป็นการรับฝากเงินในรูปของ เงินรับฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำและเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ โดยการฝากเงินสมาชิกสามารถฝากได้ 3 วิธี คือ

1 ฝากด้วยเงินสด เป็นการนำฝากด้วยเงินสดเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ให้ผู้นำฝากเขียนใบฝากตามแบบที่สหกรณ์กำหนดให้ถูกต้องครบถ้วนพร้อมด้วยเงินสดที่ต้องการฝากยื่นต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน

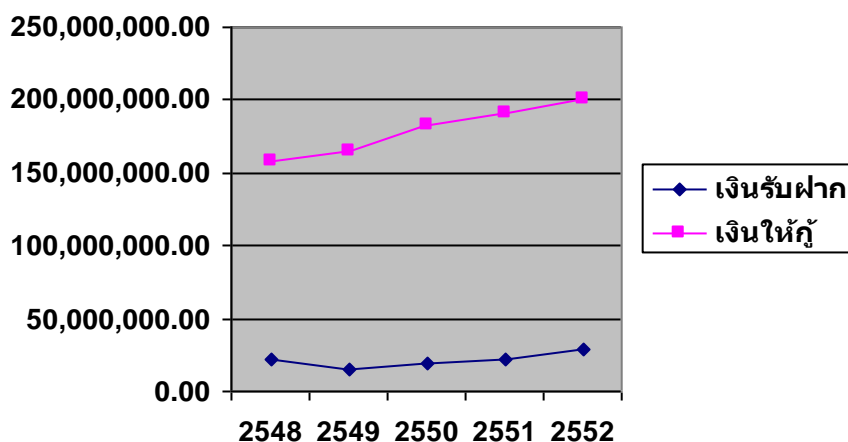
2 ฝากด้วยการหักจากเงินเดือน ณ ที่จ่ายโดยผู้ฝากจะต้องกรอกคำร้องตามแบบที่สหกรณ์กำหนดโดยให้ระบุระยะเวลาเริ่มต้นและจำนวนเงินให้ชัดเจน

3 ฝากโดยการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามของสหกรณ์ออมทรัพย์ ผู้ฝากจะต้องโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามของสหกรณ์ เมื่อผู้ฝากโอนเงินเข้าบัญชีของสหกรณ์เรียบร้อยแล้ว ผู้ฝากจะต้องแจ้งให้สหกรณ์ทราบในวันที่โอนเงินทันที โดยการส่งโทรสารใบฝากมายังสหกรณ์หรือโทรศัพท์แจ้งเจ้าหน้าที่เป็นต้น เพื่อที่สหกรณ์จะได้บันทึกการฝากลงในบัญชีเงินฝากของผู้ฝากได้อย่างถูกต้อง โดยผู้เป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ สามารถถอนเงินในบัญชีของตนเองเท่าใดก็ได้ ตามจำนวนที่ตนมีอยู่ในบัญชี ทั้งนี้ ต้องมียอดเงินฝากคงเหลือในบัญชีไม่ต่ำกว่า 10 บาทเสมอ ผู้เป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ สามารถถอนเงินในบัญชีได้ โดยคิดดอกเบี้ยทุก 6 เดือน คือเดือน มีนาคมและเดือน กันยายน โดยถ้าฝากไม่ครบกำหนด 6 เดือนก็จะไม่ได้รับการคิดดอกเบี้ย โดยสามารถถอนจากบัญชีได้ทั้งหมด

เงินฝากประจำ 12 เดือน สามารถถอนได้ตลอดเวลา แต่การคิดอัตราดอกเบี้ยจะคิดทุก 12 เดือน ถ้าฝากไม่ถึง 12 เดือนจะไม่ได้รับการคิดดอกเบี้ยและสามารถถอนตามจำนวนเงินที่มีอยู่ในบัญชีได้ทั้งหมด

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากทุกประเภท จะเป็นไปตามประกาศเรื่องดอกเบี้ยเงินฝาก ซึ่ง สหกรณ์จะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป โดยสหกรณ์จะคำนวณดอกเบี้ยให้เป็นรายวันและโอน เข้าบัญชีเงินฝากเดือนละครั้ง สมาชิกจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้

จากตารางที่ 4.5 จะเห็นว่า ณ วันสิ้นปีทางบัญชี 2548 สหกรณ์ออมทรัพย์ กอง บังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีเงินรับฝากจำนวน 21,644,407.58 บาท อัตราเงินฝาก เฉลี่ยในรอบ 5 ปีทางบัญชี (2548 - 2552) คิดเป็นร้อยละ 21,489,087 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.00 และพบว่าในปี 2552 มีจำนวนเพิ่มสูงสุดคือ 29,292,554.76 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.26 และปี 2549 มีเงินฝากลดลงจากปีก่อนหน้า จำนวน 6,275,614.46 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.8 ของเงินฝาก รวม 5 ปี ซึ่งปัจจัยที่มีผลทำให้เงินรับฝากของสมาชิกลดลงในปีบัญชี 2549 ก็เพราะว่าสมาชิกมี การกู้ยืมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ถึง 24,423,131.78 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.77 จึงเป็นเหตุให้เงิน รับฝากของสมาชิกลดลงจากการศึกษาดังกล่าวทำให้บอกได้ว่าปริมาณเงินกู้มีความสัมพันธ์แบบ ผกผันกับเงินรับฝาก (ไม่รวมเงินรับฝากประเภททุนเรือนหุ้น) แต่เมื่อประสบปัญหาเงินรับฝาก ลดลงทำให้สหกรณ์มีเงินทุนไม่เพียงพอจึงทำให้มีการกู้เงินทุนภายนอกจากสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี มาจำนวน 1,700,000.00 บาท ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.5 จากปัญหาดังกล่าวผู้จัดการได้มองเห็น ความสำคัญของเงินรับฝากซึ่งมีต้นทุนต่ำกว่าเงินกู้ยืมจากภายนอกจึงได้มีนโยบายส่งเสริมการออม ขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าตั้งแต่มีนโยบายส่งเสริมการออมตั้งแต่ปี 2550 จำนวนเงินออมเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยสังเกตได้จาก ภาพที่ 4.4 และ ตารางที่ 4.5

ภาพที่ 4.5 จำนวนเงินรับฝากและปริมาณเงินให้กู้แก่สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการ สนับสนุนทางอากาศ จำกัด ปีบัญชี 2548 – 2552 ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี

จากภาพที่ 4.5 จะเห็นว่าปริมาณเงินกู้สูงกว่าเงินรับฝากมากขึ้นแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีเงินทุนในการดำเนินงานหลายประเภทซึ่งไม่ได้นำเงินรับฝากมาปล่อยกู้เพียงอย่างเดียวเพราะเงินรับฝากไม่เพียงพอต่อเงินกู้จึงต้องนำทุนเรือนหุ้นและทุนสะสมอื่นๆ มาปล่อยกู้ร่วมด้วยจึงทำให้กราฟออกมาในลักษณะที่เงินกู้และเงินรับฝากต่างกันมาก

ด้านการให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิก

จากตารางที่ 4.6 -4.8 พบว่าในระหว่างปี สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีการให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิกระหว่างปี เพิ่มขึ้น โดยแบ่งเงินให้กู้ยืมออกเป็นเงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะยาวซึ่งเงินกู้ระยะสั้นจะประกอบด้วยเงินกู้ฉุกเฉินซึ่งมีระยะเวลาการผ่อนชำระไม่เกิน 1 ปี โดยคิดเป็นร้อยละในการปล่อยกู้ของทุนดำเนินการในปีทางบัญชี 2548 – 2552 เป็น 25.42, 23.92, 22.28, 22.31, 18.20 ตามลำดับ และเงินกู้ระยะยาวประกอบด้วย เงินกู้สามัญทั่วไป เงินกู้สามัญเพื่อสวัสดิการ และเงินกู้พิเศษ โดยใช้วัตถุประสงค์ของการขอกู้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งประเภทเงินกู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 4.6 จำนวนเงินให้กู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี

ปี	สมาชิกกู้ (บาท)	อัตราเพิ่ม / ลด (บาท)	อัตราเพิ่ม / ลด (ร้อยละ)
2548	158,120,434.23	+17,264,394.82	10.90
2549	165,278,970.19	+ 24,423,131.78	14.77
2550	182,034,004.65	+ 16,755,034.46	9.20
2551	191,973,738.53	+ 9,939,733.88	5.17
2552	200,807,590.25	+ 8,833,851.72	4.39

ตารางที่ 4.7 การให้สินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด
ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี

ปี	ทุนดำเนินการ (บาท)	เงินให้กู้ระยะสั้น		เงินให้กู้ระยะยาว	
		จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละของทุน ดำเนินการ	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละของทุน ดำเนินการ
2548	163,090,069.77	41,463,426.00	25.42	116,657,008.23	71.52
2549	170,050,949.51	40,690,012.00	23.92	123,193,177.85	72.44
2550	192,100,002.48	42,807,076.13	22.28	137,946,796.36	71.80
2551	205,593,797.70	45,870,858.51	22.31	144,916,467.35	70.48
2552	224,542,703.70	40,872,333.32	18.20	158,637,726.32	70.64

ตารางที่ 4.8 จำนวนเงินปล่อยกู้แต่ละประเภทในปีบัญชี 2548 – 2552 ของสหกรณ์ออมทรัพย์
กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

ประเภทเงินกู้	จำนวนเงินให้กู้ ณ 30 ก.ย. ของทุกปี				
	2548	2549	2550	2551	2552
เงินกู้ฉุกเฉิน	2,015,000	2,593,000	3,070,000	7,080,500	8,505,000
เงินกู้สามัญทั่วไป	132,155,121	147,306,018	161,522,680	159,915,506	170,330,380
เงินกู้สามัญเพื่อ					
สวัสดิการ	17,680,618	5,639,378	8,050,539.45	10,559,164	15,604,460
เงินกู้พิเศษ	0	0	0	350,000	27,142,700

เงินกู้ฉุกเฉิน คือ เงินที่สมาชิกสามารถกู้ได้เมื่อมีเหตุฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วนและสมาชิกที่ประสงค์จะขอกู้เงินให้ยื่นคำขอกู้ต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้โดยผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดที่สหกรณ์กำหนด สมาชิกผู้ประสงค์จะขอกู้เงินเพื่อฉุกเฉิน ต้องเป็นสมาชิกในสหกรณ์นี้ติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 เดือน คณะกรรมการดำเนินการอาจมอบอำนาจให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการหรือผู้จัดการ ตามที่เห็นสมควรเป็นผู้พิจารณาการให้เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน แทนคณะกรรมการดำเนินการก็ได้ และให้ผู้ที่ได้รับมอบ

ดังกล่าว แสดงรายการเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินที่ให้ผู้ต่อคณะกรรมการดำเนินการเพื่อทราบทุกเดือน
วงเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินที่ให้แก่สมาชิกผู้กู้คนหนึ่งนั้นให้กู้ได้ไม่เกิน 10,000 บาท และกู้ได้ไม่เกิน
1 สัญญา ในกรณีที่สมาชิคนั้นยังมีเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินสัญญาเดิมเหลืออยู่ ให้ชำระหนี้สัญญา
เดิมให้หมดก่อน จึงจะมีสิทธิกู้ใหม่ได้ หากสมาชิกมีความประสงค์ที่จะชำระหนี้ให้ครบก่อน
กำหนดเวลาสามารถกระทำได้ แต่จะมีสิทธิกู้ยืมในครั้งต่อไปได้หลังจากชำระหนี้แล้วไม่น้อยกว่า
1 เดือน

เงินกู้สามัญทั่วไป คือ สมาชิกที่ขอกู้มีวัตถุประสงค์ในการกู้เพื่อใช้จ่ายทั่วไป โดย
คณะกรรมการดำเนินงานมีอำนาจในการพิจารณาการให้เงินกู้สามัญแก่สมาชิก ซึ่งสมาชิกผู้
ประสงค์จะขอกู้เงินกู้สามัญ ต้องเป็นสมาชิกติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 เดือนและไม่ขาดส่ง
ชำระค่าหุ้น โดยให้ยื่นคำขอกู้เงินกู้สามัญต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดและต้องผ่านการให้ความ
เห็นชอบของผู้นับบัญชีสำหรับสมาชิกที่ได้ลาออกจากการเป็นสมาชิกและมีความประสงค์จะ
ขอเข้าเป็นสมาชิกใหม่ จะต้องพ้นระยะเวลามาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน นับแต่วันที่ได้รับอนุมัติให้
ออก และหากมีความประสงค์จะขอกู้เงินจะต้องชำระค่าหุ้นติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน
จึงจะมีสิทธิ์ได้รับการพิจารณาให้เงินกู้สามัญได้ ยกเว้นการขอกู้ไม่เกินร้อยละ 90 ของเงินทุนเรือน
หุ้น ในการขอกู้เงินกู้สามัญ สามารถใช้หุ้นค้ำประกัน หรือเงินฝากของผู้กู้ค้ำประกัน หรือสมาชิก
สหกรณ์ค้ำประกันก็ได้ สมาชิกที่ขอกู้ไปแล้ว จะมีสิทธิ์ขอกู้เงินครั้งใหม่ต้องส่งคืนเงินต้นมาแล้ว
ไม่น้อยกว่า 12 เดือน หรือตามมติคณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร โดยประกาศให้ทราบเป็น
คราวๆ ไป ยกเว้นการขอกู้ไม่เกินร้อยละ 90 ของเงินทุนเรือนหุ้น

เงินกู้สามัญเพื่อสวัสดิการ คือเงินกู้ที่มีวัตถุประสงค์ ตามรายการกู้ของตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 วงเงินกู้แต่ละประเภท จำนวนงวดที่ชำระ และการค้ำประกัน

รายการกู้	วงเงินกู้ (บาท)	ชำระคืน(งวด)	ค้ำประกัน
เพื่อซื้อวิทยุมือถือ	≤10,000	60	สมาชิกค้ำประกัน 1 คน
เพื่อซื้อรถจักรยาน	≤20,000	60	สมาชิกค้ำประกัน 1 คน
เพื่อซื้อรถจักรยานยนต์	≤70,000	60	สมาชิกค้ำประกัน 1 คน
เพื่อซื้ออาวุธปืน	≤70,000	60	สมาชิกค้ำประกัน 1 คน
เพื่อนำไปติดตั้งแก๊ส			
รถยนต์/ไฮโดรเจน	≤70,000	60	สมาชิกค้ำประกัน 1 คน
เพื่อซื้อคอมพิวเตอร์	≤70000	60	สมาชิกค้ำประกัน 1 คน
เพื่อการศึกษาในระดับ			
ปริญญาโท	≤200,000	84	สมาชิกค้ำประกัน 2 คน
เพื่อถ่ายถอนเงินกู้ซื้อ			
รถยนต์จากบริษัท			
ไฟแนนซ์	≤300,000	96	สมาชิกค้ำประกัน 2 คน
เพื่อซื้อรถยนต์มือสอง	≤300,000	96	สมาชิกค้ำประกัน 2 คน
เพื่อนำไปชำระหนี้สถาบัน			
การเงิน	≤300,000	96	สมาชิกค้ำประกัน 2 คน

สมาชิกที่จะขอกู้เงินกู้สามัญเพื่อสวัสดิการ ต้องเป็นสมาชิกติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 เดือน และไม่ขาดส่งชำระค่าหุ้น โดยให้ยื่นคำขอกู้เงินเพื่อสวัสดิการต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนด และต้องผ่านการให้ความเห็นชอบของผู้บังคับบัญชา สมาชิกที่ได้ลาออกจากการเป็นสมาชิกและมีความประสงค์จะขอเข้าเป็นสมาชิกใหม่จะต้องพ้นระยะเวลามาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือนนับแต่วันได้รับอนุมัติให้ออก และหากมีความประสงค์ที่จะขอกู้เงินสามัญเพื่อสวัสดิการ จะต้องชำระค่าหุ้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน จึงจะมีสิทธิ์ได้รับการพิจารณาให้กู้เงินกู้สามัญเพื่อสวัสดิการ วงเงินกู้สามัญเพื่อสวัสดิการที่ให้สมาชิกผู้คนหนึ่งนั้น ให้กู้ได้ไม่เกิน 300,000 บาท และกู้ได้ไม่เกิน 1 สัญญา ในกรณีที่สมาชิกกู้เงินกู้สามัญเพื่อสวัสดิการไปแล้ว จะมีสิทธิ์กู้เงินครั้ง

ใหม่ต้องชำระหนี้สัญญาเดิมที่เหลืออยู่มาแล้วไม่น้อยกว่า ร้อยละ 30 หรือตามมติคณะกรรมการ
ดำเนินการเห็นสมควร โดยประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

เงินกู้พิเศษ คือ เงินกู้ที่ให้กู้แก่สมาชิก ที่มีอายุการเป็นสมาชิกติดต่อกันมาเป็นเวลา
ไม่น้อยกว่า 1 ปี และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด สหกรณ์จะให้เงินกู้
พิเศษแก่สมาชิกเพื่อการดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 หลักเกณฑ์ในการปล่อยกู้เงินกู้พิเศษ

วัตถุประสงค์ การกู้	วงเงินกู้	ระยะเวลาผ่อนชำระ	ค้ำประกัน
ที่ดินว่างเปล่า	1. >300,000 - ≤ 500,000	180 งวด / อายุไม่เกิน 65 ปี	ที่ดิน
	2. ≤ 300,000	120 งวด / อายุไม่เกิน 65 ปี	ที่ดิน

ในกรณีผู้กู้มีคำขอเป็นหนังสือ คณะกรรมการดำเนินการเห็นว่ามีความเหมาะสมก่อน
ผันเป็นพิเศษ คณะกรรมการดำเนินการจะผ่อนเวลาส่งเงินชำระหนี้สำหรับเงินกู้พิเศษที่กำหนดไว้
ตามความในวรรคก่อนนั้น ให้แก่ผู้กู้คราวละหนึ่งหรือหลายเดือนก็ได้ แต่การผ่อนเวลาเช่นนี้
รวมกันทั้งหมดสำหรับเงินกู้พิเศษรายหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกิน 6 เดือน

สำหรับเงินกู้ระยะยาวดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นคิดเป็นอัตราส่วนในการปล่อยกู้ของทุน
ดำเนินการของปีทางบัญชี 2548 - 2552 คิดเป็น ร้อยละ 71.52 , 72.44, 71.80, 70.48, 70.64
ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าการดำเนินการด้านการปล่อยกู้ส่วนใหญ่จะให้เงินกู้ระยะยาวมากกว่าเงินกู้
ระยะสั้น ซึ่งในระยะยาวแล้วอาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับ
การ สนับสนุนทางอากาศ จำกัดได้

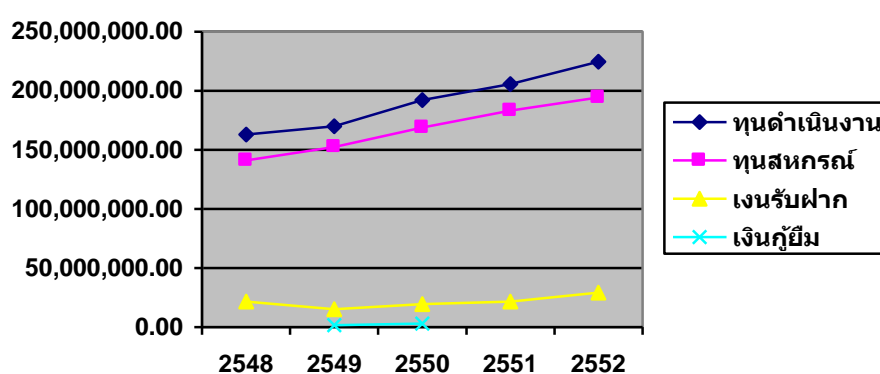
ในการปล่อยกู้เงินกู้ทุกประเภทไม่มีความเสี่ยงในการไม่ได้รับชำระคืน เนื่องจาก
สมาชิกที่กู้เป็นข้าราชการตำรวจในสังกัด สามารถหักชำระบัญชีจากรายได้รายเดือนได้เลย จึงไม่
มีการตั้งค่านี้อื่นเพื่อสงฆ์จะสูญไว้ ซึ่งเป็นข้อดีของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทาง
อากาศ จำกัด

ด้านเงินทุน

ตารางที่ 4.11 แหล่งที่มาของเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์สนับสนุนทางอากาศ จำกัด แยกตามประเภทแหล่งที่มา ปีทางบัญชี 2548 - 2552 ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี

แหล่งที่มาของเงินทุน				
ปี	ทุนดำเนินงาน	ทุนของสหกรณ์	เงินรับฝาก	เงินกู้ยืมและเบิกเกินบัญชี หนี้สินระยะยาวและหนี้ อื่น
2548	163,090,069.77	140,976,935.34	21,644,407.58	0
2549	170,050,949.51	152,563,336.53	15,268,793.12	1,700,000.00
2550	192,100,002.48	168,891,725.44	19,585,033.84	3,000,000.00
2551	205,593,797.70	183,282,728.45	21,654,645.15	0
2552	224,542,703.70	194,459,286.45	29,292,554.76	0
รวม	955,377,522.46	840,174,012.21	107,445,434.45	4,700,000.00
ร้อยละ	100 %	87.94	11.24	0.49

จากตารางที่ 4.11 พบว่าทุนดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ส่วนใหญ่มาจากทุนภายในของสหกรณ์ซึ่งประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง และทุนสะสมต่าง ๆ และกำไรสุทธิในแต่ละปี และมีเงินกู้ยืมจากสหกรณ์อื่น ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.99 ของทุนดำเนินงาน ในปีทางบัญชี 2549 และในปีทางบัญชี 2550 คิดเป็นร้อยละ 1.56 ของทุนดำเนินงาน ในปีทางบัญชี 2548 – 2552 เงินทุนสหกรณ์มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ทั้งนี้เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของทุนเรือนหุ้น ทุนสำรองและทุนสะสมต่าง ๆ และกำไรสุทธิในแต่ละปี รองลงมาคือเงินฝากจากสมาชิกคิดเป็นร้อยละ 13.27, 8.97, 10.19, 10.53, 13.04 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีพัฒนาการที่ดีขึ้นในด้านความสามารถในการจัดหาเงินทุนดำเนินงาน ทั้งในด้านการระดมทุน ก⁷³ เงินออมจากสมาชิก และความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้น แสดงได้ดังภาพ

ภาพที่ 4.6 ทุนดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ปีทาง
บัญชี 2548 – 2552

ด้านกำไรขาดทุน

ตาราง 4.12 กำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด
ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี

ปี	กำไรสุทธิ (บาท)	อัตราเพิ่ม / ลด (บาท)	อัตราเพิ่ม / ลด (ร้อยละ)
2548	8,764,273.04	+ 665,256.53	7.59
2549	9,359,242.60	+ 594,969.56	6.35
2550	9,749,973.13	+ 390,730.53	4.00
2551	10,981,935.46	+ 1,231,962.33	11.21
2552	11,211,457.31	+ 229,521.85	2.04

หากจะพิจารณาเฉพาะด้านกำไรขาดทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ในตารางที่ 4.12 จะพบว่า มีผลกำไรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยเฉลี่ยแล้วสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีผลกำไรสุทธิเฉลี่ย 10,013,376.30 บาทต่อปี โดยปีที่ทำกำไรสูง⁷⁴ ช่วงนี้คือ ปี 2552 มีกำไรสุทธิ 11,211,457.31 บาท และยังพบอีกว่ารายได้ส่วนใหญ่ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มาจากดอกเบี้ยรับเงินกู้ยืมและเงินฝากตลอดถึงผลตอบแทนจากการลงทุน และรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย เช่น ค่าธรรมเนียมแรกเข้า รายได้อื่น ๆ ส่วนด้านค่าใช้จ่ายนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจ่าย เงินรับฝาก เงินกู้ยืมระยะยาว ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายสอยในกิจการสหกรณ์ แยกเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ เช่น เงินเดือน ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ บำเหน็จเจ้าหน้าที่ เงินกองทุนทดแทนและประกันสังคม
2. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์ เช่น ค่าเสื่อมราคา ค่าซ่อมแซม บำรุงรักษาทรัพย์สิน ค่าปรับปรุงสำนักงาน ค่าไฟฟ้า - โทรศัพท์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ

3. ค่าใช้จ่ายดำเนินการอื่น ๆ เช่น ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่ ค่ารับรอง ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน ค่าตรวจสอบกิจการ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ค่าสัมมนาอบรม ค่าเบี้ยประกันภัย ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ขาดทุนจากการเลิกใช้สินทรัพย์
4. ค่าใช้จ่ายทุนสาธารณประโยชน์ไม่เกินร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิ ตามระเบียบของสหกรณ์
5. ค่าใช้จ่ายเป็นทุนการศึกษาอบรมทางสหกรณ์ ไม่เกินร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิ ตามระเบียบสหกรณ์
6. ค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือทายาทของสมาชิกที่เสียชีวิต โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

ตารางที่ 4.13 หลักเกณฑ์การจ่ายเงินช่วยเหลือทายาทสมาชิกที่เสียชีวิต

อายุการเป็นสมาชิก	จำนวนเงินได้รับการช่วยเหลือ (บาท)
แรกเข้า - 60 เดือน	40,000 บาท
61 - 180 เดือน	50,000 บาท
180 เดือนขึ้นไป	60,000 บาท

จากการศึกษาพบว่า ในปี 2548 - 2552 สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีกำไรเฉลี่ยต่อสมาชิก 1 คนเท่ากับ 7,931.46, 7,487.39, 7,142.83, 7,527.02 และ 8,650.81 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับตารางที่ 4.12 จะเห็นได้ว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีกำไรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีทางบัญชี แต่เมื่อนำมา

หากำไรเฉลี่ยต่อคน พบว่ากำไรเฉลี่ยต่อคนลดลงในปี 2548 - 2550 ในขณะที่จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น การก่อหนี้เพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้รายได้จากดอกเบี้ยรับเพิ่มขึ้นด้วยแต่ผกผันกับกำไรเฉลี่ยต่อคนลดลง นั้นแสดงว่าอัตราการเพิ่มของกำไรน้อยกว่าอัตราการเพิ่มของสมาชิก ในส่วนของค่าใช้จ่ายมีทั้งลดและเพิ่มซึ่งจะเห็นว่าปีที่มีการใช้จ่ายมากที่สุด คือปี 2550 ซึ่งมีค่าใช้จ่ายถึง 2,199,250.84 บาท ซึ่งพบว่าในปีนั้นมีการปรับปรุงสำนักงาน โดยได้ก่อสร้างสำนักงานใหม่ 1 หลัง โดยใช้จ่ายไป 468,551.00 บาท จึงเป็นเหตุให้ปีนั้นมีค่าใช้จ่ายมาก

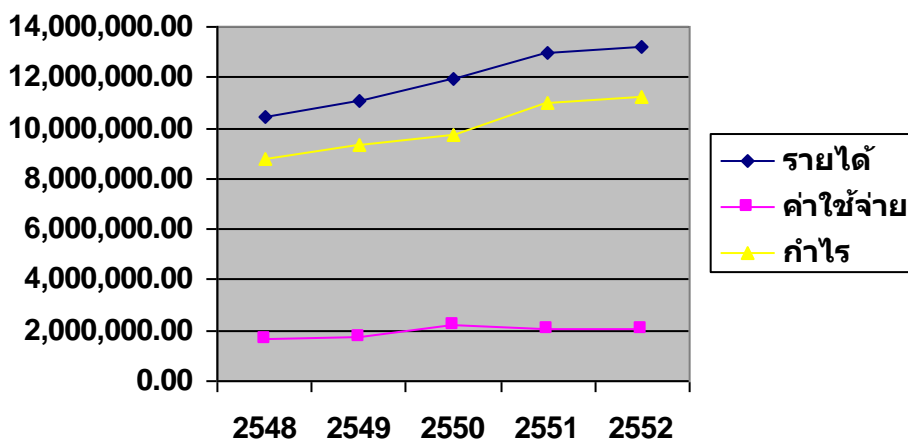
ในส่วนของรายได้ค่าใช้จ่ายและกำไรขาดทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศจำกัดสามารถแสดงได้ตามตาราง 4.14

ตารางที่ 4.14 รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไร สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ในปีทางบัญชี 2548 - 2552

รายการ / ปี	2548	2549	2550	2551	2552
รายได้รวม	10,432,835.73	11,086,017.12	11,949,223.97	13,006,608.20	13,242,144.21
ดอกเบี้ยรับ	10,405,923.32	11,053,344.90	11,921,280.42	12,984,097.73	13,226,467.98
รายได้อื่น	26,912.41	32,672.22	27,943.55	22,510.47	15,676.23
ค่าใช้จ่ายรวม	1,668,562.69	1,726,774.52	2,199,250.84	2,024,672.62	2,030,686.90
ดอกเบี้ยจ่าย	438,357.96	528,647.62	506,398.17	666,573.42	657,521.33
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	1,230,204.73	1,198,126.90	1,692,852.67	1,358,099.32	1,373,165.57
กำไร	8,764,273.04	9,359,242.60	9,749,973.13	10,981,935.46	11,211,457.31

จากตารางจะเห็นได้ว่า รายได้รวมของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีอัตราเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ในปีทางบัญชี 2549 - 2552 เป็น 653,181.39 , 863,206.85, 1,057,384.23 และ 235,536.01 ตามลำดับ นอกจากนี้ดอกเบี้ยรับยังเพิ่มขึ้นด้วยเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าเป็น 647,421.58, 867,935.52, 1,062,817.31 และ 242,370.25 ตามลำดับ และดอกเบี้ยจ่ายเปลี่ยนแปลงเป็น 90,289.66, -22,249.45, 160,175.25, -9,052.09 ตามลำดับเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ซึ่งจะเห็นได้ว่ารายได้ส่วนใหญ่ของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มาจากดอกเบี้ยรับ การเพิ่มขึ้นของดอกเบี้ยรับแสดงให้เห็นว่าสมาชิกมีการกู้ยืม

เพิ่มขึ้นด้วย ส่วนในการเปลี่ยนแปลงของดอกเบี้ยจ่ายมีทั้งเพิ่มขึ้นและลดลง ทำให้ทราบว่า ในปีทางบัญชี 2548 และ 2549 การส่งเสริมการออมไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากมีการออมลดลง ส่วนในปี 2550 และ 2552 การส่งเสริมการออมประสบผลสำเร็จซึ่งดูได้จากภาพที่ 4.4 แต่สมาชิกเริ่มให้ความสนใจกับการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูงมากขึ้นซึ่งจะดูได้จากตารางที่ 4.5 อัตราเงินรับฝากออมทรัพย์ลดลงแต่เงินฝากออมทรัพย์พิเศษและเงินฝากประจำสูงขึ้น ซึ่งมีผลกับการจ่ายดอกเบี้ยของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศจำกัด

ภาพที่ 4.7 รายได้ ค่าใช้จ่าย กำไร สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ในปีทางบัญชี 2548 – 2552

จากภาพที่ 4.7 จะเห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีกำไรสูงกว่าค่าใช้จ่ายมากนั้นเป็นเพราะสหกรณ์ไม่ได้รวมค่าใช้จ่ายในการปันผลคืนตามหุ้นและเงินเฉลี่ยคืนรวมไว้ในค่าใช้จ่ายเพราะว่า เงินปันผลตามหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน จะจ่ายให้กับสมาชิกที่ต่อเมื่อสหกรณ์ได้รับผลกำไรเท่านั้นถ้าไม่มีผลกำไรสหกรณ์จะไม่จ่ายเงินปันผลก็ได้ ฉะนั้นจึงไม่ถือว่าเงินปันผลตามหุ้นและเงินเฉลี่ยคืนเป็นค่าใช้จ่ายของสหกรณ์

ด้านฐานะทางการเงิน

การศึกษาในด้านฐานะทางการเงินจะทำการศึกษาโดยพิจารณาจากด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ด้านสินทรัพย์ ประกอบด้วยสินทรัพย์หมุนเวียน และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน โดยในส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนจะประกอบด้วย เงินสด เงินฝากธนาคาร ลูกหนี้ระยะสั้น ดอกเบี้ยเงินให้กู้ระยะสั้น วัสดุคงเหลือ และสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ ได้แก่ ดอกเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า และในส่วนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ประกอบด้วย เงินลงทุนระยะยาว เงินให้กู้ยืมระยะยาว ลูกหนี้ระยะยาว ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 สินทรัพย์และหนี้สิน สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด
ปีบัญชี 2548 – 2552

รายการ ปี	2548	2549	2550	2551	2552
สินทรัพย์รวม	163,090,069.77	170,050,949.51	192,100,002.48	205,593,797.70	224,542,703.70
สินทรัพย์หมุนเวียน	46,144,105.47	52,456,099.14	52,451,064.43	59,352,547.30	64,819,070.78
สินทรัพย์ไม่ หมุนเวียน	116,945,964.30	117,594,850.37	139,648,938.05	146,241,250.40	159,723,632.92
หนี้สินรวม	22,113,134.43	17,487,612.98	23,208,277.04	22,311,069.25	30,083,417.22
หนี้สินหมุนเวียน	21,703,334.43	16,987,612.98	22,683,997.04	21,708,429.25	29,399,417.25
หนี้สินไม่หมุนเวียน	409,800.00	500,000.00	524,280.00	602,640.00	684,000.00

2. ด้านหนี้สิน พบว่าหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียน ซึ่งประกอบด้วย เงินรับฝาก เงินกู้ยืมทั้งระยะสั้น หนี้สินระยะยาว และหนี้สินอื่น ๆ ตลอดระยะเวลา 5 ปีทางบัญชี 2548 – 2552 สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ได้กู้ยืมเงินจากสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี ในปี 2549 เป็นเงิน 1,700,000 บาท ปีบัญชี 2550 กู้ยืมอีก 3,000,000 บาท เป็นสาเหตุมาจากเงินรับฝากลดลง ซึ่งดูได้จากหนี้สินหมุนเวียนมีจำนวนลดลง เพราะหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่ เป็นหนี้สินเงินรับฝาก ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 97.88 (2548), 87.31(2549), 84.38 (2550), 97.05 (2551), 97.37 (2552) ของหนี้สินทั้งหมด

3. ด้านทุนสหกรณ์ออมทรัพย์ พบว่าทุนส่วนใหญ่อยู่ในรูปทุนเรือนหุ้น ทุนสำรองเงินรับฝาก ตามลำดับ ตลอดระยะเวลา 5 ปีทางบัญชี 2548 – 2552 ทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งดูได้จากตารางที่ 4.2 - 4.5

และ 4.8 พบว่าทุนเรือนหุ้นมีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.25, 11.58, 8.54, 6.03 ตามลำดับ ในด้านทุนสำรองเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.31, 8.01, 7.10, 7.90 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าการเพิ่มขึ้นของทุนสำรองเป็นการเพิ่มแบบลดลงแสดงว่า การณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ให้ความสำคัญกับทุนสำรองลดลง

ภาพรวมในด้านฐานะทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ในช่วงปีบัญชี 2548 – 2552 มีพัฒนาการที่ดีขึ้น โดยจะเห็นได้จากการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของสินทรัพย์รวม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนคิดเป็นร้อยละของสินทรัพย์รวม เป็น 71.70, 69.15, 72.69, 71.13, 71.13 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ให้ความสำคัญในการปล่อยกู้ระยะยาวมากกว่าการปล่อยกู้ระยะสั้น ซึ่งในอนาคตอาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของสหกรณ์ ได้

2. การวัดอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

จากการศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ได้นำงบการเงินมาวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินซึ่งเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายการในงบการเงิน ซึ่งอาจเป็นรายการในงบการเงินเดียวกันหรือในรายการต่างงบกันก็ได้มาเปรียบเทียบในรูปอัตราส่วน แล้วนำผลที่ได้มาแปลความหมายเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการประเมินฐานะการเงินของสหกรณ์ต่อไป อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดความมั่นคงของกิจการที่ดำเนินการ เพื่อเฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเงินให้กับกิจการนั้นๆ ซึ่งศึกษาได้จากงบการเงินดังต่อไปนี้

สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

งบดุล

ณ 30 กันยายน 2548 — 2552

	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552
หมายเหตุ	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	4,638,286.64	4,414,768.53	9,633,966.49	12,715,431.28	23,127,242.71
ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น - สุทธิ	41,463,426.00	40,690,012.00	42,807,076.13	45,870,858.51	40,872,333.32
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	1,188.36	7,574.68	5,034.71	5,355.67	6,586.19
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นๆ	6,995.07	50,092.35	63,008.81	77,906.36	81,887.04
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	46,144,105.47	45,162,447.56	52,509,086.14	59,352,547.30	64,819,070.78
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินลงทุนระยะยาว	137,500.00	179,500.00	221,500.00	255,500.00	295,500.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาวสุทธิ	116,657,008.23	123,193,177.85	137,946,796.36	144,916,467.35	158,637,726.32
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	151,456.07	120,043.76	142,487.82	265,865.86	223,897.51
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	116,794,508.23	123,492,721.61	138,310,784.180	146,241,250.40	159,723,632.92
รวมสินทรัพย์	163,090,069.77	170,050,949.51	192,100,002.48	205,593,797.70	224,542,703.70

หมายเหตุ	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินรับฝาก	21,644,407.58	15,268,793.12	19,585,033.84	21,654,645.15	29,292,554.76
หนี้สินหมุนเวียนอื่นๆ	58,926.85	518,819.86	626,243.20	53,784.10	106,862.49
รวมหนี้สินหมุนเวียน	21,703,334.43	17,487,612.98	23,208,277.04	21,708,429.25	29,399,417.25
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นๆ	409,800.00	518,819.86	623,243.20	602,640.00	684,000.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	409,800.00	518,819.86	623,243.20	602,640.00	684,000.00
รวมหนี้สิน	22,113,134.43	17,487,612.98	23,208,277.04	43,965,714.40	30,083,417.22
ทุนของสหกรณ์					
ทุนเรือนหุ้น(มูลค่าหุ้นละ10บาท)					
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	119,632,160.00	129,510,780.00	144,514,270.00	156,868,560	166,336,640.00
ทุนสำรอง	11,617,983.91	12,699,729.77	13,717,754.03	14,693,000.00	15,854,427.11
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบอื่นๆ	962,518.39	993,584.16	909,728.28	739,232.99	1,056,762.03
กำไรสุทธิประจำปี	8,764,273.04	9,359,242.60	9,749,976.13	10,981,935.46	11,211,457.31
รวมทุนของสหกรณ์	140,976,935.34	152,563,336.53	168,891,725.44	183,282,728.45	194,459,286.45
รวมหนี้สินและทุนสหกรณ์	163,090,069.77	170,050,949.51	192,100,002.48	205,593,797.70	224,542,703.70

หมายเหตุ: ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินซึ่งไม่ได้แสดงไว้ในที่นี้ด้วย

ที่มา : รายงานกิจการประจำปี 2548 -2552 สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

งบกำไรขาดทุน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2548 – 2552

	2548	2549	2550	2551	2552
รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากการลงทุน					
เงินให้กู้ยืมและเงินรับฝาก	10,405,923.32	11,921,280.42	11,921,280.42	12,984,097.73	13,226,467.98
เงินลงทุน	26,912.00	5,677.55	5,677.55	10,520.47	11,066.23
รวมรายได้และผลตอบแทนจากการลงทุน	10,432,835.73	11,926,957.97	11,926,957.97	12,994,618.20	13,237,534.21
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย					
เงินรับฝาก	393,691.75	469,964.06	448,262.57	577,326.84	657,521.33
เงินกู้ยืม	44,666.21	58,683.56	58,135.60	89,246.58	0
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	438,357.96	528,647.62	506,398.17	666,573.42	657,521.33
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	1,230,204.73	1,198,126.90	1,692,852.67	1,358,099.32	1,373,165.57
รวมค่าใช้จ่าย	1,668,562.69	1,726,774.52	2,199,250.84	2,024,672.74	2,030,686.90
กำไรสุทธิ	8,764,273.04	9,359,242.60	9,749,973.13	10,981,935.46	11,211,457.31

ที่มา : รายงานกิจการประจำปี 2548 – 2552 สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

จากการศึกษาทางการเงินตลอดระยะเวลา 5 ปีทางบัญชี (2548 – 2552) จากการวัดขนาดสหกรณ์จัดอยู่ในสหกรณ์ขนาดใหญ่ และเมื่อวัดอัตราส่วนทางการเงินแล้วนำมาจัดชั้นคุณภาพสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 4.16 เกณฑ์การประเมินการจัดชั้นคุณภาพของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด จัดอยู่ในสหกรณ์ขนาดใหญ่ โดยใช้
คู่มือเกณฑ์อ้างอิง (Benchmark) ปี 2549 อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ของชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด

รายการ	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552
1.หมวดโครงสร้างทางการเงิน					
1.1 อัตราส่วนลูกหนี้เงินกู้ต่อ สินทรัพย์รวม	96.9	97.19	94.76	85.49	89.42
ระดับคะแนน	>96.50%-99.00%	>96.50%- 99.00%	94.00%- 96.50%	>84.00%-86.50%	>89.00-91.50
คะแนน	5	5	6	6	8
1.2 อัตราส่วนเงินรับฝากต่อ สินทรัพย์รวม	13.27	8.98	10.20	6	13.04
ระดับคะแนน	≤ 14%	≤ 14%	≤ 14%	≤ 14 %	≤ 14%
คะแนน	1	1	1	1	1
1.3 อัตราส่วนทุนเรือนหุ้นต่อ สินทรัพย์รวม	73.35	76.16	75.22	77	74.07
ระดับคะแนน	> 72.00%	> 72.00%	> 72.00%	> 72.00%	> 72.00%
คะแนน	8	8	8	8	8
1.4 อัตราส่วนเงินกู้ภายนอก ต่อสินทรัพย์รวม	0	0.99	1.56	0	0
ระดับคะแนน	≤ 0.20%	≤ 0.20%	≤ 0.20%	≤ 0.20%	≤ 0.20%

ตารางที่ 4.16 ต่อ

รายการ	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552
คะแนน	8	8	8	8	8
1.5 อัตราส่วนทุนสำรองต่อทุน					
เรือนหุ้น	9.71	9.80	9.49	10	9.53
ระดับคะแนน	>9.00%-9.75%	>9.75%-10.10%	>9.00%-9.75%	>9.75%-10.10%	>9.00%-9.75%
คะแนน	6	7	6	7	6
2. สภาพคล่องทางการเงิน					
อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อ					
หนี้สินหมุนเวียน	2.126	2.823	2.34	3	2.25
ระดับคะแนน	> 1 เท่า	> 1 เท่า	> 1 เท่า	> 1 เท่า	> 1 เท่า
คะแนน	8	8	8	8	8
3. ประสิทธิภาพการทำรายได้					
3.1 อัตราส่วนกำไรต่อทุนเรือน					
หุ้น	7.32	7.22	6.75	7.00	6.74
ระดับคะแนน	>7.00%-7.50%	>7.00%-7.50%	≤ 7.00%	≤ 7.00%	≤ 7.00%

ตารางที่ 4.16 ต่อ

รายการ	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552
คะแนน	2	2	1	1	1
3.2 อัตราส่วนค่าใช้จ่าย บริหารต่อสินทรัพย์รวม	1.02	0.98	0.89	1	0.61
ระดับคะแนน	> 0.85%	> 0.85%	> 0.85%	> 0.85%	>0.55%-0.65%
คะแนน	1	1	1	1	4
4. คุณภาพสินทรัพย์และการ ป้องกันความเสี่ยง					
4.1 อัตราส่วนหนี้ไม่ ก่อให้เกิดรายได้ต่อ	0	0	0	0	0
ระดับคะแนน	$\leq 1\%$	$\leq 1\%$	$\leq 1\%$	$\leq 1\%$	$\leq 1\%$
คะแนน	8	8	8	8	8
4.2 อัตราส่วนสินทรัพย์ ถาวรต่อทุนสำรอง	0.013	0.012	0.006	0.018	0.014
ระดับคะแนน	≤ 1 เท่า	≤ 1 เท่า	≤ 1 เท่า	≤ 1 เท่า	≤ 1 เท่า

ตารางที่ 4.16 ต่อ

รายการ	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552
คะแนน	8	8	8	8	8
4.3 อัตราส่วนเงินให้สมาชิกผู้ ต่อทุนเรือนหุ้นและทุนสำรอง	1.204	1.162	1.150	1.024	1.09
ช่วงคะแนน	≤1.40 เท่า	≤1.40 เท่า	≤1.40 เท่า	≤1.40 เท่า	≤1.40 เท่า
คะแนน	8	8	8	8	8
5. อัตราการแสดงความเติบโต					
5.1(จำนวนทุนเรือนหุ้นปี ปัจจุบัน - จำนวนทุนเรือนหุ้น ปีที่แล้ว) x 100 ÷ จำนวนทุน เรือนหุ้นปีที่แล้ว	4.71	8.26	11.584	8.54	6.03
ช่วงคะแนน	≤ 5.00%	>7.00%-8.50%	>11.50%-13.00%	>8.50%-10.00%	≤ 5.00%
คะแนน	0.75	2.25	4.50	3	2.25
5.2(จำนวนทุนสำรองปีปัจจุบัน - จำนวนทุนสำรองปีที่แล้ว) x 100 ÷จำนวนทุนสำรองปีที่แล้ว	9.103	9.31	8.016	7.109	7.90
ช่วงคะแนน	>8.50%-10.00%	>8.50%-10.00%	>7.00%-8.50%	>7.00%-8.50%	>7.00%-8.50%
คะแนน	3	3	2.25	2.25	2.25
รวมคะแนน	66	60	67	68.75	73.25

การวัดอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ซึ่งในการวัดขนาดสหกรณ์ออมทรัพย์สนับสนุนทางอากาศ จำกัด โดยนำการอ้างอิง (Benchmark) ปี 2549 อัตราส่วนทางการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ ของชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด มาเป็นเกณฑ์พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด อยู่ในระดับขนาดใหญ่ ตามเกณฑ์อ้างอิง ปี 2549 อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ของชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย จำกัด ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 การวัดขนาดสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

รายการ	ทุนดำเนินการ	ปริมาณธุรกิจ	สมาชิก (คน)
เกณฑ์อ้างอิง	> 198,000,000 - 485,000,000	> 80,000,000 - 197,500,000	1,091 – 1,801
2548	163,090,069.77	158,120,434.23	1,105
2549	170,050,949.51	165,278,970.19	1,250
2550	192,100,002.48	182,034,004.65	1,365
2551	205,593,797.70	191,973,738.53	1,459
2552	224,542,703.00	200,807,590.00	1,296

จากการวัดขนาดสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด จัดอยู่ในสหกรณ์ขนาดใหญ่ ดังตารางที่ 4.17 และเมื่อนำมาจัดชั้นคุณภาพ ในปีบัญชี 2548 – 2552 ดังตารางที่ 4.16 จะจัดอยู่ในชั้น ซีบวค ในปีบัญชี 2548, 2550, 2551 ซึ่งหมายถึง สูงกว่าค่าที่ยอมรับได้ และจัดอยู่ในชั้นคุณภาพซี ในปี 2549 หมายถึง จัดอยู่ในค่าที่ยอมรับได้ ส่วนในปีบัญชี 2552 จัดอยู่ในชั้นคุณภาพ บีบวค หมายถึง ก่อนข้างดี จากการจัดชั้นคุณภาพของสหกรณ์จะเห็นว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีขีดความสามารถในการพัฒนาสหกรณ์ทางการเงินเพิ่มขึ้นและลดลงตามตามผลกระทบของการแข่งขันทางการเงินของสถาบันการเงิน

จากการวัดอัตราส่วนทางการเงิน ได้นำการวิเคราะห์ ของ CAMELS Analysis เพื่อรายงานระดับความมั่นคง และการบริหารทางการเงินของสหกรณ์ ด้วยกระบวนการอ้างอิงเพื่อเทียบเคียง (Benchmarking Process) ในลักษณะ Financial Performance Benchmarking ซึ่งเป็นการเทียบเคียงเฉพาะผลการปฏิบัติงาน เพื่อดูความสามารถในการปฏิบัติงาน และความมีเสถียรภาพทางการเงินที่มั่นคง มีสภาพคล่อง และสามารถนำผลการศึกษาไปปรับปรุงการดำเนินงานและวาง

แผนการปฏิบัติในอนาคตต่อไป จากการศึกษาพบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์สนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีผลการวิเคราะห์แบ่งออกได้ดังนี้

2.1 ด้านความเข้มแข็งของเงินทุนหรือความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

ตารางที่ 4.18 อัตราส่วนทางการเงินหมวดโครงสร้างทางการเงิน

อัตราส่วนทางการเงิน	เกณฑ์เทียบเคียง	ปี พ.ศ. (ปีบัญชี)				
		2548	2549	2550	2551	2552
1.หมวดโครงสร้างทางการเงิน	เกณฑ์เทียบเคียง ขนาดใหญ่					
1.1 $\frac{\text{อัตราส่วนลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น} \times 100}{\text{สินทรัพย์รวม}}$	>89.00 – 91.00	96.9	97.19	94.76	85.49	89.42
1.2 $\frac{\text{อัตราส่วนรับฝาก} \times 100}{\text{สินทรัพย์รวม}}$	> 38.00	13.27	8.98	10.20	6.00	13.04
1.3 $\frac{\text{อัตราส่วนทุนเรือนหุ้น} \times 100}{\text{สินทรัพย์รวม}}$	> 72.00	73.35	76.16	75.22	77.00	74.07
1.4 $\frac{\text{อัตราส่วนเงินกู้ภายนอก} \times 100}{\text{สินทรัพย์รวม}}$	≤ 0.02	0	0.99	1.56	0	0
1.5 $\frac{\text{อัตราส่วนสำรอง} \times 100}{\text{ทุนเรือนหุ้น}}$	> 10.50	9.71	9.80	9.49	10.00	9.53

จากการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ตลอดระยะเวลา 5 ปี บัญชี (2548 -2552) จะเห็นว่าสหกรณ์ มีทุนดำเนินการเพิ่มขึ้นเรื่อยๆซึ่งดูได้จากตารางที่ 4.3 – 4.5 ซึ่งทุนดำเนินการส่วนใหญ่มาจากทุนภายในซึ่งได้แก่ ทุนเรือนหุ้น และเงินรับฝาก เมื่อนำมาวัดอัตราส่วนทางการเงินด้านโครงสร้างทางการเงินได้ผลดังตารางที่ 4.1 จะเห็นว่า

อัตราส่วนลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์รวมสูงกว่าเกณฑ์อ้างอิงในปีบัญชี 2548 - 2550 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการก่อหนี้ต่อรายสูง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อสภาพคล่องของสหกรณ์ได้ ส่วนในปีบัญชี 2551 มีอัตราส่วนลูกหนี้เงินกู้ต่อสินทรัพย์รวมลดลงซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานอ้างอิง แสดงให้เห็นว่าเงินให้กู้แก่สมาชิกต่อรายต่ำเกินไปซึ่งจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของสหกรณ์ ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่มาจากดอกเบี้ยเงินให้กู้

อัตราส่วนเงินรับฝากต่อสินทรัพย์รวมจะเห็นว่าตลอดระยะเวลาที่ศึกษาสหกรณ์มีเงินรับฝากที่ต่ำกว่ามาตรฐานอ้างอิงที่กำหนดซึ่งอาจทำให้การขยายตัวของสหกรณ์เป็นไปได้ช้า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้มองเห็นความเสี่ยงนี้ จึงได้มีการระดมเงินฝากเพิ่มขึ้น ทั้งในรูปเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ

อัตราส่วนทุนเรือนหุ้นต่อสินทรัพย์รวมจะเห็นได้ว่าสหกรณ์มีอัตราส่วนนี้สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานอ้างอิงซึ่งแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความมั่นคงสูง เพื่อสนับสนุนด้านความมั่นคงของสหกรณ์คณะกรรมการดำเนินการจึงได้ให้มีการนำเงินมาซื้อหุ้นเพิ่มได้นอกจากการสะสมหุ้นรายเดือนของสมาชิก และการรับสมัครสมาชิกสมทบที่เป็นสมาชิกในครอบครัวของสมาชิกเองเพิ่มขึ้น ถึงแม้ว่าการระดมเงินฝากจะไม่ประสบความสำเร็จ แต่การเพิ่มขึ้นของทุนเรือนหุ้นก็ยังทำให้สหกรณ์มีความมั่นคงพอในการปล่อยกู้ให้กับสมาชิก

สำหรับอัตราส่วนเงินกู้ภายนอกต่อสินทรัพย์รวมจะเห็นว่าสหกรณ์มีการกู้ยืมทุนจากภายนอกเพียงปี 2549 และ 2550 เท่านั้น ซึ่งเมื่อเทียบกับเกณฑ์อ้างอิงแล้วสูงกว่าเกณฑ์ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่าในปีดังกล่าวสหกรณ์มีทุนของสหกรณ์และเงินรับฝากเป็นจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับสินทรัพย์ทั้งสิ้นซึ่งจะทำให้สหกรณ์อาจมีภาระในการส่งคืนเงินต้นและดอกเบี้ยในปริมาณที่สูง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของสหกรณ์

สำหรับในเรื่องทุนสำรองต่อสินทรัพย์รวม จะเห็นได้ว่าสหกรณ์ไม่ให้ความสำคัญต่อทุนสำรองคงจะเห็นได้จากอัตราทุนสำรองต่อทุนเรือนหุ้น ในปีบัญชี 2548-2552 เป็นร้อยละ 9.71, 9.80, 9.49, 10.00, 9.53 ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานอ้างอิง ซึ่งจะมีผลทำให้สมาชิกสหกรณ์ผู้เป็นเจ้าของทุนเรือนหุ้นได้รับความคุ้มครองน้อยลง หากสหกรณ์ประสบปัญหาขาดทุนและเลิกกิจการ

2.2 หมวดคุณภาพสินทรัพย์และการป้องกันความเสี่ยง

ตารางที่ 4.19 คุณภาพสินทรัพย์และการป้องกันความเสี่ยง

หมวดคุณภาพสินทรัพย์และการป้องกัน ความเสี่ยง	เกณฑ์อ้างอิง	2548	2549	2550	2551	2552
1 $\frac{\text{หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้} \times 100}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น}}$	≤ 1.00	0	0	0	0	0
2 $\frac{\text{สินทรัพย์ถาวร}}{\text{ทุนสำรอง}}$	≤ 1	0.013	0.012	0.006	0.018	0.014
3 $\frac{\text{เงินให้สมาชิก}}{\text{ทุนเรือนหุ้นและทุนสำรอง}}$	≤ 1.40	1.204	1.162	1.150	1.024	1.090

จากตารางที่ 4.19 จะเห็นว่าการดำเนินงานของสหกรณ์ ตลอดระยะเวลา 5 ปีทางบัญชี (2548 – 2552) สหกรณ์มีความสามารถในการบริหารลูกหนี้เงินกู้ได้ดี ซึ่งจะเห็นได้ว่า

1. สหกรณ์ไม่มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ซึ่งจะเห็นได้จากสหกรณ์ไม่มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้ เพราะสหกรณ์สามารถหักหนี้เงินกู้จากบัญชีเงินได้รายเดือนของสมาชิกเงินกู้ได้เลย และถ้าหากหักไม่ได้ก็สามารถหักจากบัญชีเงินได้รายเดือนของผู้ค้าประกันเงินกู้ได้

2. การลงทุนในสินทรัพย์ถาวรของสหกรณ์มีปริมาณที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานอ้างอิง แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ให้ความสำคัญกับการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าสินทรัพย์ถาวร ซึ่งจะมีผลต่อค่าใช้จ่ายและค่าเสื่อมราคาด้วย

3. การขอกู้ของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับแหล่งเงินทุนซึ่งได้แก่ทุนเรือนหุ้นและทุนสำรอง ซึ่งโดยปกติการขอกู้ของสมาชิกเมื่อได้ชำระหนี้ไปในระยะเวลาหนึ่งแล้วก็จะทำการกู้วนซ้ำ (Rollover) อย่างต่อเนื่องจึงอาจเรียกได้ว่าเงินให้กู้แก่สมาชิกเป็นเงินกู้ระยะยาว

2.3 ประสิทธิภาพการทำรายได้ หรือประสิทธิภาพในการบริหาร

ตารางที่ 4.20 ประสิทธิภาพการทำรายได้สหกรณ์

3. หมวดประสิทธิภาพการทำรายได้	เกณฑ์อ้างอิง	2548	2549	2550	2551	2552
1. อัตราส่วนกำไรสุทธิ <u> ทุนเรือนหุ้น</u>	> 10.00	7.32	7.22	6.75	7	6.74
2. อัตราส่วนค่าใช้จ่ายการบริหาร <u> สินทรัพย์รวม</u>	≤ 0.25	1.02	0.98	0.89	1	0.61

จากการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ในด้านประสิทธิภาพในการบริหารจะเห็นว่าอัตราส่วนในการทำกำไรต่อทุนเรือนหุ้นต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานอ้างอิงนั้นแสดงว่าปริมาณทุนเรือนหุ้นที่เพิ่มขึ้นผู้บริหารไม่สามารถนำไปก่อให้เกิดรายได้มากพอกับทุนเรือนหุ้นที่เพิ่มขึ้น และอาจจะเกิดจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสหกรณ์ ซึ่งมีอัตราส่วนที่สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานอ้างอิง ซึ่งแสดงให้เห็นการบริหารการจัดการด้านค่าใช้จ่ายมีประสิทธิภาพต่ำ ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของสหกรณ์เป็นค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน ค่าเครื่องเขียน แบบพิมพ์ ค่าวัสดุซ่อมแซมปรับปรุงสำนักงานที่มีอัตราสูง ซึ่งสหกรณ์ควรมีการบริหารรายจ่ายให้ลดลง นอกจากนี้สหกรณ์ควรมีการพิจารณาเงินกู้เพิ่มขึ้นและต้องมีการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้ และตรวจสอบลูกหนี้เงินกู้นำเงินกู้อไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการเรียกคืนเงินกู้และควรมีอัตราส่วนในการใช้จ่ายต่อรายได้ของสหกรณ์เพื่อให้เกิดความเหมาะสมของรายได้และรายจ่าย

2.4. วิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน

ตารางที่ 4.21 สภาพคล่องทางการเงินสหกรณ์

สภาพคล่องทางการเงิน	เกณฑ์มาตรฐาน	2548	2549	2550	2551	2552
	อ้างอิง					
$\frac{\text{อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$	>1.00	2.13	2.82	2.34	3.00	2.25

จากการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ด้านการปล่อยกู้และด้านการใช้จ่ายของสหกรณ์ในปีบัญชี 2548 – 2552 ส่วนที่เป็นสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน มีอัตราส่วนที่สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานอ้างอิง นั้นแสดงว่าสหกรณ์มีสภาพคล่องสูงลูกหนี้ระยะสั้นมีความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ได้ดีและจะเห็นได้จากสหกรณ์ไม่ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้เพราะตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสหกรณ์ได้รับชำระคืนเงินกู้ทุกประเภทเพราะใช้ระบบหักจากรายได้รายเดือนของสมาชิกและถ้าหากหักจากรายได้ที่สมาชิกไม่ได้ก็สามารถหักจากบัญชีผู้ค้าประกันได้

2.5 หมวดการเติบโต

ตารางที่ 4.22 การเติบโตทางการเงินสหกรณ์

5. หมวดการเจริญเติบโต	เกณฑ์	2548	2549	2550	2551	2552
	อ้างอิง					
5.1 อัตราการเติบโตของทุนเรือนหุ้น	> 14.50	4.71	8.26	11.58	8.54	6.03
5.2 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	> 15.50	9.10	9.31	8.02	7.11	7.90

จากการดำเนินงานของสหกรณ์ตลอดระยะเวลา 5 ปีทางบัญชี (2548 – 2552) ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี ที่ผ่านมามีการเติบโตของสหกรณ์ออมทรัพย์มีการเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งในรูปของทุนเรือนหุ้น เงินรับฝาก และทุนสำรอง แต่การเติบโตเป็นการเติบโตในอัตรา

ที่ลดลงและยังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานอ้างอิง แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความมั่นคงทางด้านการลงทุนสำรองและทุนเรือนหุ้นต่ำ จะต้องส่งเสริมการออมเพิ่มมากขึ้นประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกเห็นคุณค่าของการออมทรัพย์และดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

2.6 ผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

จะเห็นได้ว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาภาวะเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทั้งทางด้านราคาน้ำมัน ภาวะเงินเฟ้อ ส่งผลกระทบต่อการค้าดำรงชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ ทำให้สมาชิกขอกู้เพิ่มขึ้นซึ่งอาจจะส่งผลในการผ่อนชำระในอนาคตได้นอกจากนี้สหกรณ์ยังได้รับผลกระทบจากการแข่งขันทางธุรกิจจากสถาบันการเงินอื่นๆ เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน ดำเนินนโยบายในการปล่อยกู้ให้กับผู้มีรายได้ประจำและให้วงเงินกู้ในปริมาณที่มากถึง 1,500,000 - 2,000,000 บาทต่อราย ทำให้สมาชิกสหกรณ์เปลี่ยนจากการกู้สหกรณ์ไปกู้ธนาคารแทน และนำเงินกู้ธนาคารดังกล่าวมาปิดหนี้สหกรณ์ ส่งผลให้รายได้ของสหกรณ์ลดลง สหกรณ์ควรมีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องผลตอบแทนจากเงินปันผลของทุนเรือนหุ้น และเงินปันผลเฉลี่ยคืน ซึ่งทำให้ออกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์ถูกกว่าสถาบันการเงินอื่นเพื่อจูงใจให้สมาชิกกลับมาขอสินเชื่อกับสหกรณ์อีกครั้ง

จากการวิเคราะห์ CAMELS จะเห็นว่าในภาพรวมของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศจำกัด มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องแต่เป็นการเติบโตในอัตราที่ลดลง ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานมีปริมาณมากเมื่อเทียบกับรายได้ ทำให้สหกรณ์ขาดประสิทธิภาพในการบริหาร ส่วนในเรื่องคุณภาพสินทรัพย์ลูกหนี้เงินกู้มีความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามระยะเวลากำหนดทำให้สหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินและความมั่นคงทางการเงิน แต่คณะกรรมการสหกรณ์ให้ความสำคัญในเรื่องทุนสำรองน้อยซึ่งทำให้สมาชิกที่เป็นเจ้าของทุนเรือนหุ้นมีความปลอดภัยน้อย ถ้าหากสหกรณ์ออมทรัพย์ประสบปัญหาขาดทุนและปิดกิจการ

3. การบริหารความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

จากการศึกษาพบว่า กระบวนการในการบริหารความเสี่ยงนั้น ไม่ใช่กระบวนการที่สร้างขึ้นและอยู่ด้วยตนเองอย่างเป็นอิสระเพียงลำพังได้ แต่จะเป็นกระบวนการที่สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนที่ช่วยเสริมการทำงานร่วมกับโครงการ หรือภาระงานอื่นใดที่ปฏิบัติการอยู่ให้เป็นไปด้วยความราบรื่น หรือป้องกันโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และเป็นปัญหาหรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการมองไปข้างหน้า ป้องกันเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างมีเหตุผล มีหลักการและหาทางลดหรือป้องกันความเสียหายในการทำงานในภารกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ตามโครงการที่มีการวางแผนการปฏิบัติงานไว้แล้วในแต่ละขั้นตอน การบริหารความเสี่ยงต้องอาศัยการผสมผสานระหว่างประสบการณ์ความเชี่ยวชาญที่เรียนรู้จากอดีตที่ผ่านมาควบคู่กันกับการมีนวัตกรรมขององค์กรที่พัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีการนำความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงซึ่งนับได้ว่า เป็นกิจกรรมหลักที่สำคัญอย่างหนึ่งในกระบวนการบริหารสหกรณ์ให้สามารถบรรลุภารกิจ พันธกิจ ภายใต้งบประมาณและทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด สหกรณ์ได้ตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งแบ่งความเสี่ยงออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

3.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

ปัจจุบันการดำเนินธุรกิจมีการแข่งขันค่อนข้างสูง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องอาศัยชั้นเชิงในการบริหารที่เหนือกว่าคู่แข่ง หรืออาศัยความว่องไวในการปรับตัวให้ทันต่อภาวะการแข่งขันที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

การจัดการเชิงกลยุทธ์จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้นักบริหารกำหนดทิศทางของธุรกิจ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสหกรณ์ กลยุทธ์ของสหกรณ์เป็นสิ่งสำคัญที่จะกำหนดความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของสหกรณ์ การทำความเข้าใจ และศึกษาสหกรณ์ที่ประสบผลสำเร็จในการใช้กลยุทธ์เพื่อจัดการ จะทำให้นักบริหารได้ทราบถึงคุณประโยชน์ของกลยุทธ์ที่จะช่วยสนับสนุนให้สหกรณ์ประสบผลสำเร็จ และจะต้องมีการเลือกกลยุทธ์ และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสหกรณ์ การจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นการบริหารอย่างมีระบบที่ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ของผู้นำสหกรณ์เป็นส่วนประกอบ และอาศัยการวางแผนอย่างมีขั้นตอน เนื่องจากการบริหารกลยุทธ์เป็นการบริหารองค์รวม ผู้นำที่มีความสามารถจะต้องอาศัยกลยุทธ์ในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสหกรณ์ และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงไม่ล้มเหลว เนื่องจากกลยุทธ์ที่ดีแต่ล้มเหลวจะไม่สามารถนำความสำเร็จมาสู่สหกรณ์ได้ ดังนั้นทั้งกล

ยุทธ์ และนักบริหาร ที่เป็นผู้ตัดสินใจ เลือกใช้กลยุทธ์และนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติจึงมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ความเสี่ยงกลยุทธ์ที่สำคัญของสหกรณ์ได้แก่

3.1.1 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กรหรือผู้อยู่ในตำแหน่งงานที่สำคัญ มี

ผลกระทบกับสหกรณ์ เนื่องจาก พรบ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 50 กำหนดให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบ 1 ปี นับแต่วันเลือกตั้งให้กรรมการดำเนินการดำเนินงานสหกรณ์ออกจากตำแหน่งเป็นจำนวนกึ่งหนึ่งของกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ทั้งหมด ฯลฯ ในการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการดำเนินงานทุก 2 ปี ส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์ขาดความต่อเนื่องในการบริหาร เพราะต้องใช้ออกเสียงของคณะกรรมการในการกำหนดทิศทางการบริหาร ซึ่งคณะกรรมการชุดใหม่อาจยังไม่เข้าใจในธุรกิจของสหกรณ์หรือขาดความรู้และความสนใจในธุรกิจสหกรณ์ออมทรัพย์ และการบริหารงานยึดติดกับสายบังคับบัญชา แสดงความคิดเห็นได้น้อย ทำให้คณะกรรมการขาดความกระตือรือร้นในการใฝ่หาความรู้เพื่อมาพัฒนางานด้านสหกรณ์ ส่งผลให้สหกรณ์เกิดความเสี่ยงต่อการพัฒนา ด้านการบริหารเนื่องจาก กฎ ระเบียบด้านโครงสร้างสหกรณ์ส่งผลให้การบริหารงานขาดความต่อเนื่อง

3.1.2 การวางแผนกลยุทธ์: สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีการวางแผนกลยุทธ์ที่ช่วยในการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมมติฐานหรือปัจจัยต่างๆ ที่ใช้ในการวางแผนกลยุทธ์มีความสมเหตุสมผล และแผนสะท้อนให้เห็นถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค การวางแผนกลยุทธ์มีความน่าเชื่อถือ มีเงินกองทุน บุคลากร ระบบงาน และการจัดการรองรับเพียงพอสำหรับอนาคต มีแผนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ เป้าหมายกลยุทธ์มีความชัดเจน และสอดคล้องกับทิศทางการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป มีการสื่อสารเป้าหมายกลยุทธ์และวัฒนธรรมองค์กรอย่างทั่วถึงและมีการปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ ดังจะเห็นได้จากสหกรณ์ มีการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ทั้งปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.23 การทำ SWOT สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)	โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
1. สมาชิกให้ความร่วมมือในกิจการของสหกรณ์ อย่างดีเยี่ยม	1. ผู้เกี่ยวข้องขาดความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการเงิน และการลงทุน	1. ชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก และยอมรับ	1. การปฏิบัติหน้าที่ราชการของสมาชิก
2. การติดต่อประสานงานระหว่างสมาชิกกับสหกรณ์ดีขึ้น	2. การค้าประกันด้านสัญญาเงินกู้ เมื่อคู่สัญญาย้ายสังกัดหาผู้ค้าประกันแทนยาก	2. มีความร่วมมือระหว่างสหกรณ์ด้วยกันเอง	2. ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือระหว่างสหกรณ์ กรณีสมาชิกย้ายสหกรณ์ไปยัง สหกรณ์ใหม่
3. การประชาสัมพันธ์ข่าวสารมีมากขึ้น	3. การบริหารงานยึดติดกับสายบังคับบัญชา สมาชิกแสดงความคิดเห็นได้น้อย	3. หน่วยงานสนับสนุน เช่น นโยบายรัฐ	3. ขาดความร่วมมือระหว่างสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้มแข็ง
4. มีเงินทุนหมุนเวียนดีไม่มีการทุจริต	4. ความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการและสมาชิกยังไม่ดีพอ	4. หน่วยงานต่างๆ สนับสนุนด้านงบประมาณ	4. ทั้งทางด้านการติดต่อสื่อสาร และขั้นตอนการบังคับบัญชายังไม่สอดคล้องกับ ระเบียบของสหกรณ์
5. การดำเนินงานเป็นไปตามระเบียบที่ชัดเจน	5. ผู้เกี่ยวข้องขาดการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ ให้สมาชิกรับทราบ	5. หน่วยงานต้นสังกัดผู้บังคับบัญชา ระดับสูงส่งเสริม และให้ความสำคัญในการเรียกให้خذใช้	5. การแข่งขันทางการเงินรุนแรง
6. สามารถตรวจสอบได้โปร่งใส	6. คณะกรรมการขาดการเอาใจใส่ และไม่คอยให้ความสำคัญกับสหกรณ์		6. เมื่อย้ายหน่วยบางรายติดตามหนี้ได้ยาก
7. บริหารด้วยระบบธรรมาภิบาล	7. ระบบสื่อสารสารสนเทศไม่มีความชัดเจน ไม่ทันสมัย		
8. มีความมั่นคงทางการเงิน เพราะหักเงิน ณ ที่จ่าย	8. การกู้ต้องให้สมาชิกมาลงลายมือชื่อต่อหน้าเจ้าหน้าที่ ส่วนมากสมาชิกที่ จะค้าทำงานต่างพื้นที่		

ความเชื่อมโยงของแผนกลยุทธ์

พันธกิจที่ 1

พันธกิจ	วัตถุประสงค์	กลยุทธ์	โครงการ / กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เวลาดำเนินการ
1.การพัฒนาองค์กรและบุคลากรให้มี	1. เพื่อการพัฒนาองค์กรและระบบงาน	กลยุทธ์ที่ 1 ปรับปรุงอาคารสำนักงานให้มี	- ปรับปรุงสำนักงานให้		
ความสามารถ มี		ความน่าอยู่ น่าทำงาน	เป็นสัดส่วน		
คุณธรรมจริยธรรมและ		กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่ม	- โครงการจัดทำเว็บไซต์ของสหกรณ์		
ความสุขในการ		ประสิทธิภาพระบบงาน	- จัดส่งเจ้าหน้าที่		
ปฏิบัติงาน		โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	สหกรณ์เข้ารับการอบรมทำเว็บไซต์		
		กลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มความรวดเร็วลดขั้นตอนการ	- ลดเอกสารที่ไม่จำเป็น		
		กู้ยืม	- พิจารณานุมัติการกู้ยืมเงินให้รวดเร็วขึ้น		

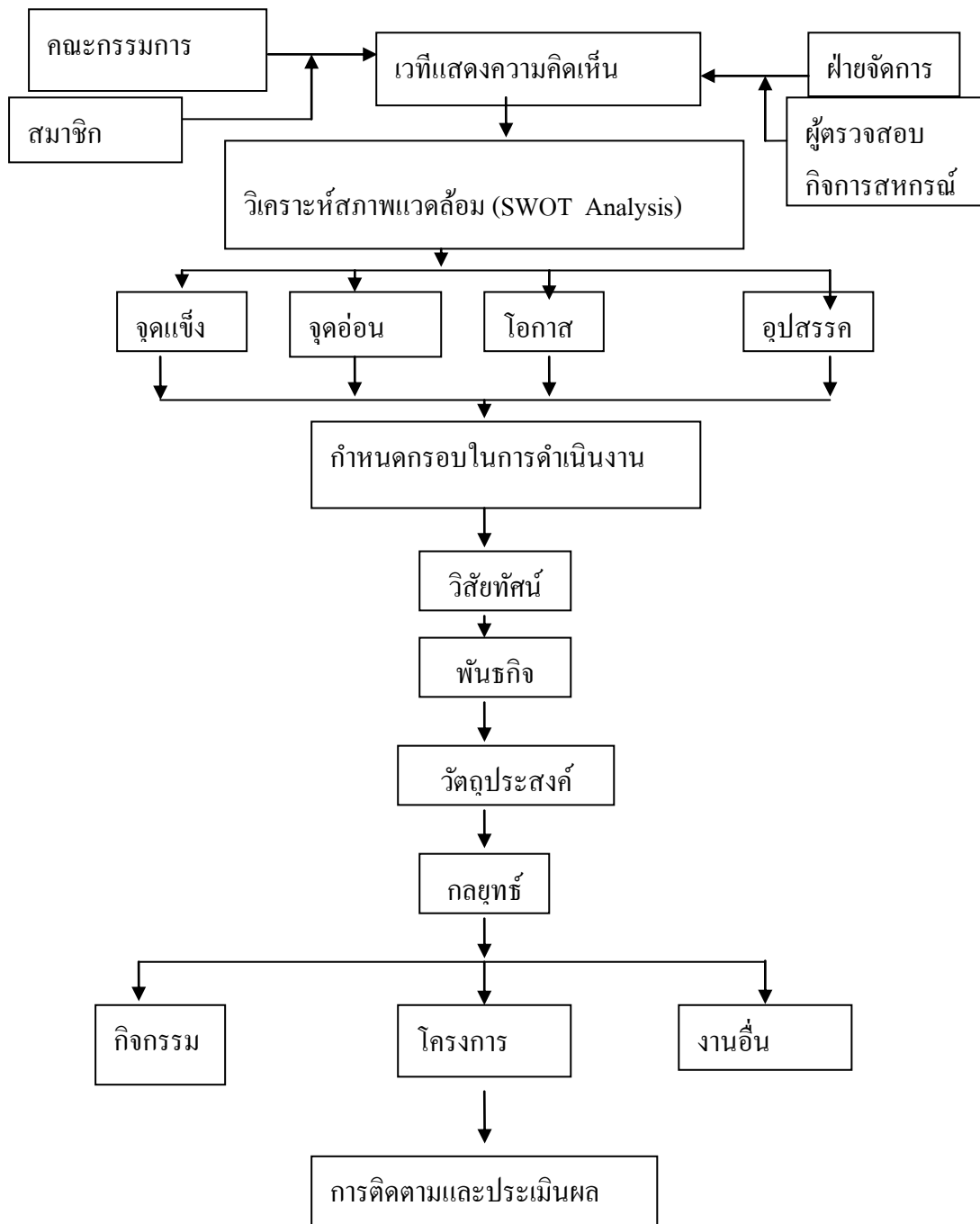
พันธกิจ	วัตถุประสงค์	กลยุทธ์	โครงการ / กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เวลาดำเนินการ
		กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	- โครงการศึกษาดูงาน	- ความเปลี่ยนแปลงของการดำเนินงานและการบริหารจัดการเป็นที่พึงพอใจของทุกฝ่าย	- ดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 – 2554 (ปีละ 1 ครั้ง)
		กลยุทธ์ที่ 3 การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและความสุขในการปฏิบัติงาน	- จัดการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ร่วมกับ บก. สอ.บช.ตชด.	- การดำเนินงานของสหกรณ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามมติและระเบียบที่กำหนดไว้ ไม่มีความขัดแย้งของทุกฝ่ายและไม่มี การทุจริต	- ดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 – 2554 (ปีละ 1 ครั้ง)
		กลยุทธ์ที่ 4 การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและความสุขในการปฏิบัติงาน	- จัดการอบรมคุณธรรม จริยธรรมร่วมกับ บก. สอ.บช.ตชด.	- การดำเนินงานของสหกรณ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามมติและระเบียบที่กำหนดไว้ ไม่มีความขัดแย้งของทุกฝ่ายและไม่มี การทุจริต	

พันธกิจที่ 2

พันธกิจ	วัตถุประสงค์	กลยุทธ์	โครงการ / กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เวลาดำเนินการ
		กลยุทธ์ที่ 2 จัด ทุนการศึกษาเพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้ต่อ ของสมาชิกในระดับ ปริญญาโท	- แก้ไขระเบียบของ สหกรณ์ ฯ	- ความพึงพอใจของ สมาชิก - จำนวนสมาชิกที่จบ การศึกษาระดับปริญญา โทที่เพิ่มขึ้น	- ดำเนินการตั้งแต่ ปีงบประมาณ 2552 – 2554
	3. เพื่อส่งเสริมให้ สหกรณ์เป็นแหล่ง เรียนรู้ด้านสหกรณ์ออม ทรัพย์ของสมาชิก ครอบครัวและบุคคล ทั่วไป	กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนา ให้สหกรณ์เป็นแหล่ง ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ งานสหกรณ์ประเภท ออมทรัพย์	- ส่งเสริมและพัฒนา ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ ให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อ จัดเตรียมความพร้อม เป็นวิทยากร - กิจกรรมเพื่อเผยแพร่ ความรู้	- จำนวนสมาชิกหรือ ครอบครัวเข้ามาติดต่อ ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ สหกรณ์ - สมาชิกสหกรณ์ออม ทรัพย์ฯปฏิบัติตาม ข้อบังคับ ระเบียบ มติ ของสหกรณ์ ได้อย่าง ถูกต้อง	- ดำเนินการตั้งแต่ปีงบ 2552 – 2554

พันธกิจที่ 3

พันธกิจ	วัตถุประสงค์	กลยุทธ์	โครงการ / กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เวลาดำเนินการ
3 . การเชื่อมโยง เครือข่ายและสร้าง พันธมิตร	1. เพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างสหกรณ์ หรือสถาบันที่เกี่ยวข้อง กับงานการเงิน	กลยุทธ์ 1 การ ประสานงานกับ สหกรณ์หรือสถาบัน การเงินต่าง ๆ	-ติดต่อประสานงานส่ง คณะกรรมการฝ่าย จัดการและสมาชิกเยี่ยม เยือน ศึกษาดูงาน - จัดส่งผู้แทนของ สหกรณ์เข้าร่วมประชุม สภาพคล่องกับสหกรณ์ จังหวัดเพชรบุรี	-การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างสหกรณ์ โดยนำ หลักและวิธีการมาปรับ ใช้ในสหกรณ์	-ดำเนินการตั้งแต่ ปีงบประมาณ 2552- 2554
		กลยุทธ์ที่ 2 การกู้ยืม ระหว่างสหกรณ์ เพื่อ ส่งเสริมสภาพคล่อง ระหว่างกัน	- ติดต่อประสานงาน ระหว่างสหกรณ์	- มีการกู้ยืม การฝาก เงินระหว่างสหกรณ์	- ดำเนินการตั้งแต่ ปีงบประมาณ 2552 – 2554

ภาพที่ 4.8 แผนภูมิขั้นตอนการจัดทำแผนกลยุทธ์ สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

จากการศึกษาผลการดำเนินงาน และแผนกลยุทธ์ ของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ที่ผ่านมา การจัดการความเสี่ยงของสหกรณ์ถือว่ามีการบริหารกิจการตามหลักธรรมาภิบาล และมีความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูล มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อบุคคลภายในสหกรณ์อย่างเพียงพอที่จะป้องกันปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของสหกรณ์แต่คำนึงถึงผลประโยชน์ของสมาชิกเป็นหลัก

การตัดสินใจทางกลยุทธ์สามารถปรับเปลี่ยนได้โดยไม่มีอุปสรรคหรือค่าใช้จ่ายที่มีนัยสำคัญ มีการจัดทำแผนฉุกเฉินสำหรับภาวะวิกฤต ซึ่งครอบคลุมเรื่องที่สำคัญอย่างเพียงพอ แผนฉุกเฉินได้รับการทดสอบอย่างสม่ำเสมอและสื่อสารให้พนักงานได้รับทราบ

สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีแผนฝึกอบรม และสร้างบุคลากรทดแทนสามารถสนับสนุนการดำเนินการตามกลยุทธ์อย่างเพียงพอ ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการตัดสินใจ และการควบคุมที่ดีและสมเหตุสมผล

คณะกรรมการดำเนินงาน คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการเงินกู้ คณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ มีความรู้และประสบการณ์ไม่หลากหลาย ขาดความชำนาญในการบริหารสินเชื่อและเงินฝากเพื่อให้ได้มาซึ่งกำไร และสมาชิกได้รับความพอใจสูงสุด นอกจากนี้คณะกรรมการต่างๆ ยังไม่เข้าร่วมประชุมซึ่งอาจเกิดจากหน้าที่การทำงานหรือจากพฤติกรรมของคณะกรรมการเอง และมีผู้มีอำนาจครอบงำ แสดงความคิดเห็นได้น้อย

3.2 ความเสี่ยงด้านเครดิต

ความเสี่ยงด้านเครดิตของสหกรณ์ คือ โอกาสหรือความน่าจะเป็นที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระที่ตกลงไว้เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ลูกหนี้หรือคู่ค้าอื่นของสหกรณ์ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาทำให้สหกรณ์ออมทรัพย์ไม่ได้รับชำระหนี้ตามจำนวนและช่วงเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระเกินกำหนดเวลา หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือหนี้สูญ รวมทั้งส่งผลกระทบต่อกระแสเงินสดและรายได้ของสหกรณ์ ความเสี่ยงด้านเครดิตมีความสำคัญมาก เพราะเกี่ยวข้องกับเงินให้สินเชื่อที่เป็นธุรกรรมหลักของสหกรณ์

สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ได้มองเห็นความสำคัญของความเสี่ยงนี้ จึงได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเงินกู้ขึ้นเพื่อมีอำนาจหน้าที่ในการ

พิจารณาวินิจฉัย อนุมัติการให้กู้แก่สมาชิกตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของ สหกรณ์ รวมทั้งมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบการให้เงินกู้แก่สมาชิก ให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของสหกรณ์ที่ ให้เงินกู้นั้น และติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิกว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการกู้หรือไม่

2. ตรวจสอบการควบคุมให้เงินกู้มีหลักประกันตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของ สหกรณ์ และเมื่อเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้อาจเกิดบกพร่อง ก็ต้องกำหนดให้ผู้กู้จัดการ แก้ไขให้คืนดีภายในระยะเวลาที่กำหนด

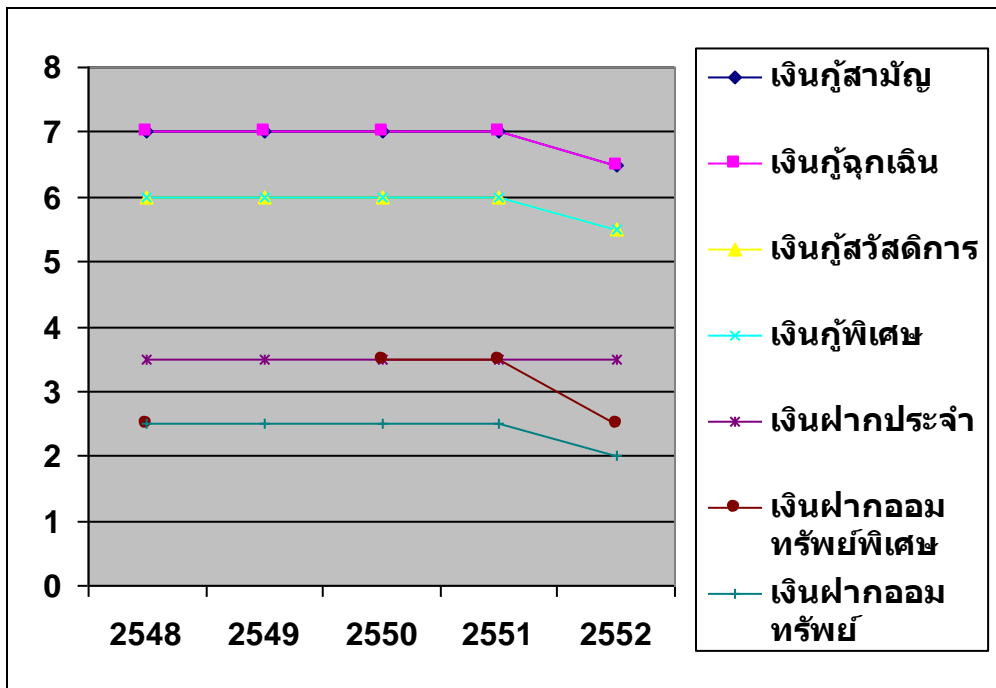
3. ดูแลและติดตามการชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ ให้เป็นไปตามกำหนดในสัญญา

4. สอบสวนเบื้องต้นให้ได้ข้อความจริง ในกรณีสมาชิกผู้กู้ขอผ่อนเวลาการส่ง เงินงวดชำระหนี้เงินกู้ หรือผัดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ เพื่อเสนอความเห็นให้คณะกรรมการ ดำเนินการพิจารณาผ่อนผัน หรือเรียกคืนเงินกู้ หรือสอบสวนลงโทษให้สมาชิกออกจากสหกรณ์

นอกจากการทำให้มีคณะกรรมการเงินกู้แล้ว สหกรณ์ออมทรัพย์ของบังคับการ สนับสนุนทางอากาศ จำกัด ยังได้กำหนดขั้นตอนในการทำธุรกรรมการขอสินเชื่อกับสหกรณ์ทุก ประเภทโดยอ้างอิงทุนเรือนหุ้นเป็นเกณฑ์ในการอนุมัติสินเชื่อ และให้มีบุคคลค่าประกัน หรือ อสังหาริมทรัพย์ค่าประกัน ในกรณีที่บุคคลค่าประกันให้ผู้ค่าประกันมาลงลายมือชื่อต่อเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ หรือต่อหน้าคณะกรรมการคนใดคนหนึ่งเพื่อป้องกันการใช้อเอกสารของผู้ค่าประกัน โดย ไม่ได้รับความยินยอม และการส่งเงินงวดชำระหนี้เงินกู้ทุกประเภท ซึ่งผู้กู้ต้องชำระต่อสหกรณ์ นั้น ให้ส่งโดยวิธีหักเงินได้รายเดือนของผู้กู้ ณ ที่จ่าย เว้นแต่ผู้กู้ที่ขาดสมาชิกภาพไม่ว่าเพราะเหตุ ใด ๆ และไม่มีการเบิกจ่ายเงินจากส่วนราชการสังกัดเดิม ให้เป็นไปตามข้อตกลงที่ผู้กู้ทำไว้กับ สหกรณ์ และการส่งเงินงวดชำระหนี้เงินกู้ทุกประเภท ดอกเบี้ยเงินกู้ รวมทั้งเงินอื่น ๆ ของสมาชิก รวมกันจะต้องไม่เกินเงินได้รายเดือนสุทธิของสมาชิกผู้กู้นั้น ให้ถือว่าเงินงวดชำระหนี้แต่ละงวดถึง กำหนดส่งภายในสิ้นเดือนนั้นๆ เมื่อสมาชิกผู้ขอสินเชื่อขาดส่งเงินงวดชำระหนี้ไม่ว่าเงินต้นหรือ ดอกเบี้ยเป็นเวลาสองเดือนติดต่อกัน หรือผัดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ดังว่านั้นถึงสามคราว สำหรับเงินกู้อายหนึ่ง ๆ สหกรณ์สามารถหักเงินได้รายเดือนของผู้ค่าประกันเพื่อชำระหนี้ของผู้กู้ได้ โดยแจ้งให้ผู้ค่าประกันทราบล่วงหน้าเป็นเวลา 1 เดือน นอกจากนี้สหกรณ์ได้ขยายระยะเวลา การส่งคืนเงินกู้เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของสมาชิกจากภาวะที่ค่าครองชีพเพิ่มขึ้น และ เพื่อลด ความเสี่ยงในการผัดนัดชำระหนี้ของลูกหนี้เงินกู้ ความเสี่ยงด้านเครดิตถือได้ว่ามีความเสี่ยงใน ระดับต่ำ เพราะสามารถหักเงินได้รายเดือนของสมาชิกที่กู้ ชำระหนี้ได้ ณ ที่จ่าย ซึ่งดูได้จากตลอด ระยะเวลา 5 ปี (2548 -2549) สหกรณ์ไม่มีหนี้สงสัยจะสูญ

3.3 ความเสี่ยงด้านตลาด

ความเสี่ยงด้านตลาด สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ดำเนินธุรกิจเพียงในการรับฝากเงินและธุรกิจสินเชื่อเพียงอย่างเดียว ความเสี่ยงที่เกิดกับสหกรณ์จึงมีเพียงแต่ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยเท่านั้น ซึ่งอัตราดอกเบี้ยเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีผลกระทบต่อรายได้ สหกรณ์มีความเสี่ยงจากดอกเบี้ยของหนี้สินและสินทรัพย์ดังกล่าวซึ่งมีรอบระยะเวลาการปรับอัตราดอกเบี้ยหรือการครบกำหนดสัญญาไม่เท่ากัน

ภาพที่ 4.9 การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยในปีบัญชี 2548 – 2552

จากภาพที่ 4.9 จะเห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ได้มีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินฝากลง ในปี 2552 ซึ่งเป็นการปรับหลังจากได้รับผลกระทบจากการปล่อยกู้ของธนาคาร ออมสิน และกรุงไทย ซึ่งเป็นการปรับตัวให้ทันต่อการแข่งขันของสถาบันการเงินอื่นแต่ก็เป็นไปได้ซ้ำเนื่องจากการบริหารงานหลายขั้นตอน และ

ระบบของสหกรณ์เองไม่ส่งเสริมในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง แต่เน้นที่การปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงจึงไม่น่าแปลกใจที่สถาบันการเงินอื่นปรับลดดอกเบี้ยแล้วเกิดผลกระทบกับสหกรณ์แล้ว สหกรณ์จึงจะมองหาแนวทางในการแก้ไข จากผลกระทบที่เกิดขึ้น สหกรณ์ได้ขยายระยะเวลาในการชำระคืนเงินกู้เพื่อให้สมาชิกเงินกู้ลดภาระในการจ่ายน้อยลง และขยายวงเงินกู้เพิ่มขึ้นเพื่อจูงใจให้สมาชิกกู้เงินกับสหกรณ์โดยประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกเห็นความสำคัญของเงินปันผลตามจำนวนหุ้นที่สมาชิกถือ ซึ่งรายได้นี้มาจากการกู้ยืมของสมาชิกและคืนให้สมาชิกในรูปเงินเฉลี่ยคืน เมื่อจัดระดับความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยถือว่ามีความเสี่ยงสูง ซึ่งความเสี่ยงเกิดจากปัจจัยภายนอกที่ยากต่อการควบคุม การลงทุนไม่มีการกระจุกตัว เนื่องจากสหกรณ์มีการกำหนดเพดานเงินกู้แต่ละประเภทไว้เป็นการเฉพาะ

3.4 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด คือ ความเสียหายที่อาจจะไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันตามข้อตกลงได้เมื่อครบกำหนดตามสัญญา ความเสี่ยงสภาพคล่องเกิดขึ้นได้จากแหล่งเงินทุนในการทำธุรกรรมของสหกรณ์ และการบริหารสินทรัพย์ของสหกรณ์ สหกรณ์ได้กำหนดให้มีการรักษาสภาพคล่องของเงินทุนในการทำธุรกรรมในแต่ละวันเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการถอนเงินของสมาชิก ความต้องการขอสินเชื่อและการชำระเงินสินเชื่อเมื่อครบกำหนดสัญญา

ในด้านการบริหารสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ฝ่ายจัดการมีการรับรู้ล่วงหน้าจากรายงานสถานภาพทางการเงินรายวัน จึงมีเวลาเตรียมสภาพคล่องไว้รองรับได้อย่างเพียงพอ ทำให้สภาพคล่องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่า แหล่งเงินทุนส่วนใหญ่ของสหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนภายในซึ่งได้จากเงินฝากออมทรัพย์ ทุนเรือนหุ้น มีเพียงปี 2549 และ 2550 เท่านั้นที่ต้องอาศัยเงินทุนภายนอก ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.99, 1.56 ของสินทรัพย์รวมตามลำดับ ซึ่งสหกรณ์สามารถชำระได้หมดภายในระยะเวลาตามสัญญาทุกอย่างก็ตามเมื่อเกิดความต้องการใช้เงินอย่างฉุกเฉินหรือไม่ได้มีการแจ้งล่วงหน้า สหกรณ์ได้จัดให้มีบัญชีเพื่อใช้ฉุกเฉินอย่างเพียงพอ ซึ่งพร้อมเบิกจ่ายได้ตลอดเวลาในรูปของวงเงินสินเชื่อจากธนาคาร ซึ่งสหกรณ์ได้ขออนุมัติไว้ในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2552 และนายทะเบียนให้ความเห็นชอบแล้ว ในวงเงิน 20 ล้านบาท นอกจากนี้สหกรณ์ยังสามารถกู้ยืมเงินระหว่างสหกรณ์โดยส่งรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปีประกอบการกู้ยืม เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับสหกรณ์ผู้ให้กู้ ซึ่งที่ผ่านมาสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีความ

นำเชื้ออีโรรระหว่างสหกรณ์ด้วยตนเอง ซึ่งพิจารณาจากการที่สหกรณ์ ได้รับการปล่อยกู้ระหว่าง สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย จำกัด จำนวน 5,000,000 บาท (ห้าล้านบาท) และ กลุ่มส่งเสริมสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 3,000,000 บาท (สามล้านบาท) นอกจากนี้ สหกรณ์ยังได้รับการประกาศจากสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรีว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการ สนับสนุนทางอากาศ จำกัด เป็นสหกรณ์ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ในการดำเนินการด้านปล่อยกู้ สหกรณ์จะพิจารณาจากสภาพคล่องของสหกรณ์ โดยพิจารณาจากสินทรัพย์คงเหลือในวันพิจารณา เงินกู้โดยจะอนุมัติเงินกู้ทุก วันที่ 30 ของเดือน โดยจัดลำดับผู้ยื่นกู้ก่อนหลัง และพิจารณาจากผู้ ยื่นกู้ที่ไม่มีหนี้สินกับสหกรณ์เป็นผู้ได้รับการพิจารณาก่อน

3.5 ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด บริหารความเสี่ยง ด้านปฏิบัติการภายใต้กรอบนโยบายภายในของสหกรณ์ออมทรัพย์ มีการควบคุมโดยระเบียบการ ปฏิบัติงานและมาตรการตรวจวัด กรอบนโยบายดังกล่าวครอบคลุมถึงการระบุความเสี่ยงด้าน ปฏิบัติการที่สำคัญๆ แนวทางการจัดการควบคุม การประเมินตนเองของหน่วยงานทั้งด้านธุรกิจ และสนับสนุนอย่างต่อเนื่องรวมถึงการตรวจสอบและการรายงานอย่างระมัดระวัง

ภายใต้กรอบนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการมีการจัดทำแผนการ ปฏิบัติงานในการประกอบธุรกรรม ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้แน่ใจว่าความเสี่ยงที่เกิดจากธุรกรรม ใหม่ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ดำเนินการตามระเบียบและมีกระบวนการจัดการก่อนมีการอนุมัติให้ ทำรายการ เช่น ในการขออนุมัติสินเชื่อจากสหกรณ์สมาชิกจะต้องได้รับความเห็นชอบจาก ผู้บังคับบัญชาในชั้นต้นก่อน ในการค้าประกันโดยใช้บุคคลค้าประกันต้องให้ผู้ค้าประกันไปลง ลายมือชื่อต่อหน้ากรรมการคนใดคนหนึ่งหรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ เพื่อป้องกันการปฏิเสธความ รับผิดชอบในการค้าประกันโดยอ้างว่าตนเองไม่รับรู้ในการค้าประกัน ผู้กู้เอาเอกสารไปยื่นกู้โดย ไม่ได้แจ้งให้ตนทราบ

สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ได้ตระหนักถึง ความสำคัญในการฝึกอบรมพนักงานในการปรับปรุงและยกระดับระบบ กระบวนการและระเบียบ วิธีการดำเนินงาน โดยคณะกรรมการสหกรณ์จัดส่งคณะกรรมการที่ได้รับการเลือกตั้งใหม่เข้ารับ การอบรมเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสหกรณ์ ตามที่ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แจ้งมาอย่างต่อเนื่อง ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จะมีการปรับเปลี่ยนตำแหน่งการทำงานทุก 2 ปี / ครั้ง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้งานด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงาน

ทดแทนกันได้เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน ในด้านระบบประมวลผลข้อมูล สหกรณ์ได้ใช้โปรแกรมการประมวลผลของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี หากเกิดความผิดพลาดของระบบประมวลผล สามารถที่จะติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เพชรบุรี ให้เดินทางมาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ซึ่งโดยปกติในแต่ละเดือนจะมีเจ้าหน้าที่เดินทางมาให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง และหากเกิดภัยธรรมชาติขึ้นอาจส่งผลให้ทรัพย์สินของสหกรณ์ เช่น อาคาร อุปกรณ์สำนักงาน เกิดการเสียหายนั้น สหกรณ์ได้ทำประกันวินาศภัยไว้กับบริษัทประกันภัยเอไอเอ เพื่อลดการสูญเสียในส่วนฐานข้อมูลต่างๆของสมาชิกซึ่งบันทึกไว้ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้น ฝ่ายจัดการสหกรณ์ ได้บันทึกข้อมูลสำรองไว้ทุกวันและจะจัดเก็บไว้ในแผ่นบันทึกข้อมูลทุกๆ 15 วัน

ในด้านการทุจริตของเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ได้มีระบบตรวจสอบการปฏิบัติงานในแต่ละวันทางด้านบัญชี โดยผู้จัดการสหกรณ์จะตรวจสอบยอดการทำธุรกรรมว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ก่อนที่จะให้เจ้าหน้าที่เลิกปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังมีผู้ตรวจสอบกิจการซึ่งได้รับการคัดเลือกจากสมาชิกในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี เข้ามาทำหน้าที่คอยดูแลและตรวจสอบการทำงานของฝ่ายจัดการ และปัจจุบันประธานสหกรณ์ ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงกับสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อบริหารงานให้ดำเนินการไปตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็น 1 ใน 17 สหกรณ์ในจังหวัดเพชรบุรี แต่อย่างไรก็ตามการพิจารณาถึงปัญหาดังกล่าวจะต้องพิจารณาถึงหลักนิติธรรมและหลักคุณธรรม

การจัดการความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

การจัดการความเสี่ยงของสหกรณ์ แบ่งออกเป็น

1. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) หมายถึงการเลิก หรือหลีกเลี่ยงการกระทำ หรือลดการกระทำ หรือเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ เป็นต้น
2. การลดความเสี่ยง (Risk Reduction) หมายถึง การลดโอกาสความน่าจะเป็นหรือลดความเสียหาย โดยการจัดควบคุมเพื่อป้องกันการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการ รวมทั้งการกำหนดแผนสำรองในเหตุฉุกเฉิน (Contingency Planning)
3. การกระจายความเสี่ยง (Risk Diversification) หมายถึงการลดโอกาสความน่าจะเป็นหรือลดความเสียหายโดยการแบ่งโอน การหาผู้รับผิดชอบในความเสี่ยงการจ้างบุคคลภายนอกเป็นผู้ดำเนินการแทน การจัดประกันภัย เป็นต้น
4. การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) หมายถึง การไม่กระทำการใดๆ เพิ่มเติมกรณีนี้ใช้กับความเสี่ยงที่มีน้อย ความน่าจะเป็นน้อย หรือเห็นว่ามีความเสี่ยงในการบริหารต้นทุนสูงโดยขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้

การจัดระดับความเสี่ยงโดยรวมของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

ภายหลังที่ได้มีการบริหารความเสี่ยงแล้ว พบว่าในด้านผลการดำเนินงานและสินทรัพย์ของสหกรณ์อยู่ในระดับที่มั่นคง สามารถรองรับความเสี่ยงที่สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีอยู่ สหกรณ์ มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อความมั่นคงและปลอดภัยในทุกด้าน การดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายและวิสัยทัศน์ของสหกรณ์ และการปฏิบัติต่างๆ ขอบด้วยกฎหมาย ระเบียบกฎเกณฑ์ของทางการ นโยบายและขั้นตอนภายใน มีรายการที่ไม่เป็นไปตามระเบียบเพียงเล็กน้อยและไม่มีสาระสำคัญ

คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ทางธุรกิจ และสามารถตอบสนองต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายในได้ดี ให้ความเอาใจใส่ในบทบาทหน้าที่ การบริหารความเสี่ยงกำหนดนโยบายและข้อกำหนดต่างๆ ควบคุมและติดตามฐานะของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนในการติดตามดูแลการรายงานและระบบข้อมูลเพื่อการบริหารที่เหมาะสมรองรับ ซึ่งสามารถให้ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ที่จำเป็นเพื่อการตัดสินใจในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและทัน่วงที

ภายหลังจากได้รับผลกระทบทางธุรกิจผู้บริหารสามารถระบุและควบคุมความเสี่ยงหลักทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการทำธุรกิจของสหกรณ์ ตามภาวะการเปลี่ยนแปลงของตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพการควบคุมและดูแลเหมาะสมกับขนาดความซับซ้อนและความเสี่ยงของสหกรณ์

การติดตามประเมินผลและการรายงาน (Monitoring Evaluating and Reporting)

การติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงมีขั้นตอนและระยะเวลาดังนี้
 ประสานงานติดตามผล โดยมีการติดตามผลทุก 6 เดือน ครั้ง ดังนี้
 เดือนตุลาคม ติดตามผลการดำเนินงานช่วง เมษายน – กันยายน
 เดือน เมษายน ติดตามผลการดำเนินงานช่วง ตุลาคม – มีนาคม
 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเสนอรายงานการบริหารความเสี่ยงต่อ
 คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด เพื่อ

พิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ จะต้องจัดส่งเอกสารประกอบการประชุมไปยังเลขานุการ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ก่อนการประชุม 7 วัน

คณะผู้ตรวจสอบกิจการรายงานผลการติดตามการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นอิสระ ต่อคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อทราบ และแจ้งฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อทำแผนรองรับความเสี่ยงจัดทำสรุปเผยแพร่ในรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

4. การวิเคราะห์ต้นทุนต่อความเสี่ยงสหกรณ์

สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีธุรกิจสินเชื่อเป็น ธุรกิจหลักของสหกรณ์ หากบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพแล้วจะส่งผลให้เกิดความพึงพอใจ แก่สมาชิก สหกรณ์จะมีกำไรและปันผลคืนมาก การพัฒนาสหกรณ์ก็จะยิ่งยั่งยืนต่อไป สหกรณ์จึงได้จัดให้มีการวิเคราะห์ต้นทุนในการบริหารธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ขึ้น โดยการใช้ ประโยชน์จากการคำนวณอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำสำหรับสหกรณ์ (Minimum Cooperative Rate : MCR) ซึ่งจะทำให้สหกรณ์รู้ต้นทุนเงินของทุนดำเนินการของตนเอง เช่นเดียวกับธุรกิจอื่น ๆ และจัดหาเงินทุนมาดำเนินการจากแหล่งที่เหมาะสมที่สุด รวมถึงการจัดสรรเงินทุนนั้นให้ตรง ตามวัตถุประสงค์และขนาดธุรกิจของสหกรณ์ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาวางแผน ควบคุม และตัดสินใจในการบริหารกิจการของสหกรณ์ ให้สามารถยืนหยัดแข่งขันกับธุรกิจอื่นได้อย่าง มั่นคงซึ่งเงินทุนต่างๆที่สหกรณ์นำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจคือ

4.1 ต้นทุนเงินรับฝากจากสมาชิก ประกอบด้วย เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากออม ทรัพย์พิเศษ และเงินฝากประจำ ที่สหกรณ์ต้องจ่ายดอกเบี้ยเป็นค่าตอบแทนแก่สมาชิกผู้ฝากเงินแต่ ละประเภทในอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกัน และมีจำนวนเงินฝากที่แตกต่างกัน ต้องคำนวณอัตรา ดอกเบี้ยโดยการถ่วงน้ำหนัก

4.2 ต้นทุนเงินทุนเรือนหุ้น คือ อัตราเงินปันผลที่สหกรณ์มีมติที่ประชุมใหญ่ให้ จัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปีจ่ายให้แก่สมาชิกผู้ถือหุ้นในปีที่ผ่านมา

4.3 อัตราค่าใช้จ่ายในการบริหารสินเชื่อ ซึ่งคำนวณจากรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิด จากการค้าเงินสินเชื่อของสหกรณ์

4.4 อัตราส่วนเหลือของธุรกิจสินเชื่อ กรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนดให้มีค่าคงที่ 1%

การคำนวณหาอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการ
สนับสนุนทางอากาศ จำกัด ต่อต้นทุนเงินทุน ณ วันที่ 30 ก.ย. 2552

สูตร MCR = อัตราต้นทุนเงินให้กู้ + อัตราค่าใช้จ่ายบริหารสินเชื่อ + อัตราส่วนเหลือของธุรกิจ
สินเชื่อ

1. เงินทุนจากแหล่งทุนต่างๆ

1.1 เงินรับฝาก ยอดรวม 29,292,554.76 บาท แยกเป็น

เงินฝากออมทรัพย์ 17,339,646.63 บาท อัตราดอกเบี้ย 2 %

เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ 9,489,021.65 บาท อัตราดอกเบี้ย 2.5 %

เงินฝากประจำ 2,463,886.48 บาท อัตราดอกเบี้ย 3.5 %

คำนวณต้นทุน โดยวิธีถ่วงน้ำหนัก = $\frac{\text{จำนวนเงินฝาก} \times \text{อัตราดอกเบี้ย}}{\text{ยอดเงินรับฝากรวม}}$

$$= \frac{17,339,646.63 \times 2\%}{29,292,554.76} = 0.011$$

$$= \frac{9,489,021.66 \times 2.5\%}{29,292,554.76} = 0.008$$

$$= \frac{2,463,886.48 \times 3.5\%}{29,292,554.76} = 0.002$$

ดังนั้นต้นทุนรวมเงินฝาก = 0.011 + 0.008 + 0.002 = 0.021

1.2 ทุนเรือนหุ้น 166,336,640.00 บาท อัตราเงินปันผลจ่ายแก่สมาชิกร้อยละ 5.5

$$\frac{\text{ทุนเรือนหุ้น} \times \text{อัตราเงินปันผล}}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ทั้งหมด}} = \frac{166,336,640 \times 5.5}{200,807,590.25} = 0.046$$

ลูกหนี้เงินกู้ทั้งหมด 200,807,590.25

2. รายได้รวมจากธุรกิจต่างๆ รวมเป็นเงิน 13,237,534.21 บาท แยกเป็น

ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ (รับจริง + ค้างรับ) จำนวน 13,226,467.98 บาท

รายได้จากเงินลงทุน จำนวน 11,066.23 บาท

3. ค่าใช้จ่าย รวม 2,030,686.9 แยกเป็น

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินรับฝาก จำนวน 657,521.33 บาท

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จำนวน 1,373,165.57 บาท

4. ลูกหนี้เงินกู้รวม 200,807,590.25 บาท ประกอบด้วย

4.1 ลูกหนี้เงินกู้ยืมมาค้ำปี จำนวน 191,973,738.53 บาท

4.2 ลูกหนี้เงินกู้ระหว่างปี จำนวน 8,833,851.47 บาท

$$\text{ดังนั้นอัตราค่าใช้จ่ายในการบริหารสินเชื่อ} = \frac{2,030,686.9 \times 100}{200,807,590.25} = 1.011$$

5. อัตราส่วนเหลือมาจากธุรกิจสินเชื่อตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนด = 1 %

สรุป MCR ของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

$$\begin{aligned} \text{MCR} &= \text{อัตราต้นทุนเงินให้กู้} + \text{อัตราค่าใช้จ่ายในการบริหารธุรกิจสินเชื่อ} + \text{อัตราต้นทุน} \\ &\text{เรือนหุ้น} + \text{อัตราส่วนเหลือมาจากธุรกิจสินเชื่อ} \\ &= 0.021\% + 1.011\% + 0.046 + 1\% \\ &= 2.267 \end{aligned}$$

จากการคำนวณหาอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ต้นทุนอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำของสหกรณ์อยู่ที่ 2.267 % ซึ่งค่ามาตรฐานที่กรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนดให้คิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่เหมาะสมเป็น MCR + 4 % จะเห็นว่าดอกเบี้ยเงินกู้ที่เหมาะสมของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด จะอยู่ที่อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.267 แต่ในขณะ 30 ก.ย. 52 สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ปล่อยกู้ในอัตราดอกเบี้ยดังนี้

ตารางที่ 4.24 ประเภทเงินกู้และอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมของสหกรณ์

เงินกู้	อัตราดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสม	ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย
สามัญ	6.5	6.267	0.233
ฉุกเฉิน	6.6	6.267	0.233
สวัสดิการ	5.5	6.267	- 0.767
พิเศษ	5.5	6.267	- 0.767

จากตาราง 4.24 จะเห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีการปล่อยเงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อเทียบกับอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสม

แล้ว จะเห็นว่าเงินกู้สามัญและเงินกู้ฉุกเฉินมีอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมอยู่ 0.233 % ซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมไม่มากนักถือได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการ สนับสนุนทางอากาศจำกัด ไม่ได้เอาเปรียบสมาชิกมากนักแต่สำหรับเงินกู้สวัสดิการและเงินกู้พิเศษ ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยอยู่ที่ - 0.767% ซึ่งจะทำให้สมาชิกได้ประโยชน์จากอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมซึ่งเป็นผลดีกับสมาชิกแต่จะเป็นความเสี่ยงของสหกรณ์ต่อสภาพคล่อง ได้หากมีการปล่อยกู้เป็นเวลานานและปริมาณเงินกู้เพิ่มปริมาณมากขึ้น จากการคำนวณอัตรา ดอกเบี้ยขั้นต่ำของสหกรณ์จะสามารถบอกได้ว่าสหกรณ์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด สามารถปล่อยกู้ได้อัตราดอกเบี้ยต่ำสุดที่ 2.267 % ซึ่งถ้าคิดดอกเบี้ยต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยต่ำสุดที่ เหมาะสมตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนดแล้วอาจจะไม่ทำให้สหกรณ์ขาดทุนเพราะมีการหมุน ของเงิน แต่ ณ ปีบัญชี 2552 เมื่อ 30 กันยายน 2552 สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการ สนับสนุนทางอากาศ จำกัด ปล่อยกู้ในอัตราดอกเบี้ยดังตาราง 4.24 จึงสามารถบอกได้ว่าสหกรณ์ จะไม่มีโอกาสขาดทุนได้เลย เพราะจากระบบของสหกรณ์ออมทรัพย์เอง กฎระเบียบและข้อบังคับ ของสหกรณ์ออมทรัพย์เอง ซึ่งจะเห็นได้จาก

1. การปล่อยกู้ของสหกรณ์ไม่มีการกระจุกตัวเพราะมีการกำหนดเพดานเงินกู้แต่ละ ประเภทไว้ชัดเจนดังนี้

เงินกู้สามัญทั่วไป

1. กรณีใช้หุ้นเป็นหลักประกัน สำหรับเงินกู้ที่ไม่เกินมูลค่าหุ้นของสมาชิกที่มีอยู่ในวันขอ กู้ให้กู้ได้ไม่เกินร้อยละ 90 ของมูลค่าของหลักประกันนั้น
2. กรณีใช้เงินฝากของผู้กู้ที่มีอยู่ในสหกรณ์เป็นหลักประกันให้กู้ได้ไม่เกินร้อยละ 90 ของมูลค่าของหลักประกันนั้น
3. กรณีใช้สมาชิกค้ำประกัน ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการดำเนินการ
4. หลักเกณฑ์เงินค้ำหุ้นสะสม

ตารางที่ 4.25 หลักเกณฑ์การใช้เงินกู้สามัญทั่วไป

หุ้นสะสม	อัตราเงินเดือน	จำนวนเงินกู้ (บาท)
≤ 3,000	ไม่จำกัดอัตราเงินเดือน	≤ 30,000
> 3,000 - ≤ 15,000	ไม่จำกัดอัตราเงินเดือน	≤ 50,000
>15,000 - ≤ 40,000	ไม่จำกัดอัตราเงินเดือน	≤ 100,00
> 40,000 - ≤ 65,000	ไม่จำกัดอัตราเงินเดือน	≤ 150,000
> 65,000 - ≤ 100,000	ไม่จำกัดอัตราเงินเดือน	≤ 200,000
100,000 บาท ขึ้นไป	14,180 บาท ขึ้นไป	≤ 250,000
130,000 บาท ขึ้นไป	15,140 บาท ขึ้นไป	≤ 300,000
150,000 บาท ขึ้นไป	13,590 บาท ขึ้นไป	≤ 350,000
170,000 บาท ขึ้นไป	15,520 บาท ขึ้นไป	≤ 400,000

เงินกู้พิเศษ

เงินกู้พิเศษ คณะกรรมการสหกรณ์จะพิจารณาเงินกู้ตามควรแก่ฐานะและความสามารถในการส่งคืนเงินกู้โดยกำหนดวงเงินไม่เกิน 500,000 บาท โดยใช้ที่ดิน และ บุคคลค้ำประกันเงินกู้ การส่งคืนเงินกู้ใช้ระบบหัก ณ ที่จ่ายของรายได้รายเดือนของสมาชิก

2. การจ่ายเงินปันผลคืนตามหุ้นและเงินเฉลี่ยคืนตาม พรบ.สหกรณ์ออมทรัพย์ พ.ศ. 2542 มาตรา 60 กำหนดว่า ในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เกินร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดกำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรเป็นทุนสำรองและค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ที่ประชุมใหญ่อาจจัดสรรได้ภายใต้ข้อบังคับดังต่อไปนี้

1. จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับสหกรณ์แต่ละประเภท (กฎกระทรวง พ.ศ. 2534 ออกตามความในพ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ.

2542 กำหนดให้จ่ายเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้วของสหกรณ์แต่ละประเภทได้ไม่เกินอัตราร้อยละ 10 ต่อปี)

2. จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับสหกรณ์ระหว่างปี

3. จ่ายเป็นเงินโบนัสแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ไม่เกินร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิ

4. จ่ายเป็นทุนสะสมไว้ เพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดของสหกรณ์ตามที่กำหนดในข้อบังคับ

จากมาตรา 60 ของพรบ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 จะเห็นว่า สหกรณ์จะจ่ายเงินปันผลต่อเมื่อสหกรณ์มีกำไรและได้จัดสรรเป็นทุนสำรองและเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยแล้ว ซึ่งสรุปได้ว่าสหกรณ์จะไม่จ่ายเงินปันผลก็ได้หากสหกรณ์ไม่มีผลกำไรจากการดำเนินกิจการ จึงถือได้ว่าเงินปันผลคืนตามหุ้นและเงินเฉลี่ยคืนไม่เป็นค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่สามารถบอกได้ว่าสหกรณ์จะไม่มีโอกาสขาดทุน

3. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์มีเพียงการให้สินเชื่อกับสมาชิกเพียงอย่างเดียว ซึ่งในการให้สินเชื่อสหกรณ์จะเห็นว่ามีกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงกว่าต้นทุนของสหกรณ์และต้นทุนของสหกรณ์ก็ได้คิดต้นทุนของเงินปันผลคืนตามหุ้นและเงินเฉลี่ยคืนไว้ด้วย ซึ่งสหกรณ์จะจ่ายก็ต่อเมื่อมีกำไรจากการดำเนินงานแล้วและในการพิจารณาเงินกู้ก็พิจารณาจากเงินที่เหลืออยู่ของสหกรณ์ซึ่งคู่ได้จากสรุปยอดบัญชีเงินคงเหลือในแต่ละวันของสหกรณ์ โดยเรียงลำดับการขอกู้ก่อนหลังและจำนวนหนี้สินเดิมของผู้ขอกู้หากไม่มีหนี้สินจะพิจารณาให้เงินกู้ก่อน ซึ่งหากเงินที่เหลืออยู่ไม่พอให้สมาชิกกู้ สหกรณ์ก็จะเรียงลำดับรายชื่อสมาชิกที่ยื่นกู้ไว้โดยจ่ายเงินกู้ให้ในเดือนต่อไป และในการรับชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ใช้การหักบัญชีเงินเดือน ณ ที่จ่ายของสมาชิกได้เลย โดยให้พิจารณาให้หักเป็นอันดับแรกของเงินกู้ที่สมาชิกมี และถ้าสมาชิกไม่มีเงินพอให้หักสองเดือนติดต่อกันสหกรณ์สามารถแจ้งผู้ค้ำประกันเงินกู้ของสมาชิกที่ยื่นกู้เพื่อหักชำระหนี้แทนผู้กู้ โดยแจ้งให้ทราบล่วงหน้าเป็นเวลา 1 เดือน จากเหตุผลดังกล่าวจึงสามารถบอกได้ว่าสหกรณ์ไม่มีความเสี่ยงในการปล่อยกู้จึงเป็นไปได้เลยที่สหกรณ์จะขาดทุนจากการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ และถ้าสหกรณ์ขาดทุนจริงๆ ก็ขาดทุนได้มากที่สุดเท่ากับสินทรัพย์ที่สหกรณ์มี

5. การจัดทำตัวชี้วัดสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

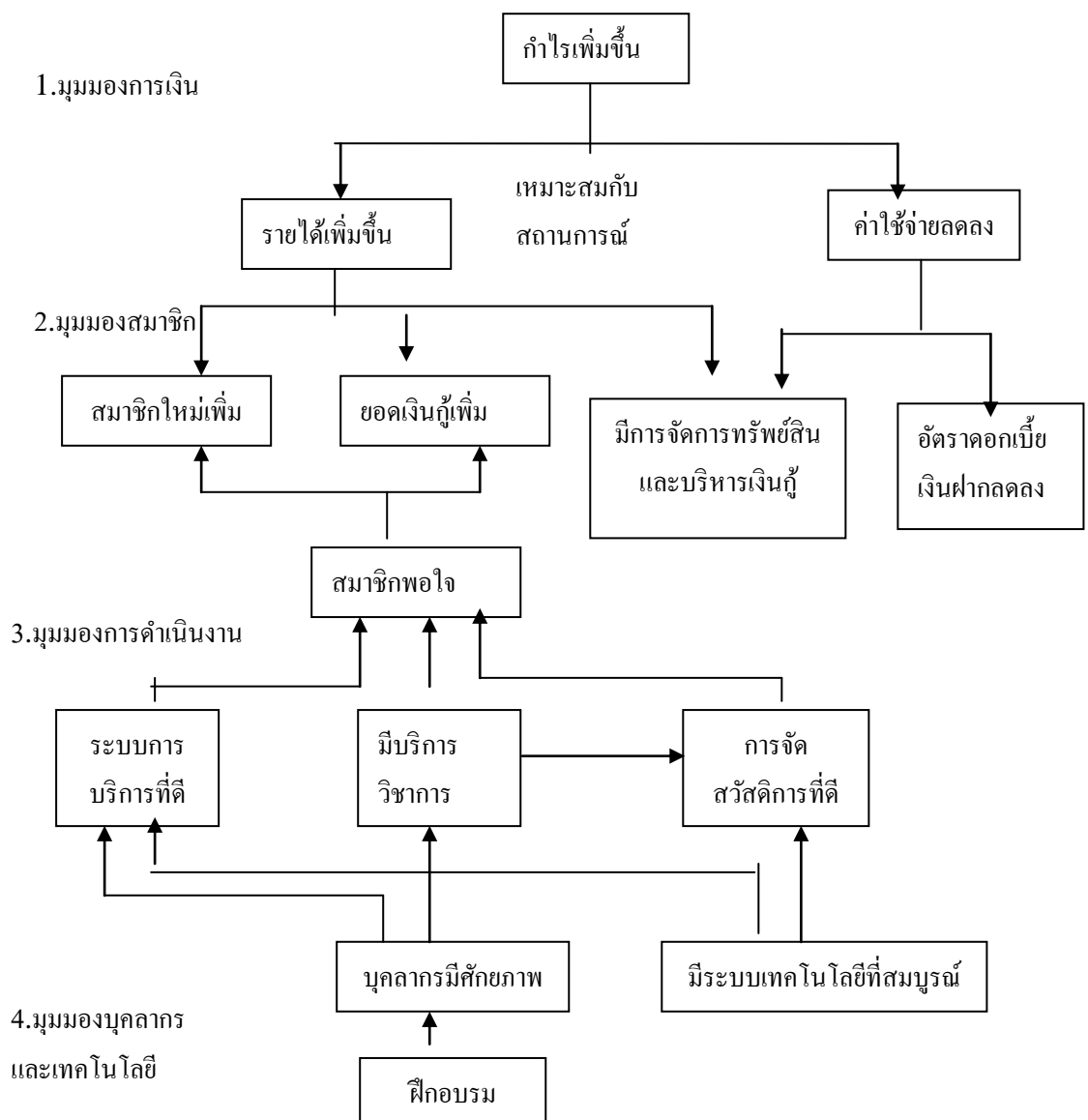
การจัดทำตัวชี้วัดสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ได้แบ่งออกเป็น 4 ด้านดังนี้

5.1 มุมมองการเงิน สหกรณ์วัดการดำเนินงานจากกำไรเพิ่มขึ้น รายได้เพิ่มขึ้น และค่าใช้จ่ายลดลง

5.2 มุมมองสมาชิก สหกรณ์วัดความพึงพอใจของสมาชิกจากการเพิ่มขึ้นของสมาชิกและยอดเงินกู้เพิ่มขึ้น และตัวชี้วัดการจัดการทรัพย์สินและการบริหาร

5.3 มุมมองด้านการดำเนินงาน สหกรณ์วัดจากการมีระบบการบริการที่ดี มีบริการวิชาการ และการจัดสวัสดิการที่ดี

5.4 มุมมองบุคลากรและเทคโนโลยี สหกรณ์วัดจาก บุคลากรมีศักยภาพ โดยมีการฝึกอบรมและมีระบบเทคโนโลยีที่สมบูรณ์

ภาพที่ 4.10 ตัวชี้วัดสหกรณ์ออมทรัพย์กอบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

5.1 มุมมองด้านการเงิน ถ้าพิจารณาตัวชี้วัดแต่ละตัวพบว่า สหกรณ์มีกำไรเพิ่มขึ้น รายได้เพิ่มขึ้น แต่ค่าใช้จ่ายไม่ลดลง มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของทุนเรือนหุ้นและเงินรับฝากจากสมาชิกและรายได้เพิ่มขึ้นจากรายได้ทุกประเภท ซึ่งทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 4.26 การประเมินมุมมองการเงิน

รายการ	ปีบัญชี				
	2548	2549	2550	2551	2552
รายได้	10,432,835.73	11,086,017.12	11,949,223.97	13,006,608.20	13,242,144.21
ค่าใช้จ่าย	1,668,562.69	1,726,774.52	2,199,250.84	2,024,672.62	2,030,686.90
กำไรสุทธิประจำปี	8,764,273.04	9,359,242.60	9,749,973.13	10,981,935.46	11,211,457.31

ตารางที่ 4.27 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2548 – 2552

รายการ	ปีบัญชี				
	2548	2549	2550	2551	2552
สินทรัพย์รวม	163,090,069.77	170,050,949.51	192,100,002.48	205,593,797.70	224,542,703.70
ทุนของสหกรณ์	140,976,935.34	152,563,336.53	168,891,725.44	183,282,728.45	194,459,286.45
เงินรับฝาก	21,644,407.58	15,268,793.12	19,585,033.84	21,654,645.15	29,292,554.76
ทุนเรือนหุ้น	119,632,160.00	129,510,780.00	144,514,270.00	156,868,560.00	166,336,640.00
เงินให้กู้แก่สมาชิก	158,120,434.23	165,278,970.19	182,034,004.65	191,973,738.53	200,807,590.25
กำไรสุทธิ	8,764,273.04	9,359,242.60	9,749,973.13	10,981,935.46	11,211,457.31

ตารางที่ 4.28 งบกำไรขาดทุนสหกรณ์ ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2548 – 2552

รายการ	ปีบัญชี				
	2548	2549	2550	2551	2552
รายได้					
ดอกเบี้ยรับเงิน					
ให้กู้แก่สมาชิก	10,405,923.32	11,053,344.90	11,921,280.42	12,984,097.73	13,226,467.98
ผลตอบแทน					
จากการลงทุน	2,955.31	10,675.22	5,677.55	10,520.47	11,066.23
รายได้อื่น	19,770.35	15,457.00	16,686.00	6,920.00	3,140.00
ค่าใช้จ่าย	1,668,562.69	1,726,774.52	2,199,250.84	2,024,672.62	2,030,686.90
กำไรสุทธิ					
ประจำปี	8,764,273.04	9,359,242.60	9,749,973.13	10,981,935.46	11,211,457.31

5.2 มุมมองสมาชิก ถ้าพิจารณาตัวชี้วัดมุมมองสมาชิกพบว่า ในแต่ละปีสหกรณ์มีสมาชิกทั้งเพิ่มขึ้นและลดลงแต่ปริมาณเงินกู้ของสมาชิกเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน

ตารางที่ 4.29 การประเมินมุมมองสมาชิก อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก เงินให้กู้แก่สมาชิก

รายการ	ปีบัญชี				
	2548	2549	2550	2551	2552
จำนวนสมาชิก					
(ราย)	1,105	1,250	1,365	1,459	1,296
เงินให้กู้แก่สมาชิก					
(ล้านบาท)	158,120,434.23	165,278,970.19	182,034,004.65	191,973,738	200,807,590.25
อัตราดอกเบี้ยเงิน					
ฝากออมทรัพย์	2.50	2.50	2.50	2.50	2.00
(บาท)					
อัตราดอกเบี้ยเงิน					
ฝากออมทรัพย์พิเศษ					
(บาท)	2.50	3.50	3.50	3.50	2.50
อัตราดอกเบี้ยเงิน					
ฝากประจำ(บาท)	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50

5.3 มุมมองด้านการดำเนินงาน สหกรณ์มีโครงการพัฒนาโครงสร้างองค์กรและระบบงาน โดยจัดทำคำบรรยายลักษณะงานและคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อมีการแบ่งงานและหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจนและปรับปรุงข้อบกพร่องที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน มีการจัดทำระเบียบเงินกู้ใหม่เพื่อให้เกิดความสะดวกต่อสมาชิกในการกู้ยืม และเหมาะสมกับสถานการณ์ในการแข่งขันกับสถาบันการเงินอื่น ซึ่งจะเห็นได้ว่าในปีบัญชี 2552 มีการจัดทำระเบียบเงินกู้ใหม่ถึง 3 ครั้ง เนื่องจากเกิดผลกระทบจากการปล่อยกู้ของธนาคารกรุงไทย และธนาคารออมสิน เพื่อให้ทันต่อการแข่งขันจึงได้มีการจัดระเบียบเงินกู้ดังกล่าวใหม่ นอกจากนี้สหกรณ์ยังพัฒนาเทคโนโลยีช่วยในการปฏิบัติงาน มีการบริการวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำเอกสารทางการเงินของสหกรณ์รายงานให้สมาชิกได้รับทราบการดำเนินงานทุกเดือนรวม 12 ฉบับต่อปี และให้สหกรณ์อื่นๆเยี่ยมชมการดำเนินงานของสหกรณ์ นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงระเบียบสวัสดิการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิกตามความเหมาะสมทางเศรษฐกิจและสมาชิกได้รับความพึงพอใจ ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 การประเมินมุมมองด้านการดำเนินงาน

รายการ	ปีบัญชี				
	2548	2549	2550	2551	2552
ระบบการบริการที่ดี					
- โครงการพัฒนาโครงสร้างองค์กรและระบบงาน (ครั้ง)	0	0	1	0	0
- จัดทำระเบียบเงินกู้ใหม่ (ครั้ง)	1	0	0	1	3
การบริการทางวิชาการ					
- มีเอกสารแจ้งผลการดำเนินการประจำทุกเดือน (ฉบับ)	12	12	12	12	12
- สหกรณ์อื่นเยี่ยมชมกิจการ (จำนวนสหกรณ์)	0	0	1	0	0
การจัดสวัสดิการที่ดี					

- มีการปรับปรุงระเบียบสวัสดิการ (ครั้ง)	1	3	4	0	1
---	---	---	---	---	---

5.4 มุมมองบุคลากรและเทคโนโลยี สหกรณ์มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร โดยการจัดสัมมนากรรมการเจ้าหน้าที่ จัดสัมมนาสมาชิก จัดอบรมสมาชิก และจัดส่งกรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการ และเจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุมสัมมนา และฝึกอบรมโดยตลอด ซึ่งจะเห็นได้จากปี บัญชี 2550, 2551, 2552 มีการส่งกรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการและเจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุมสัมมนา และฝึกอบรม จำนวน 3, 9, 7 ครั้งตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์เริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินการสหกรณ์มากขึ้นพร้อมทั้งมีระบบเทคโนโลยีที่สมบูรณ์จากการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบงานบนคอมพิวเตอร์ ตามรูปแบบของสหกรณ์ จังหวัดเพชรบุรีซึ่งให้การดูแลและควบคุมสหกรณ์ภายในจังหวัด นอกจากนี้สหกรณ์ยังสนับสนุนการศึกษาของเจ้าหน้าที่ระดับต่างๆ โดยให้มีการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ถึงแม้ว่าสหกรณ์มีตัวชี้วัดยังไม่ชัดเจนนักแต่ก็สามารถประเมินได้ว่าสหกรณ์บรรลุเป้าหมายในมุมมองบุคลากรและเทคโนโลยี ซึ่งมีส่วนสำคัญในการพัฒนาองค์กรระยะยาว ซึ่งดูได้จากตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 การประเมินมุมมองด้านบุคลากรและเทคโนโลยี

รายการ	2548	2549	2550	2551	2552
จัดสัมมนากรรมการและเจ้าหน้าที่ (ครั้ง)	0	0	1	0	1
จัดสัมมนาสมาชิก (ครั้ง)	0	0	1	0	0
จัดส่งกรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการ และ เจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุมสัมมนาและฝึกอบรม(ครั้ง)	0	0	3	9	7
พัฒนาระบบฐานข้อมูล / ระบบงานบนคอมพิวเตอร์(ครั้ง)	1	0	1	0	1

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

การศึกษาความมั่นคงของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบผลการดำเนินงาน ศึกษา การเจริญเติบโต ความมั่นคง การบริหารความเสี่ยง การประเมินผลการดำเนินงาน จากผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1.1 การศึกษาถึงพัฒนาการของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด พบว่า ตลอดระยะเวลา 5 ปีทางบัญชี (2548 – 2552) ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีความก้าวหน้าด้านต่าง ๆ กล่าวคือ จำนวนสมาชิกมีทั้งเพิ่มขึ้นและลดลง โดยในปีบัญชี 2548 และ 2552 มีสมาชิกลดลง 39 คน และ 163 คนตามลำดับ และสหกรณ์ มีสมาชิกเพิ่มขึ้นในปีบัญชี 2549 – 2551 เป็น 145, 115, 94 ตามลำดับ ในด้านการดำเนินธุรกิจพบว่าในปีบัญชี 2548 – 2552 สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น ร้อยละ 4.50, 7.62, 10.38, 7.87 และ 5.69 ตามลำดับ ด้านเงินรับฝากตลอดระยะเวลา 5 ปีทางบัญชี (2548 – 2552) คิดเป็นร้อยละ 11.24 ของทุนดำเนินงาน ด้านเงินให้สมาชิกกู้ยืม คิดเป็น ร้อยละ 96.95, 96.37, 94.09, 92.79, 88.85 ของทุนดำเนินการ ด้านกำไรขาดทุนพบว่าสหกรณ์มีกำไรเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.59, 6.35, 4.00, 11.21, 2.04 ตามลำดับ ด้านฐานะทางการเงินพบว่า ในปี บัญชี 2548 – 2552 สหกรณ์มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.26, 12.96, 6.56, 8.43 ตามลำดับ หนี้สินของสหกรณ์ซึ่งประกอบด้วยเงินรับฝากเป็นส่วนใหญ่ซึ่งเฉลี่ยปีละ 12,886,723.55 บาท และได้ มีการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรีในปีบัญชี 2549 เป็นเงิน 1,700,000 บาท ปีบัญชี 2550 กู้ยืม 3,000,000 บาท จากสหกรณ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย

1.2 การวิเคราะห์ความมั่นคงทางการเงินโดยการวัดอัตราส่วนทางการเงิน ในช่วงปี บัณฑิต 2548 – 2552 ณ วันที่ 30 กันยายนของทุกปี โดยยึดหลัก “CAMELS Analysis” เป็น แนวทางในการประเมินสามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 5.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินสหกรณ์

อัตราส่วนทางการเงิน	เกณฑ์เทียบเคียง ขนาดใหญ่	ปี พ.ศ. (ปีทางบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน)				
		2548	2549	2550	2551	2552
1.หมวดโครงสร้างทางการเงิน						
1.1 อัตราส่วนลูกหนี้เงินกู้ที่ถึงสิ้นต่อ สินทรัพย์รวม	>89.00 – 91.00	96.9	97.19	94.76	85.49	89.42
1.2 อัตราส่วนรับฝากต่อสินทรัพย์รวม	> 38.00	13.27	8.98	10.20	6	13.04
1.3 อัตราส่วนทุนเรือนหุ้นต่อสินทรัพย์ รวม	> 72.00	73.35	76.16	75.22	77	74.07
1.4 อัตราส่วนเงินกู้ภายนอกต่อ สินทรัพย์รวม	≤ 0.02	0	0.99	1.56	0	0
1.5 อัตราส่วนสำรองต่อทุนเรือนหุ้น	> 10.50	9.71	9.80	9.49	10	9.53
2. หมวดสภาพคล่องทางการเงิน						
2.1 อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อ หนี้สินหมุนเวียน	>1.00	2.13	2.82	2.34	3	2.25
3. หมวดประสิทธิภาพการทำรายได้						
3.1 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อทุนเรือนหุ้น	> 10.00	7.32	7.22	6.75	7	6.74
3.2 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายการบริหารต่อ สินทรัพย์รวม	≤ 0.25	1.02	0.98	0.89	1	0.61
4 หมวดคุณภาพสินทรัพย์และการป้องกัน ความเสี่ยง						
4.1 อัตราส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ต่อลูกหนี้เงินกู้ที่ถึงสิ้น	≤ 1.00	0	0	0	0	0
4.2 อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อทุนสำรอง	≤ 1	0.013	0.012	0.006	0.018	0.014

4.3 อัตราส่วนเงินให้สมาชิกกู้ต่อทุน เรือนหุ้นและทุนสำรอง	\leq 1.40	1.204	1.162	1.150	1.024	1.09
5. หมวดการเจริญเติบโต						
5.1 อัตราการเติบโตของทุนเรือนหุ้น	$>$ 14.50	4.71	8.26	11.584	8.54	6.03
5.2 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	15.50	9.103	9.31	8.016	7.109	7.90
จัดชั้นคุณภาพสหกรณ์	ระดับคะแนน	66	60	67	58.75	73.35

หากมองในภาพรวมการดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่า พัฒนาการและการขยายตัวด้านต่างๆ ส่วนใหญ่เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยได้รับความน่าเชื่อถือจากสมาชิกและสหกรณ์อื่นที่เป็นแหล่งเงินทุน จนสามารถให้บริการด้านต่างๆ ให้แก่สมาชิกได้ และทำการจัดหาเงินทุนเพื่อสนองความต้องการสินเชื่อแก่สมาชิกในวงเงินที่เหมาะสม และในด้านการส่งเสริมการออมทรัพย์แก่สมาชิกซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในการดำเนินงาน

2. การอภิปรายผล

จากการจัดขนาดสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด โดยนำการอ้างอิง (Benchmark) ปี 2549 มาเป็นเกณฑ์ พบว่าสหกรณ์จัดอยู่ในระดับสหกรณ์ขนาดใหญ่ และเมื่อนำมาจัดชั้นคุณภาพ ในปี 2548 – 2552 โดยวัด ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี พบว่าในปีบัญชี 2548, 2550, 2551 จัดชั้นคุณภาพอยู่ในชั้นชิบวก ซึ่งสูงกว่าค่าที่ยอมรับได้ ในปีบัญชี 2549 จัดอยู่ในชั้นซี ซึ่งจัดอยู่ในค่าที่ยอมรับได้ ส่วนในปี 2552 จัดอยู่ในชั้น บีบวก ซึ่งเป็นค่าที่ค่อนข้างดี จากการจัดชั้นคุณภาพของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ถือว่ามีขีดความสามารถในการพัฒนาสหกรณ์ทางการเงินเพิ่มขึ้น

จากการวัดอัตราส่วนทางการเงินในปีบัญชี 2548 - 2552 ณ วันที่ 30 ก.ย. ของทุกปี พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีผลการดำเนินงานเป็นดังนี้

ด้านโครงสร้างทางการเงิน

สหกรณ์เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งในรูปทุนเรือนหุ้น เงินรับฝาก และทุนสำรองจึงทำให้สหกรณ์มีความมั่นคงและเข้มแข็งทางการเงิน สหกรณ์มีการบริหารลูกหนี้เงินกู้ได้ดี ซึ่งจะเห็นลูกหนี้ส่วนใหญ่ของสหกรณ์เป็นลูกหนี้ภายใน มีเพียงปี 2551 เท่านั้นที่สหกรณ์ให้กู้แก่สมาชิกต่ำกว่าเกณฑ์อ้างอิงซึ่งจะมีผลกับรายได้ของสหกรณ์ สำหรับในเรื่องทุนสำรอง จะเห็นได้ว่าสหกรณ์

ไม่ให้ความสำคัญกับทุนสำรองคงจะเห็นได้จากอัตราทุนสำรองต่อทุนเรือนหุ้นในปีบัญชี 2548 – 2552 เป็นร้อยละ 9.71, 9.80, 9.49, 10.00, 9.53 ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่ามาตรฐานอ้างอิง ซึ่งจะมีผลทำให้สมาชิกผู้เป็นเจ้าของทุนเรือนหุ้นได้รับความคุ้มครองน้อยลง หากสหกรณ์ประสบปัญหาขาดทุน

ด้านคุณภาพสินทรัพย์

ทุนดำเนินงานส่วนใหญ่ลงทุนไปกับการให้เงินกู้สมาชิก การบริหารคุณภาพสินทรัพย์จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการบริหารลูกหนี้เป็นสำคัญ ตลอดระยะเวลาปีบัญชี 2548 – 2552 คิด ณ วันที่ 30 กันยายนของทุกปี การบริหารจัดการลูกหนี้ของสหกรณ์มีประสิทธิภาพดี มาก เห็นได้จากตลอดระยะเวลา 5 ปีบัญชี สหกรณ์ไม่มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เลย (หนี้สงสัยจะสูญ)

ด้านสภาพคล่อง

สหกรณ์มีสภาพคล่องสูง ลูกหนี้ระยะสั้นมีความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ได้ดี เนื่องจากสหกรณ์ใช้ระบบการหักเงินเดือน ณ ที่จ่าย จึงทำให้สหกรณ์มีเงินเข้าสม่ำเสมอในแต่ละเดือน และเห็นได้จากสหกรณ์ไม่มีการตั้งค่าหนี้สงสัยจะสูญไว้ตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ศึกษา

ด้านประสิทธิภาพในการทำรายได้

ส่วนในเรื่องการบริหารจัดการสหกรณ์ มีประสิทธิภาพการทำรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานอ้างอิง นั้นแสดงว่าปริมาณทุนเรือนหุ้นที่เพิ่มขึ้นผู้บริหารไม่สามารถนำไปใช้ให้เกิดรายได้ ได้มากพอกับทุนเรือนหุ้นที่เพิ่มขึ้น และอาจเกิดจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสหกรณ์มากเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานอ้างอิง ซึ่งจะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการด้านค่าใช้จ่ายมีประสิทธิภาพต่ำ

ด้านผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

เมื่อสถานะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งทางด้านราคาน้ำมันและภาวะเงินเฟ้อ ได้ส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ ทำให้สมาชิกขอกู้เงินเพิ่มขึ้นซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออนาคตได้ นอกจากนี้สหกรณ์ยังได้รับผลกระทบต่อการแข่งขันทางธุรกิจจากสถาบันการเงินอื่น เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน ที่ดำเนินนโยบายในการปล่อยกู้ให้กับผู้มีรายได้ประจำและให้วงเงินกู้ในปริมาณที่มากถึง 1,500,000 – 2,000,000 บาท ต่อรายทำให้สมาชิกสหกรณ์เปลี่ยนจากการกู้เงินสหกรณ์ไปกู้ธนาคารพาณิชย์แทน และนำเงินที่กู้จากธนาคารดังกล่าวมาปิดสหกรณ์เพื่อให้มีภาระในการจ่ายหนี้ทางเดียว ส่งผลให้รายได้สหกรณ์ลดลง

การบริหารความเสี่ยง (Risk management)

สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ได้มีการตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขึ้นเพื่อดำเนินการด้านความเสี่ยง โดยเฉพาะและได้แบ่งความเสี่ยงออกเป็น 5 ประเภทได้แก่

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรหรือผู้อยู่ในตำแหน่งสำคัญ และการวางแผนกลยุทธ์ ซึ่งสหกรณ์มีการวางแผนกลยุทธ์ที่ช่วยให้การบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมมติฐานหรือปัจจัยต่างๆที่ใช้ในการวางแผนกลยุทธ์มีความสมเหตุสมผลและสะท้อนให้เห็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค การวางแผนกลยุทธ์มีความน่าเชื่อถือ มีเงินกองทุน บุคลากร ระบบงาน และการจัดการรองรับอย่างเพียงพอในอนาคต
2. ความเสี่ยงด้านเครดิต ซึ่งเกิดจากคู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระที่ตกลงไว้ในการบริหารความเสี่ยงนี้ สหกรณ์ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเงินกู้ขึ้นเพื่อมีอำนาจวินิจฉัยอนุมัติการให้เงินกู้แก่สมาชิกตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ตลอดถึงตรวจสอบการให้เงินกู้แก่สมาชิกและติดตามการใช้เงินกู้ของสมาชิกว่านำไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการกู้หรือไม่ ตรวจสอบหลักประกันในการกู้ ติดตามการชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ให้เป็นไปตามกำหนดสัญญา สอบสวนเบื้องต้นกรณีสมาชิกผู้กู้ขอผ่อนผันการชำระหนี้ หรือผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้

นอกจากการจัดให้มีคณะกรรมการเงินกู้แล้ว สหกรณ์ยังได้กำหนดขั้นตอนในการทำธุรกรรมขอสินเชื่อกับสหกรณ์ทุกประเภท โดยอ้างอิงทุนเรือนหุ้นในการอนุมัติสินเชื่อและให้มีบุคคลำประกัน หรืออสังหาริมทรัพย์ค้ำประกัน ตลอดระยะเวลา 5 ปีบัญชี (2548-2552) สหกรณ์ไม่มีหนี้สงสัยจะสูญ

3. ความเสี่ยงด้านตลาด ได้แก่ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย ซึ่งเป็นความเสี่ยงสูงลำดับแรกของสหกรณ์ เนื่องจากเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอกที่ยากต่อการควบคุม สหกรณ์ได้มีการปรับลดดอกเบี้ยลงในปีบัญชี 2551 หลังจากได้รับผลกระทบจากการปล่อยกู้ของธนาคารกรุงไทย และธนาคารออมสินซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่ใหญ่กว่า เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อรายได้สหกรณ์ ซึ่งส่วนใหญ่มาจากดอกเบี้ยเงินกู้ สหกรณ์จึงได้มีการขยายวงเงินกู้เพิ่มขึ้นและขยายระยะเวลาในการส่งคืนเงินกู้เพิ่มขึ้นซึ่งทำให้สมาชิกมีภาระผ่อนชำระน้อยลง เพื่อรักษาสมาชิกเดิมที่กู้ให้คงอยู่กับสหกรณ์และจูงใจสมาชิกที่กู้กับสถาบันการเงินอื่นกลับมาสนใจที่จะกู้เงินกับสหกรณ์

4. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง สหกรณ์ได้มีการกำหนดรักษาสภาพคล่องของเงินทุนในการทำธุรกรรมในแต่ละวันเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการถอนเงินของสมาชิก ความต้องการขอสินเชื่อและการชำระเงินสินเชื่อเมื่อครบกำหนดสัญญา ซึ่งฝ่ายจัดการมีการรับรู้ล่วงหน้าจากรายงานสถานภาพทางการเงินรายวัน จึงมีเวลาเตรียมสภาพคล่องไว้รองรับได้อย่างเพียงพอ ทำให้สภาพคล่องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่ของสหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนภายในซึ่งได้จากเงินฝากออมทรัพย์ ทุนเรือนหุ้น มีเพียงปีบัญชี 2549 และ 2550 เท่านั้นที่ต้องอาศัยเงินเงินทุนภายนอก ซึ่งสหกรณ์สามารถชำระได้หมดภายในระยะเวลาตามสัญญาเงินกู้นอกจากนี้สหกรณ์ยังได้จัดให้มีบัญชีเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉินอย่างเพียงพอในรูปวงเงินสินเชื่อจากธนาคาร ซึ่งสหกรณ์ได้ขออนุมัติไว้ในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีบัญชี 2552 และนายทะเบียนได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ในวงเงิน 20 ล้านบาท

5. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ สหกรณ์บริหารความเสี่ยงภายใต้กรอบนโยบายภายในของสหกรณ์ มีการควบคุมระเบียบการปฏิบัติงานและมาตรการตรวจวัด การประเมินตนเองของหน่วยงานทั้งด้านธุรกิจและการปฏิบัติงาน และให้ความสำคัญในการฝึกอบรมพนักงานในการปรับปรุงและยกระดับระบบ กระบวนการและระเบียบวิธีการดำเนินงาน โดยจัดส่งคณะกรรมการที่ได้รับเลือกใหม่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการดำเนินกิจการสหกรณ์ตามที่ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทยกำหนด และมีการตรวจสอบการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานแต่ละวันทางด้านบัญชี และมีผู้ตรวจสอบกิจการซึ่งได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีเข้ามาทำหน้าที่คอยดูแลและตรวจสอบการทำงานของฝ่ายจัดการ และปัจจุบันประธานสหกรณ์ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงกับสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อการบริหารให้ดำเนินการไปตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็น 1 ใน 17 สหกรณ์ในจังหวัดเพชรบุรี

จากความเสี่ยงที่เกิดขึ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ได้มีการจัดการกับความเสี่ยงโดยการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ลดความเสี่ยง กระจายความเสี่ยง ขอมรับความเสี่ยง และมีการติดตามและ

ประเมินผลทุก 6 เดือน มีการรายงานผลในเดือน เมษายน และตุลาคม โดยให้คณะผู้ตรวจสอบ
กิจการรายงานผลการติดตามความเสี่ยงอย่างเป็นอิสระ นอกจากนี้สหกรณ์ยังมีการคำนวณต้นทุน
การให้สินเชื่อเพื่อใช้ในการกำหนดดอกเบี้ยที่เหมาะสม ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการ
สนับสนุนทางอากาศ จำกัด มีต้นทุนอยู่ที่ 2.267 % ซึ่งเมื่อนำมาใช้ในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่
เหมาะสมสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์ ตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนดจะมีอัตราดอกเบี้ยอยู่ที่ร้อยละ
6.267 (ใช้ข้อมูลตัวเลขทางบัญชีปี 2552 ณ วันที่ 30 กันยายน 2552)

การจัดทำตัวชี้วัดสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด พบว่า

1. มุมมองด้านการเงิน ถ้าพิจารณาตัวชี้วัดแต่ละตัวพบว่า สหกรณ์มีกำไรเพิ่มขึ้น
รายได้เพิ่มขึ้น แต่ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ไม่ลดลง มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของทุนเรือนหุ้น
และเงินรับฝากจากสมาชิกและรายได้เพิ่มขึ้นจากรายได้ทุกประเภท ซึ่งทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ซึ่งดู
ได้จากตารางที่ 4.27, 4.28 และตารางที่ 4.29

2 มุมมองสมาชิก ถ้าพิจารณาตัวชี้วัดมุมมองสมาชิกพบว่า ในแต่ละปีสหกรณ์มี
สมาชิกทั้งเพิ่มขึ้นและลดลงแต่ปริมาณเงินกู้ของสมาชิกเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนซึ่งดูได้
จากตารางที่ 4.30

3. มุมมองด้านการดำเนินงาน สหกรณ์มีโครงการพัฒนาโครงสร้างองค์กร และ
ระบบงาน โดยจัดทำคำบรรยายลักษณะงานและคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อมีการแบ่งงานและหน้าที่
ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน และปรับปรุงข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน และช่วย
พัฒนาเทคโนโลยีช่วยในการปฏิบัติงาน มีการบริการวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำเอกสาร
ทางการเงินของสหกรณ์แจกจ่ายทุกเดือนรวมเอกสารตลอดปีจำนวน 12 ฉบับ และให้สหกรณ์
อื่นๆเยี่ยมชมการดำเนินงานของสหกรณ์ซึ่งมีสหกรณ์มาเยี่ยมชม จำนวน 1 สหกรณ์ในปีบัญชี 2550
นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงระเบียบสวัสดิการเพื่อให้สมาชิกได้ประโยชน์เพิ่มขึ้นตามสภาพ
เศรษฐกิจของสหกรณ์และสมาชิกได้รับความพอใจในการบริการ

4. มุมมองบุคลากรและเทคโนโลยี สหกรณ์มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร โดย
การจัดสัมมนากรรมการเจ้าหน้าที่ จัดสัมมนาสมาชิก จัดอบรมสมาชิก และจัดส่งกรรมการ ผู้
ตรวจสอบกิจการ และเจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุมสัมมนาและฝึกอบรมโดยตลอด นอกจากนี้ยัง
สนับสนุนการศึกษาของเจ้าหน้าที่ระดับต่างๆ พร้อมทั้งมีระบบเทคโนโลยีที่สมบูรณ์จากการพัฒนา
ระบบฐานข้อมูลและระบบงานบนคอมพิวเตอร์ ซึ่งดูได้จากตารางที่ 4.32 ถึงแม้ว่าสหกรณ์มี
ตัวชี้วัดยังไม่ชัดเจนนัก แต่ก็สามารถประเมินได้ว่าสหกรณ์บรรลุเป้าหมายในมุมมองบุคลากรและ
เทคโนโลยี ซึ่งมีส่วนสำคัญในการพัฒนาองค์กรระยะยาว

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารังต่อไป

จากการศึกษาความมั่นคงและการบริหารความเสี่ยง สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการ สนับสนุนทางอากาศ จำกัด โดยใช้การวัดอัตราส่วนทางการเงินโดยใช้ Benchmarking ปี 2549 เป็นเกณฑ์อ้างอิง ซึ่งเป็นการศึกษาข้อมูลในอดีตตั้งแต่ปีบัญชี 2548 – 2552 ณ วันที่ 30 ก.ย ของทุกปี จากการศึกษาพัฒนาการและความมั่นคงของสหกรณ์พบว่า แม้สหกรณ์ จะมีจุดแข็งหลายๆ ด้าน แต่ก็ยังมีจุดที่ควรพัฒนาให้ดีขึ้น คือ

1. ทุนสำรองและทุนสะสมอื่น ๆ ในด้านการจัดสรรเงินทุนสำรอง ซึ่งแสดงถึงความมั่นคงของสหกรณ์ และทุนสะสมอื่นๆ ซึ่งเป็นทุนที่มีประโยชน์ต่อสมาชิก สหกรณ์ควรจัดสรรเงินทุนทั้งสองประเภทเพิ่มมากขึ้น เพราะทุนสำรองและทุนสะสมเป็นทุนที่ไม่มีต้นทุนยิ่งมากยิ่งจะทำให้เกิดประโยชน์แก่สหกรณ์มากและเพื่อป้องกันการทุจริตในการใช้เงินทุนสำรองและทุนสะสมอื่นๆ สหกรณ์สามารถกำหนดระเบียบเพื่อใช้เงินเหล่านี้ได้เพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้

2 ด้านการบริหารสินทรัพย์ การบริหารสินทรัพย์เพื่อสร้างรายได้ให้เพิ่มความระมัดระวังในการใช้เงินทุน ควรลดการลงทุนระยะยาวลง เพราะการปล่อยกู้ในระยะยาวมากเกินไป จะทำให้สภาพคล่องของสหกรณ์ลดลงได้ ในการปล่อยกู้สหกรณ์ควรมีการติดตามลูกหนี้เงินกู้นำเงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของการกู้หรือไม่ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ในด้านการใช้จ่าย สหกรณ์ควรลดรายจ่ายลงเพราะเมื่อเทียบรายจ่ายกับเกณฑ์มาตรฐานอ้างอิงสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด ปี 2549 มีค่าใช้จ่ายมากกว่าเกณฑ์อ้างอิง 0.77, 0.73, 0.64, 0.75, 0.36 ตามลำดับ ควรมีการตั้งเป้าหมายในการลดรายจ่ายเพื่อให้รายได้ของสหกรณ์ เพิ่มขึ้นและทำให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพมากขึ้น สหกรณ์มีการเติบโตเพิ่มขึ้น สมาชิกมีความเชื่อมั่นมากขึ้น จากผลการศึกษาดังกล่าวสหกรณ์สามารถนำไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการได้ในโอกาสต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เฉลิมพล คุณสัมพันธ์ (2548) “ โครงสร้างและการบริหารงานสหกรณ์ออมทรัพย์ ”
 ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย (2547) “ คู่มือการบริหารความเสี่ยง “
 ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด “ คู่มือเกณฑ์อ้างอิง (Benchmark) ปี 2549
 อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ”
 ทีมงานการจัดการความรู้อ่างทอง (2550) “ การใช้ประโยชน์จากการคำนวณอัตราดอกเบี้ยขั้น ต่ำ
 สำหรับสหกรณ์ “
 นิตยา หลวงจันทร์ (2550) “ความมั่นคงของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพิจิตร จำกัด
 เศรษฐศาสตร์มหบัณฑิต แขนงวิชา เศรษฐศาสตร์ สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 ฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยงและเทคโนโลยีสารสนเทศ สายกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่ง
 ประเทศไทย “ คู่มือการจัดระดับความเสี่ยง “ ธันวาคม 2546 www.bot.or.th: กรุงเทพฯ
 ฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยงและเทคโนโลยีสารสนเทศสายกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่ง
 ประเทศไทย “ คู่มือตรวจสอบความเสี่ยงสถาบันการเงิน “ เอกสารเผยแพร่บนเว็บไซต์
www.bot.or.th: กรุงเทพฯ
 มนตรี ช่วยชู,ดร. (2549) ที่ปรึกษาชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย บรรยายใน
 หลักสูตร “ ความรู้พื้นฐาน กรรมการดำเนินการใหญ่ การบริหารเงินสหกรณ์ออมทรัพย์”
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในเอกสารการสอนชุดวิชาการบัญชีและการเงินสหกรณ์เพื่อ การ
 บริหาร กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2550
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในเอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารธุรกิจสหกรณ์
 เชิงกล ยุทธ์ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2548
 เรื่องอุไร เศษสูงเนิน : สาโรจน์อังสุมาลิน (2549) “ ความเสี่ยงทางการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ “
 สมบูรณ์ จิตเป็นธรรม ผู้อำนวยการ ฝ่ายนโยบายความเสี่ยงธนาคารแห่งประเทศไทย (2551)
 “ เรื่องของสินเชื่อและดอกเบี้ย “

- สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด (2550) “ ข้อบังคับ ”
- สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด (2550) “ ระเบียบ ”
- สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด “ แผนกลยุทธ์ ประจำปี 2552 – 2554 ”
- สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด “ รายงานผลการดำเนินงานปี 2548 ”
- สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด “ รายงานผลการดำเนินงานปี 2549 ”
- สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด “ รายงานผลการดำเนินงานปี 2550 ”
- สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด “ รายงานผลการดำเนินงานปี 2551 ”
- สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด “ รายงานผลการดำเนินงาน ปี 2552 ”
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2551) “ ชุดเครื่องมือการพัฒนองค์กรตามแนว
ทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ”
- สำนักงานพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ (2552) “ กลุ่มส่งเสริมพัฒนาธุรกิจด้านสินเชื่อ ธุรกิจการซื้อและ
บริการ ”
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรัง (2551) “ การวิเคราะห์ต้นทุนธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ การเกษตร ”

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คู่มือ เกณฑ์อ้างอิง (Benchmark) ปี 2549 อัตราส่วนทางการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์

เกณฑ์การจัดขนาดของสหกรณ์ออมทรัพย์

ตัวแปรในการวิเคราะห์ขนาดสหกรณ์							
ทุนดำเนินงาน		ปริมาณธุรกิจ		สมาชิก		ช่วง	ขนาด
ช่วงข้อมูล	คะแนน	ช่วงข้อมูล	คะแนน	ช่วงข้อมูล	คะแนน	รวม	สหกรณ์
หน่วย: บาท	(1)	หน่วย: บาท	(2)	หน่วย: บาท	(3)	1+2+3	
0	0	0	0	0	0		
≤ 900,000	1	≤ 900,000	1	≤ 90	1		
>900,000-190,000	2	>900,000-2,200,000	2	91 -148	2		
>2,190,000 – 5,400,000	3	>2,200,000 – 5,400,000	3	149 – 254	3		
>5,400,000 – 13,400,000	4	>5,400,000 – 13,000,000	4	246 – 403	4	1-6	เล็กมาก
>13,400,000 – 32,600,000	5	> 13,000,000 – 32,800,000	5	404 – 665	5	7-12	เล็ก
< 32,600,000 – 80,000,000	6	> 32,800,000 – 80,000,000	6	666 – 1,090	6	13-18	กลาง
>80,000,000 – 198,000,000	7	> 80,000,000 – 197,500,000	7	1,091 – 1,801	7	19-24	ใหญ่
>198,000,000- 485,000,000	8	>197,500,000 – 500,000,000	8	1,802 – 3998	8	25-30	ใหญ่มาก
>485,000,000 – 1,200,000,000	9	>500,000,000 – 1,180,000,000	9	3,999 – 4,900	9		
> 1,200,000,000	10	>1,180,000,000	10	> 4900	10		

ผนวก 1 เกณฑ์อ้างอิง (Benchmark) อัตราส่วนทางการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ปี 2549

อัตราส่วน	หน่วย	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่มาก
1.หมวดโครงสร้างทางการเงิน					
1.1 อัตราส่วนลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้นต่อ					
สินทรัพย์รวม	%	>77.50 – 82.00	>77.00 – 81.50	>89.00 – 91.00	>74.00 – 78.50
1.2 อัตราส่วนรับฝากต่อสินทรัพย์รวม					
	%	>5.40	>28.00	> 38.00	>49.00
1.3 อัตราส่วนทุนเรือนหุ้นต่อสินทรัพย์					
รวม	%	>84.00	>73.00	> 72.00	>55.50
1.4 อัตราส่วนเงินกู้ภายนอกต่อสินทรัพย์					
รวม	%	≤ 4.00	≤ 0.50	≤ 0.02	≤ 0.10
1.5 อัตราทุนสำรองต่อทุนเรือนหุ้น					
	%	>7.95	>11.05	> 10.50	>13.25
2. หมวดสภาพคล่องทางการเงิน					
2.1 อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อ					
หนี้สินหมุนเวียน	เท่า	>3.00	> 2.00	>1.00	>1.00
3. หมวดประสิทธิภาพการทำได้					
3.1 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อทุนเรือนหุ้น					
	%	> 8.50	>9.90	> 10.00	>10.00
3.2 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายการบริหารต่อ					
สินทรัพย์รวม	%	≤ 0.30	≤ 0.25	≤ 0.25	≤ 0.40
4 หมวดคุณภาพสินทรัพย์และการป้องกัน					
ความเสี่ยง					
4.1 อัตราส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้					
ต่อลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น	%	≤1.00	≤ 1.00	≤ 1.00	≤ 1.00
4.2 อัตราส่วนสินทรัพย์สำรองต่อทุน					
สำรอง	เท่า	≤ 1	≤ 1	≤ 1	≤ 1
4.3 อัตราส่วนเงินให้สมาชิกผู้ต่อ					
ทุนเรือนหุ้นและทุนสำรอง	เท่า	≤ 1.20	≤ 1.30	≤ 1.40	≤ 1.50
5. หมวดการเจริญเติบโต					
5.1 อัตราการเติบโตของทุนเรือนหุ้น					
	%	>16.00	>12.50	> 14.50	>12.10
5.2 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง					
	%	>13.50	>13.50	> 15.50	> 12.40

ที่มา: ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด คู่มือ เกณฑ์อ้างอิง (Benchmark) ปี 2549 อัตราส่วนทาง
การเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์

เกณฑ์การวัดชั้นคุณภาพ โดยใช้เกณฑ์อ้างอิง Benchmark

ช่วงคะแนน	ชั้นคุณภาพ	ความหมาย
> 85	A+	ดีเยี่ยมเกินความคาดหมาย
> 80 – 85	A	ดีเยี่ยม
> 75 – 80	B+	ดี
> 70 – 75	B	ค่อนข้างดี
> 65 – 70	C+	สูงกว่าค่าที่ยอมรับได้
> 60 – 65	C	ค่าที่ยอมรับได้
> 55 – 60	D+	ต้องใช้ความพยายามในการปรับปรุง
≤ 55	D	ต้องใช้ความพยายามในการปรับปรุงอย่างมาก

ที่มา: ชุมชนุสกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด คู่มือ เกณฑ์อ้างอิง (Benchmark) ปี 2549
อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์

เกณฑ์ประเมินคุณภาพ ชั้นละเอียดยุค สหกรณ์ออมทรัพย์ (ขนาดใหญ่)

ข้อ	ดัชนี	ระดับคะแนน	คะแนน
1	โครงสร้างทางการเงิน		
1.1	อัตราส่วนลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์รวม	ก >89.00%-91.50%	8
		ข >86.50%-89.00%,>91.50%-94.00%	7
		ค >84.00%-86.50%,>94.00%-96.50%	6
		ง >81.50%-84.00%>96.50%-99.00%	5
		จ >79.00%-81.50%,>99.00%	4
		ฉ >76.50%-79.00%	3
		ช >74.00%-76.50%	2
		ซ $\leq 74.00\%$	1
1.2	อัตราส่วนเงินรับฝากต่อสินทรัพย์รวม	ก >38.00%	8
		ข >34.00%-38.00%	7
		ค >30.00%-34.00%	6
		ง >26.00% - 30.00%	5
		จ >22.00% - 26.00%	4
		ฉ >18.00% - 22.00%	3
		ช >14.00% - 18.00%	2
		ซ <14.00%	1
1.3	อัตราส่วนทุนเรือนหุ้นต่อสินทรัพย์รวม	ก. >72.00%	8
		ข. >68.00% - 72.00%	7
		ค. >64.00% - 68.00%	6
		ง. >60.00% - 64.00%	5
		จ. >56.00% - 60.00%	4
		ฉ. >52.00% - 56.00%	3
		ช. >48.00% - 52.00%	2
		ซ. $\leq 48.00\%$	1
1.4	อัตราส่วนเงินกู้ภายนอกต่อสินทรัพย์รวม	ก $\leq 0.20\%$	8
		ข >0.20%-1.20%	7

ข้อ	ดัชนี	ระดับคะแนน	คะแนน	
	ก.	>1.20%-2.20%	6	
	ง.	>2.20% -3.20%	5	
	จ.	>3.20%-4.20%	4	
	ฉ.	>4.20%-5.20%	3	
	ช.	>5.20%-6.20%	2	
	ซ.	>6.20%	1	
1.5	อัตราส่วนทุนสำรองต่อทุนเรือนหุ้น	ก.	>10.50%	8
		ข.	>9.75 % - 10.50%	7
		ค.	>9.00% - 9.75 %	6
		ง.	> 8.25% - 9.00%	5
		จ.	>7.50% - 8.25%	4
		ฉ.	>6.75% - 7.50%	3
		ช.	>6.00% - 6.75%	2
		ซ.	< 6.00%	1
2	สภาพคล่องทางการเงิน			
	อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อ			
	หนี้สินหมุนเวียน	ก.	> 1 เท่า	8
		ข.	> 0.75 เท่า - 1 เท่า	7
		ค.	> 0.60 เท่า - 0.75 เท่า	6
		ง.	>0.45 เท่า - 0.60 เท่า	5
		จ.	>0.30 เท่า - 0.45 เท่า	4
		ฉ.	> 0.15 เท่า - 0.30 เท่า	3
		ช.	>0.00 เท่า - 0.15 เท่า	2
		ซ.	= 0.00	1

ข้อ	ดัชนี	ระดับคะแนน	คะแนน
3	ประสิทธิภาพการทำรายได้		
3.1	อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อทุนเรือนหุ้น	ก. >10.00%	8
		ข. >9.50% - 10.00%	7
		ค. >9.00% - 9.50%	6
		ง. >8.50% - 9.00 %	5
		จ. >8.00% -8.50%	4
		ฉ. >7.50% - 8.00%	3
		ช. >7.00% - 7.50%	2
		ซ. < 7.00%	1
3.2	อัตราส่วนค่าใช้จ่ายบริหารต่อสินทรัพย์รวม	ก. <0.25%	8
		ข. > 0.25% - 0.35%	7
		ค. >0.35% - 0.45%	6
		ง. >0.45% - 0.55%	5
		จ. >0.55% - 0.65%	4
		ฉ. >0.65% - 0.75%	3
		ช. >0.75% - 0.85%	2
		ซ. > 0.85%	1
4	คุณภาพสินทรัพย์และการป้องกันความเสี่ยง		
4.1	อัตราส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อ ลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น	ก. <1.00%	8
		ข. >1.00%-1.20%	7
		ค. >1.20?% - 1.40%	6
		ง. >1.40% - 1.60%	5
		จ. >1.60% - 1.80%	4
		ฉ. >1.80% - 2.00%	3
		ช. >2.00% - 2.20%	2
		ซ. >2.20	1

ข้อ	ดัชนี	ระดับคะแนน	คะแนน
4.2	อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อทุนสำรอง	ก. <1.00 เท่า	8
		ข. >1.00 เท่า - 1.25 เท่า	7
		ค. >1.25 เท่า - 1.50 เท่า	6
		ง. > 1.50 เท่า - 1.75 เท่า	5
		จ. > 1.75 เท่า - 2.00 เท่า	4
		ฉ. >2.00 เท่า - 2.25 เท่า	3
		ช. > 2.25 เท่า - 2.50 เท่า	2
		ซ. >2.50 เท่า	1
4.3	อัตราส่วนเงินให้สมาชิกกู้ต่อทุนเรือนหุ้น และทุนสำรอง	ก. < 1.50 เท่า	8
		ข. > 1.50 เท่า - 1.60 เท่า	7
		ค. >1.60 เท่า - 1.70 เท่า	6
		ง. > 1.70 เท่า - 1.80 เท่า	5
		จ. > 1.80 เท่า - 1.90 เท่า	4
		ฉ. > 1.90 เท่า - 2.00 เท่า	3
		ช. > 2.00 เท่า - 2.10 เท่า	2
		ซ. > 2.10 เท่า	1
5	อัตราความเจริญเติบโต		
5.1	$(\frac{\text{ทุนเรือนหุ้นปีปัจจุบัน} - \text{ทุนเรือนหุ้นปีที่แล้ว}}{\text{ทุนเรือนหุ้นปีที่แล้ว}}) \times 100$	ก. > 12.10%	8
		ข. > 19.65% - 12.10 %	7
		ค. >9.20% - 10.65 %	6
		ง. > 7.75% - 9.20%	5
		จ. > 6.30 % - 7.75 %	4
		ฉ. >4.85 % - 6.30%	3
		ช. >3.40% -4.85 %	2
		ซ. < 3.40%	1

ข้อ	ดัชนี	ระดับคะแนน	คะแนน
5.2	(<u>ทุนสำรองปีปัจจุบัน - ทุนสำรองปีที่แล้ว</u>) x 100	ก. >12.40 %	8
	จำนวนทุนสำรองปีที่แล้ว	ข. > 11.05 % - 12.40%	7
		ค. >9.70% - 11.05%	6
		ง. >8.35% - 9.70%	5
		จ. > 7.00% - 8.35%	4
		ฉ. >5.65% - 7.00%	3
		ช. > 4.30% - 5.65%	2
		ซ. <4.30%	1

ที่มา: ชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด คู่มือ เกณฑ์อ้างอิง (Benchmark) ปี 2549 อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์

ภาคผนวก ข
บทสัมภาษณ์ผู้จัดการสหกรณ์

แบบสัมภาษณ์ พ.ต.ท.รณรงค์ เชื้อนาค

ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด

1. เป้าหมายของสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุน จำกัด มีอะไรบ้าง

ตอบ กล่าวโดยสรุป สหกรณ์ มีเป้าหมายหลักซึ่งกำหนดไว้ในข้อบังคับสหกรณ์ เพื่อให้การช่วยเหลือสมาชิกซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับสมาชิกและครอบครัว ส่งเสริมการออมเงินเพื่อสร้างความมั่นคงที่ดีขึ้นในอนาคต

2. สหกรณ์ ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อม (SWOT) ไว้หรือไม่ หากได้ดำเนินการจัดทำไว้มีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร

ตอบ สหกรณ์ ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อม (SWOT) ไว้แล้ว โดยฝ่ายจัดการได้เสนอโครงการ การพัฒนาองค์กรเพื่อการบริหารจัดการที่ดี เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ทั้งสภาพแวดล้อมภายใน ภายนอก จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของสหกรณ์ เมื่อวันที่ 9-10 สิงหาคม 2551 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดผู้แทนของแต่ละฝ่ายของสหกรณ์ เพื่อร่วมกันดำเนินการจัดทำ (SWOT) มีดังนี้

1.1 ผู้แทนของคณะกรรมการจำนวน 8 คน

1.2 ฝ่ายจัดการจำนวน 7 คน

1.3 สมาชิกจำนวน 10 คน

2. โดยร่วมกันสัมมนาแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ สหกรณ์ ดังนี้

2.1 จุดแข็ง (Strengths)

2.1.1 สมาชิกให้ความร่วมมือในกิจการของสหกรณ์ อย่างดีเยี่ยม

2.1.2 การติดต่อประสานงานระหว่างสมาชิกกับสหกรณ์ดีขึ้น

2.1.3 การประชาสัมพันธ์ข่าวสารมีมากขึ้น

2.1.4 มีเงินทุนหมุนเวียนดี ไม่มีการทุจริต

2.1.5 การดำเนินงานเป็นไปตามระเบียบที่ชัดเจน

2.1.6 สามารถตรวจสอบได้โปร่งใส

2.1.7 บริหารด้วยระบบธรรมาภิบาล

2.1.8 มีความมั่นคงทางการเงิน เพราะหักเงิน ณ ที่จ่าย

2.2 จุดอ่อน (Weaknesses)

2.2.1 ผู้เกี่ยวข้องขาดความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการเงิน และการลงทุน

2.2.2 การค้าประกันด้านสัญญาเงินกู้ เมื่อคู่สัญญาย้ายสังกัดหาผู้ค้าประกันแทนยาก

2.2.3 การบริหารงานยึดติดกับสายบังคับบัญชา สมาชิกแสดงความคิดเห็นได้น้อย

2.2.4 ความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ และสมาชิกยังไม่ดีพอ

2.2.5 ผู้เกี่ยวข้องขาดการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ ให้สมาชิก
รับทราบ

2.2.6 คณะกรรมการขาดการเอาใจใส่ และไม่คอยให้ความสำคัญกับสหกรณ์

2.2.7 ระบบสื่อสารสารสนเทศไม่มีความชัดเจน ไม่ทันสมัย

2.2.8 การกู้ยืมเงินให้สมาชิกมาลงลายมือชื่อต่อหน้าเจ้าหน้าที่ ส่วนมากสมาชิกที่ค้าประกันเงินกู้ ทำงานต่างพื้นที่

2.3 โอกาส (Opportunities)

2.3.1 ชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก และยอมรับ

2.3.2 มีความร่วมมือระหว่างสหกรณ์ด้วยกันเอง

2.3.3 หน่วยงานสนับสนุน เช่น นโยบายรัฐ

2.3.4 หน่วยงานต่างๆ สนับสนุนด้านการอบรม

2.3.5 หน่วยงานต้นสังกัดผู้บังคับบัญชาาระดับสูงส่งเสริม และให้ความสำคัญในการเรียกให้خذใช้

2.4 อุปสรรค (Threats)

2.4.1 การปฏิบัติหน้าที่ราชการของสมาชิก

2.4.2 ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือระหว่างสหกรณ์ กรณีสมาชิกย้ายสหกรณ์ไปยัง สหกรณ์ใหม่

2.4.3 ขาดความร่วมมือระหว่างสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้มแข็ง

2.4.4 ทั้งทางด้านการติดต่อสื่อสาร และขั้นตอนการบังคับบัญชายังไม่ สอดคล้อง กับระเบียบของสหกรณ์

2.4.5 การแข่งขันทางการเงินรุนแรง

2.4.6 เมื่อย้ายหน่วยบางรายติดตามหนี้ได้ยาก

3. สหกรณ์ ได้ดำเนินการจัดทำ แผนกลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานไว้หรือไม่

ตอบ สหกรณ์ ได้ดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์ไว้เรียบร้อยแล้ว จากการ ศึกษา วิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ทั้งสภาพแวดล้อมภายใน ภายนอก จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของสหกรณ์ เมื่อวันที่ 9-10 สิงหาคม 2551 จึงได้ดำเนินการจัดแผน กลยุทธ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วิสัยทัศน์ / พันธกิจ/ เป้าประสงค์

จากการจัดทำ SWOT Analysis สหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทาง อากาศ จำกัด แบ่งพันธกิจ (MISSION) ได้เป็น

1. การพัฒนาองค์กรและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความสุขในการปฏิบัติงาน
2. การพัฒนาธุรกิจเพื่อบริการและการจัดสวัสดิการ
3. การเชื่อมโยงเครือข่ายและสร้างพันธมิตร

เป้าประสงค์ (GOALS)

1. เพื่อกำหนดแนวทางในการบริหารให้มีความชัดเจนตามแผนที่กำหนดในปีทางบัญชี พุทธศักราช 2552 - 2554
2. เพื่อพัฒนาบุคลากรและระบบบริหารจัดการ
3. เพื่อแก้ไขแนวทางการบริหารงานให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิกสหกรณ์อย่างสูงสุด
4. เพื่อปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารงานโดยสมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มากขึ้น

การดำเนินงานตามพันธกิจ วัตถุประสงค์ และโครงการหรือกิจกรรมได้จัดทำแผนกล ยุทธ์ดังนี้

พันธกิจที่ 1 การพัฒนาองค์กรและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความสุขในการปฏิบัติงาน ได้จัดทำกลยุทธ์ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1. ปรับปรุงสำนักงานให้มีความน่าอยู่ น่าทำงาน โดยมีโครงการหรือกิจกรรมดังนี้

- ปรับปรุงสำนักงานให้เป็นสัดส่วน

กลยุทธ์ที่ 2. เพิ่มประสิทธิภาพระบบงานโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีโครงการดังนี้

- โครงการจัดทำเว็บไซต์ของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกที่ไม่สามารถเดินทางมาติดต่อกับฝ่ายจัดการได้โดยตรงสามารถค้นหาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสหกรณ์ได้
- พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ ในแต่ละสาขางาน
- พัฒนาและเพิ่ม Software และ Hardware ให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 3. เพิ่มความรวดเร็ว ลดขั้นตอนการกู้ยืม โดยมีกิจกรรมและวิธีการดังนี้

- ลดเอกสารที่ไม่จำเป็น
- พิจารณานุมัติการกู้ยืมเงินให้รวดเร็วขึ้น

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมความรู้ความสามารถบุคลากรในสหกรณ์

กลยุทธ์ที่ 5 การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และความสุขในการปฏิบัติงาน

พันธกิจที่ 2 การพัฒนาธุรกิจเพื่อการบริการและการจัดสวัสดิการ

กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มประเภทการกู้ยืมเพื่อสวัสดิการ ให้มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ

กลยุทธ์ที่ 2 แก้ไขระเบียบของสหกรณ์ ในการกู้ยืมประเภทต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและ ภาวะทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมให้สมาชิกออมเงินด้วยวิธีฝาก

กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประเภทของสวัสดิการตามความต้องการของสมาชิก

กลยุทธ์ที่ 5 จัดทุนการศึกษาเพื่อส่งเสริมในการเรียนต่อในระดับปริญญา

กลยุทธ์ที่ 6 ส่งเสริมให้สหกรณ์ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสหกรณ์ออมทรัพย์ของสมาชิก ครอบครัวและบุคคลทั่วไป

พันธกิจที่ 3 การเชื่อมโยงเครือข่ายและสร้างพันธมิตร

กลยุทธ์ที่ 1 การประสานงานกับสหกรณ์ หรือสถาบันการเงินต่าง ๆ

กลยุทธ์ที่ 2 การกู้ยืมระหว่างสหกรณ์

4. การตัดสินใจในการเปลี่ยนแผนกลยุทธ์ มีขั้นตอนดำเนินการอย่างไร และมีผลกระทบอย่างไรหรือไม่

ตอบ จากการดำเนินกิจการของสหกรณ์ ฯตามแผนกลยุทธ์ที่กำหนดไว้จนถึงปัจจุบัน ยังไม่เคยมีการเปลี่ยนแปลงตามแผนกลยุทธ์ตามที่กำหนดไว้ หากมีเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงเพื่อประโยชน์แก่มวลสมาชิก จำเป็นที่จะต้องเชิญผู้แทนของทุกฝ่ายที่ได้ร่วมกันศึกษาวิเคราะห์และกำหนดเป็นแผนกลยุทธ์เพื่อร่วมกันกำหนดแผนใหม่ให้สอดคล้องกับภาวะในปัจจุบัน

หากมีการเปลี่ยนแปลงแผนกลยุทธ์ ผลกระทบที่เกิดขึ้นคงไม่มากนัก เป็นเพียงการกำหนดวิธีและการบริหารให้สอดคล้องกับแผนใหม่เท่านั้น

5. การขยายสินเชื่อของสถาบันการเงินอื่น ๆ ส่งผลกระทบกับการบริหารงานของสหกรณ์ ฯหรือไม่อย่างไร

ตอบ ปัจจุบันสถาบันการเงินซึ่งหมายถึง ธนาคารออมสินและธนาคารกรุงไทย ได้เปิดโอกาสให้ข้าราชการตำรวจได้กู้ยืมเงินในวงเงินเริ่มตั้งแต่ 1,000,000 – 2,000,000 บาท(หนึ่งล้านถึงสองล้านบาท) ซึ่งมีสมาชิกสหกรณ์ ส่วนหนึ่งได้ใช้บริการสินเชื่อกับธนาคาร ซึ่งส่งผลกระทบการให้สินเชื่อของสหกรณ์ โดยคณะกรรมการ ได้พยายามชี้แจงและให้ความรู้กับสมาชิกเกี่ยวกับการสร้างวินัยทางการเงินเพื่อความมั่นคงของชีวิตในอนาคต

6. ขั้นตอนการทำธุรกรรมเพื่อให้สมาชิกได้กู้ยืมเงินของ สหกรณ์ มีอย่างไรบ้าง

ตอบ สหกรณ์ ได้กำหนดแนวทางการทำธุรกรรมโดยการกู้ยืมเงินของสหกรณ์ และติดประกาศและประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกได้รับทราบไว้แล้ว

7. สหกรณ์ มีการฝึกอบรมผู้บริหารเพื่อทดแทนในกรณีผู้บริหารต้องพ้นจากตำแหน่งไปหรือไม่ หากมีการปรับเปลี่ยนผู้บริหารสหกรณ์ ฯจะดำเนินการอย่างไร

ตอบ สหกรณ์ ฯ โดยคณะกรรมการ จะพิจารณาจัดส่งคณะกรรมการที่ได้รับการเลือกตั้งใหม่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสหกรณ์ ฯตามที่ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทยได้แจ้งมาอย่างต่อเนื่อง

8. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและดำเนินการของ สหกรณ์ มีเพียงพอต่อการบริหารงานหรือไม่

ตอบ ระบบสารสนเทศของสหกรณ์ มีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินงาน โดยมีอุปกรณ์ที่สำคัญ ดังนี้

1. คอมพิวเตอร์	จำนวน	4	ชุด
2. โทรศัพท์/ โทรสาร	จำนวน	1	หมายเลข
3. โทรศัพท์ติดต่อกภายใน	จำนวน	1	หมายเลข
4. เครื่องถ่ายเอกสาร	จำนวน	1	เครื่อง

9. การพิจารณาสินเชื่อของสหกรณ์ มีหลักเกณฑ์อย่างไร และในแต่ละเดือนมีสภาพคล่องเพียงพอ กับความต้องการของสมาชิกหรือไม่

ตอบ การให้สินเชื่อของสหกรณ์ แก่สมาชิก มีดังนี้

1. เงินกู้สามัญ	กู้ได้ไม่เกิน	400,000 บาท
1. เงินกู้สามัญเพื่อสวัสดิการ	กู้ได้ไม่เกิน	300,000 บาท
2. เงินกู้พิเศษ	กู้ได้ไม่เกิน	500,000 บาท
3. เงินกู้ฉุกเฉิน	กู้ได้ไม่เกิน	10,000 บาท

หลักเกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อการกู้ยืมเงินกู้สามัญ,เงินกู้สามัญเพื่อสวัสดิการ, เงินกู้พิเศษ คณะกรรมการ จะเป็นผู้พิจารณาในการประชุมประจำเดือน

เงินกู้ฉุกเฉิน ผู้จัดการเป็นผู้อนุมัติในวงเงินไม่เกิน 10,000 บาท และนำเข้าวาระการประชุมประจำเดือนเพื่อแจ้งคณะกรรมการรับทราบสหกรณ์ มีแนวทางในการควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างไร

10. เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ มีจำนวนเพียงพอหรือไม่ และหากเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ไม่สามารถมาปฏิบัติหน้าที่ได้จะมีแผนการแก้ไขการปฏิบัติงานอย่างไร

ตอบ สหกรณ์ฯมีเจ้าหน้าที่ประจำฝ่ายจัดการ ประกอบด้วย ผู้จัดการ 1 คน , ผู้ช่วยผู้จัดการ 1 คน ,เจ้าหน้าที่ 6 คน ซึ่งเพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่ หากเจ้าหน้าที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ได้มีแนวทางในการรองรับปัญหาดังกล่าวไว้แล้ว โดยได้มีนโยบายให้เจ้าหน้าที่หมุนเวียนในการปฏิบัติงานทุก 2 ปี ซึ่งสามารถทดแทนกันได้

11. การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อการใช้งานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์หรือไม่

ตอบ การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาเทคโนโลยี ในปัจจุบันไม่มีผลกระทบต่อการใช้งานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เนื่องจาก เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ทุกคนมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในเกณฑ์ดีทุกคน ดังนั้น หากจะมีวิทยาการที่ทันสมัยมากขึ้นก็จะมีผลกระทบใด ๆ ซึ่งปัจจุบัน สหกรณ์ ได้ใช้ระบบคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งเจ้าหน้าที่ทุกคนสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี

12. ถ้ามีความผิดพลาดของระบบประมวลผล จะมีแนวทางการป้องกันและแก้ไขอย่างไร

ตอบ การจัดเก็บข้อมูลในการบริหารงานของสหกรณ์ ได้ใช้โปรแกรมของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เพชรบุรี หากมีความผิดพลาดของระบบประมวลผล สามารถที่จะติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เพชรบุรี ให้เดินทางมาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ซึ่งโดยปกติในแต่ละเดือนจะมีเจ้าหน้าที่เดินทางมาให้คำแนะนำอยู่อย่างต่อเนื่อง

13. ความเสี่ยงจากการทุจริตและการปลอมแปลงเอกสารสหกรณ์ มีแนวทางการป้องกันอย่างไร

ตอบ ในการยื่นเอกสารเพื่อขอกู้ยืมเงินจากสหกรณ์ สหกรณ์จะตรวจสอบจากบัตรสมาชิกว่าตรงกับผู้กู้ยืมหรือไม่ สำหรับผู้ค้าประกันจะต้องลงลายมือชื่อต่อหน้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการของสหกรณ์

14. หากเกิดการทุจริตของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และจากสมาชิกผู้กู้ยืมเงินจะมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

ตอบ เนื่องจากสหกรณ์เป็นสถาบันการเงิน หากเกิดการทุจริต ไม่ว่าจะด้วยกรณีใด ๆ ก็ตามจะต้องดำเนินการตามระเบียบที่กำหนดไว้และดำเนินการทางกฎหมายเพื่อมิให้เกิดขึ้นอีกต่อไป ในส่วนการทุจริตที่เกิดจากเจ้าหน้าที่จะต้องพิจารณาถึงความบกพร่องของผู้จัดการด้วย ปัจจุบันประธานสหกรณ์ ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงกับสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อบริหารงานให้ดำเนินการไปตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็น 1 ใน 17 สหกรณ์ในจังหวัดเพชรบุรี แต่อย่างไรก็ตาม การพิจารณาถึงปัญหาดังกล่าวจะต้องพิจารณาถึงหลักนิติธรรมและหลักคุณธรรม ประกอบกันด้วย

15. หากเกิดภัยพิบัติขึ้น ส่งผลให้ทรัพย์สินและข้อมูลต่าง ๆ ของสหกรณ์เสียหาย สหกรณ์จะมีแนวทางการป้องกันปัญหาดังกล่าว อย่างไร

ตอบ ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นซึ่งจะส่งผลให้ทรัพย์สินของสหกรณ์ เช่น อาคาร อุปกรณ์ สำนักงาน เกิดการเสียหายนั้น เป็นส่วนป้องกันได้ยากเนื่องจากไม่สามารถกำหนดแนวทางการป้องกันได้อย่างที่สุด แต่ในส่วนฐานข้อมูลต่าง ๆ ของสมาชิกซึ่งบันทึกไว้ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้น ฝ่ายจัดการได้บันทึกข้อมูลสำรองไว้ทุกวัน และจะจัดเก็บไว้ในแผ่นบันทึกข้อมูลทุก ๆ 15 วัน

16. สหกรณ์มีการจัดอบรมให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ บ้างหรือไม่

ตอบ สหกรณ์ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ที่จะต้องพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง หากมีการอบรมสัมมนาที่ใดจะเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาจัดส่งเข้ารับการอบรม

17. เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาของสหกรณ์ สหกรณ์ มีการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บ้างหรือไม่

ตอบ การมอบหมายหน้าที่ของฝ่ายจัดการนั้น จะพิจารณาปรับเปลี่ยนตำแหน่ง 2 ปี / ครั้ง เพื่อให้ทุกคนได้เรียนรู้งานต่าง ๆ ของสหกรณ์ เพื่อเป็นการเตรียมการไว้หากผู้ใดมีเหตุที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ จะได้ทำหน้าที่ทดแทนกัน

18. สหกรณ์ มีสภาพคล่องของเงินทุนในบริการงานในแต่ละวันในการทำธุรกรรมมีจำนวนเพียงพอหรือไม่อย่างไร และมีวิธีการจัดสรรเงินทุนเพื่อการกู้ยืมเงินในแต่ละวันและการเบิกถอนเงินโดยคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละเท่าไร

ตอบ ปัจจุบัน (เม.ย.53) สภาพคล่องในการบริหารประจำวันมีจำนวนพอเพียงสำหรับการจัดสรรในการกู้ยืมและการเบิกถอนเงินของสมาชิกนั้นมิได้กำหนดไว้ชัดเจนว่าจะคิดเป็นสัดส่วนเท่าใด เนื่องจากสหกรณ์มีสภาพคล่องส่วนเกิน หากเกิดปัญหาขาดสภาพคล่องแนวทางการพิจารณาจะต้องดำเนินการเกี่ยวกับการเบิกถอนเสียก่อน หากมีส่วนเหลือถึงจะพิจารณาเงินกู้ยืม

19. หากสภาพคล่องไม่เพียงพอต่อการบริหารสหกรณ์ จะมีแผนดำเนินการอย่างไร

ตอบ หากสภาพคล่องของสหกรณ์ไม่เพียงพอ สหกรณ์จะพิจารณากู้ยืมจากสถาบันการเงินอื่น ซึ่งได้ขออนุมัติไว้ในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2552 ไว้แล้วจำนวนเงิน 20 ล้านบาท และนายทะเบียนให้ความเห็นชอบไว้แล้ว

20. หากสหกรณ์ มีสภาพคล่องที่ไม่เพียงพอ สหกรณ์จะมีแหล่งเงินกู้ซึ่งมิใช่ธนาคารโดยสามารถกู้ยืมได้ทันที บ้างหรือไม่

ตอบ ที่ผ่านมาสหกรณ์ เคยขาดสภาพคล่องทางการเงินที่จะให้สมาชิกกู้ยืม สหกรณ์ได้ดำเนินการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินที่ไม่ใช่สหกรณ์ ซึ่งการกู้ยืมจะต้องส่ง รายงานการประชุมใหญ่ ให้กับส่วนที่จะขอกู้ยืมประกอบการพิจารณา ดังนี้

1. สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์จำกัด จำนวน 5,000,000 บาท (ห้าล้านบาท)
2. กลุ่มส่งเสริมสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 3,000,000 บาท (สามล้านบาท)

21. ตลอดระยะเวลาการบริหารของผู้จัดการสหกรณ์ มีปัญหา อุปสรรคหรือมีบุคคลอื่นเข้ามาแทรกแซงเพื่อให้การบริหารงานไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์ หรือไม่

ตอบ ตามที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการ ให้ทำหน้าที่ดำรงตำแหน่งผู้จัดการ ยังไม่เคยมีผู้ใดที่จะเข้ามาแทรกแซง หรือสั่งการให้ปฏิบัติในสิ่งที่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับ เนื่องจากคณะกรรมการและประธานกรรมการ จะเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีความห่วงใยสมาชิกซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาโดยตรง ดังนั้นการบริหารงานใด ๆ จึงไม่มีผู้ใดที่จะกระทำการดังกล่าว

22. ที่ผ่านมามีการอนุมัติเงินกู้เกินอำนาจของผู้จัดการสหกรณ์ ๑ หรือไม่

ตอบ อำนาจของผู้จัดการที่ได้รับมติจากคณะกรรมการ คือ วงเงินกู้ฉุกเฉิน ไม่เกิน 10,000 บาทเท่านั้น ส่วนอำนาจการอนุมัติเงินกู้ประเภทอื่น ๆ ไม่มี

23. ตลอดระยะเวลาการบริหารงานของผู้จัดการสหกรณ์ คิดว่าได้ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ร้อยละเท่าไร ของวัตถุประสงค์ทั้งหมด

ตอบ การบริหารงานฝ่ายจัดการของสหกรณ์ที่ผ่านมามีดำเนินการไปตามระเบียบคำสั่งและมติของคณะกรรมการ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ ที่กำหนดไว้ใน

ช่วยเหลือสมาชิกและครอบครัว หากการบริหารงานของคณะกรรมการ หรือฝ่ายจัดการไม่เป็นไปตามระเบียบ คำสั่งและมติของคณะกรรมการที่กำหนดไว้จะได้รับการทักท้วงจากผู้ตรวจสอบกิจการ ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกสหกรณ์ และจะมีผู้สอบบัญชีเอกชนกำกับดูแลอีกชั้นหนึ่ง ดังนั้นการดำเนินกิจการของสหกรณ์โดยฝ่ายจัดการ ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ ซึ่งที่ผ่านมาไม่ตรวจพบการทุจริต แต่มีความผิดพลาดในด้านเอกสารอยู่บ้าง แต่ก็ได้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง และได้รับการประกาศจากสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรีว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด เป็นสหกรณ์ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หากจะพิจารณาว่าได้ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์คิดเป็นร้อยละเท่าใดนั้น คิดว่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 เนื่องจากจะมีในบางส่วนของสมาชิกที่ยังไม่สามารถติดตามและกำกับดูแลได้ คือ การติดตามเงินให้กู้ยืมของสหกรณ์ ว่าสมาชิกได้นำเงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมหรือไม่

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางจิรนนท์ วิสัยศรี
วัน เดือน ปีเกิด	5 กุมภาพันธ์ 2517
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2542 นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2549
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน อำเภอ ชะอำ จังหวัด เพชรบุรี
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่ธุรการ (การเงินสวัสดิการ)